

[Sem zadejte text.]

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM **pro základní vzdělávání**

ŠKOLA NÁS BAVÍ

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA CHOTĚBOŘ, BUTTULOVA 74,
OKRES HAVLÍČKŮV BROD**

1. Identifikační údaje školy

Název školy: Základní škola Chotěboř, Buttulova 74, okres Havlíčkův Brod

Adresa školy: Buttulova 74
583 01 Chotěboř

Telefon: 569 626 628
728 584 994
569 621 456 (školní družina)

E-mail: info@zsbuttulova.cz

WWW stránky: www.zsbuttulova.cz

IČO: 70946299

IZO: 102006466

RED IZO: 600086691

Ředitel školy: Mgr. Renáta Piklová

Zřizovatel: Město Chotěboř
Trčků z Lípy 69, 583 01 Chotěboř
tel.: 569 641 111

Školní vzdělávací program je platný od 1. 9. 2007.

ředitelka školy

Změny v ŠVP

Datum změny	Projednáno ve ŠR
1. 9. 2010, č.j. 52/2010	21. 9. 2010
1. 9. 2011	26. 9. 2011
3. 9. 2012	24. 9. 2012
2. 9. 2013, č.j. 242/2013	25. 9. 2013
1. 9. 2014	15. 9. 2014
1. 9. 2015, č.j. 197/2015	5. 10. 2015
1. 9. 2016	26. 9. 2016
4. 9. 2017	4. 10. 2017
3. 9. 2018	12. 9. 2018
4. 9. 2023	9. 10. 2023
2. 9. 2024	14. 10. 2024

2. Charakteristika školy

2.1. Velikost a úplnost školy

Základní škola v Chotěboři, Buttulova 74 je úplná škola s devíti postupnými ročníky. V ročníku jsou zpravidla dvě třídy.

Škola je umístěna v jedné budově, tvořené dvěma částmi: starší, postavená v roce 1868, byla v roce 1993 rekonstruovaná, novější část pochází z roku 1970. Kapacita školy je 600 žáků. Škola je situována v centru města, v bezprostřední blízkosti autobusového nádraží na náměstí, kam jezdí autobusy ze všech spádových obcí. Do školy přicházejí žáci z Chotěboře a okolních obcí: Bílku, Příjemek, Svinného, Čachotína, Raňkova, Vepříkova, Klouzov, Vilémova, Sedletína, Veselé, Jilmu a Uhelné Příbrami a od 6. třídy ze škol v Libici nad Doubravou, Rozsochatce, Skuhrova a Nové Vsi.

2.2. Vybavení školy

Škola je dostatečně materiálně vybavena a má přiměřené prostory pro výuku. V suterénu budovy jsou centrální šatny. V přízemí se nacházejí 2 tělocvičny, šatny se sprchami a toaletami, cvičná kuchyň, keramická dílna a dílna pro výuku pracovních činností. Vlastní prostory zde má i oddělení školní družiny, další oddělení ŠD využívají kmenové třídy I. a II. stupně. V 1. – 3. patře je umístěno 20 kmenových tříd, ve většině z nich je součástí místnosti relaxační prostor. V každém patře jsou také toalety. Ve třetím patře se nachází školní knihovna, která slouží v případě potřeby jako prostor pro výuku žáků se SPUCH a PAS. Škola dále disponuje odbornými učebnami: učebnou jazyků, velkou a malou počítačovou učebnou a hudebnou.

Celá škola je pokryta kvalitním Wi-Fi signálem, díky němuž je možno využívat mobilní počítačovou učebnu v kterékoliv místnosti školní budovy. Mobilní počítačová učebna disponuje nabíjecími skříněmi, sadou 30 výkonných notebooků a cca 30 tablety. Ve třídách jsou interaktivní panely, nebo interaktivní tabule, případně dataprojektory. Ve všech třídách a kabinetech je k dispozici PC. Sborovny, ředitelna, kanceláře a kabinety jsou propojeny telefony. Vychovatelky ve školní družině mají k dispozici služební mobilní telefony, které jsou nezbytné pro čipový systém ZŠ a ŠD BELLhop, který umožňuje efektivnější a bezpečnější fungování školní družiny.

V době velkých přestávek mohou žáci využívat školní dvůr, velkou tělocvičnu a galerii vybavenou stoly na stolní tenis. Škola také využívá multifunkční sportovní hřiště v blízkosti školy v ulici Na Hlavaticích. Bezbariérovost školy je z převážné části zajištěna výtahem, který byl zbudován v roce 2014.

Školní jídelna je vzdálena asi 10 minut od školy. Je společná pro žáky dvou základních škol a studenty gymnázia. Je samostatným právním subjektem.

2.3. Personální zajištění vzdělávání

Ve škole vyučuje 32 učitelů včetně ředitelky a jejich dvou zástupců a 13 asistentů pedagoga. Součástí širšího vedení školy je 8 vedoucích předmětových komisí. Všichni učitelé mají pedagogickou i odbornou způsobilost pro výuku na základní škole. Chybějícími aprobacemi jsou hudební a výtvarná výchova. Plánem dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a celkovým trendem školy je systematické cílené vzdělávání jak jednotlivců, tak celé sborovny. V každém ročníku nebo předmětu je určen případný uvádějící učitel. Provoz školní družiny zajišťuje 8 vychovatelek. Ve škole působí koordinátor ICT, koordinátorka environmentální výchovy, školní poradenské pracoviště, které tvoří výchovný poradce a metodik prevence rizikového chování u dětí.

2.4. Ročníkové a celoškolní projekty, zájmová činnost

Projekty dotvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy. Zařazované formy projektů jsou třídní, ročníkové a celoškolní. Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu, motivují žáky a podporují spolupráci pedagogů a žáků. Škola pravidelně realizuje řadu vzdělávacích projektů. V září pořádá škola adaptační pobyty pro 6. třídy. Žáci tak mají možnost se lépe poznat v období, kdy se tvoří nový kolektiv. V zimních měsících škola pořádá lyžařský výcvikový kurz pro žáky 7. tříd a kurz pro 4. a 5. ročníky. V období před zápisem dětí do prvních tříd se koná pravidelně ve škole den otevřených dveří a dílničky pro předškoláky... Každoročně jsou pro žáky jednotlivých ročníků pořádány kulturně-historické a přírodovědné exkurze. V červnu se konají třídní výlety s kulturním nebo turistickým zaměřením. Již tradičně pořádáme soutěž ve skoku vysokém Buttulova laťka. Vychovatelky školní družiny zajišťují činnost řady zájmových útvarů. Školní družina pořádá ke konci školního roku vystoupení dětí, kde prezentují činnost v zájmových útvarech. Ve škole pracuje dětský pěvecký sbor Kvítek s tradicí od roku 1980 a pěvecký sbor Kvíteček. Vyvrcholením pravidelné činnosti jsou vystoupení pro veřejnost a účast na soutěžích a přehlídkách dětských pěveckých sborů.

2.5. Spolupráce se zákonnými zástupci

Zákonní zástupci jsou o průběhu vzdělávání žáků a o činnosti školy informováni průběžně na třídních schůzkách, které jsou organizovány na začátku školního roku, a na konzultacích s jednotlivými vyučujícími dvakrát ročně. Informovanost zákonných zástupců velmi zkvalitnil školní informační systém EDOOKIT, jehož prostřednictvím jsou denně informováni o prospěchu, chování, zadávaných úkolech a školních akcích. Kromě toho mají zákonní zástupci možnost po dohodě kdykoliv konzultovat výchovné nebo výukové problémy s učiteli, výchovným poradcem, metodikem prevence nebo vedením školy. Dobrá komunikace a spolupráce se zákonnými zástupci je jedním z cílů školy. Škola má vlastní internetové stránky, na kterých jsou zveřejňovány aktuální informace o plánovaných akcích školy a fotografie ze školních akcí. Pravidelně informujeme chotěbořskou veřejnost o akcích naší školy na stránkách časopisu Echo a prostřednictvím sociálních sítí.

2.6. Školská rada

Podle platného zákona byla zřízena šestičlenná Školská rada, v níž pracují zvolení zástupci rodičů, učitelů a zřizovatele.

2.7. Partneři školy

Škola spolupracuje s institucemi, které odborně podporují rozvoj školy, vzdělávací program a jeho evaluaci. Škola také spolupracuje s PPP a SPC Vysočina, SPC v Jihlavě, SPC ve Žďáře nad Sázavou, s Junioem-domem dětí a mládeže, střediskem volného času, s Městskou knihovnou, s Městem Chotěboř, Městskou policií v Chotěboři a spádovými obcemi.

3. Charakteristika ŠVP

3.1. Zaměření školy / Pojetí školního vzdělávacího programu

Vize školy-otevřeně spolu komunikujeme, usilujeme o vzájemnou spolupráci a chováme se k sobě s respektem a úctou.

Školní vzdělávací program vznikl na základě aktivní spolupráce celého pedagogického sboru. Při stanovení jeho koncepce jsme vycházeli z cílů RVP ZV, podmínek školy, skladby pedagogického sboru, skladby žáků, jakož i z lokálních podmínek a vztahů. Současně jsme respektovali zásadu rovnoprávného přístupu k základnímu vzdělávání pro všechny žáky na straně jedné a zásadu diferencované a individualizované výuky pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami a pro žáky mimořádně nadané na straně druhé.

Celkové zaměření školy je všeobecné. Větší pozornost bychom chtěli věnovat výuce cizích jazyků a sportovním aktivitám našich žáků – nabídnout jim seznámení s řadou různých sportů.

Na prvním místě je snaha, aby se naše škola stala místem, které žáky motivuje k aktivnímu učení se. V popředí našeho zájmu stojí pro život důležité kompetence učit se, řešit problémy a sociální dovednosti. Podmínkou pro úspěšnou realizaci našich záměrů je vytváření atmosféry vzájemného porozumění a spolupráce mezi žáky, mezi učiteli a žáky a mezi učiteli, aby se všichni cítili spokojeně a bezpečně. Chceme vytvářet podmínky pro rozvoj, uplatnění a úspěch každého žáka, a tím předcházet negativním postojům žáků ke vzdělávání. Za kvalitní budeme považovat takové vzdělávání žáků, kterým získají dovednosti a kompetence, které dovedou v případě potřeby aktivně použít. Chceme formovat správný vztah žáků k přírodě, k životnímu prostředí, ke zdraví a vést je k pochopení zásad trvale udržitelného rozvoje, umožnit jim získávat zdravé sebevědomí, rozvíjet u nich kritické myšlení a schopnost sebehodnocení.

Mají-li být naše snahy úspěšné, nevystačíme s klasickými, dosud užívanými vyučovacími metodami. Nezbytností se stává tvořivé využívání netradičních postupů a alternativních forem, které budou promyšleně voleny s ohledem na plnění očekávaných výstupů a vytváření klíčových kompetencí žáků.

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie školy

Výchovné a vzdělávací strategie jsou zpracovány formou tabulkových přehledů ke každé klíčové kompetenci z RVP ZV. Představují společně uplatňované postupy, metody a formy práce i nejrůznější aktivity, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí u všech žáků a všemi učiteli.

Strategie ke každé KK jsou formulovány z pozice vyučujících (nebo dalších zaměstnanců školy).

Klíčová kompetence	Výchovně vzdělávací strategie
kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none">• vyhledáváme zájmové oblasti žáka v rámci svého předmětu a individuálně je rozvíjíme• zadáváme individuální i kolektivní projekty k propojení zájmů žáků s vlastními vhodnými formami učení• vytváříme takové pracovní prostředí, v němž má žák radost z vlastní práce a vlastního úspěchu• zadáváme žákům zajímavé úkoly z praxe, využitelné v běžném životě

	<ul style="list-style-type: none"> • umožňujeme a podporujeme účast žáků v soutěžích a olympiádách • zadáváme žákům takové úkoly, při nichž rozvíjejí vlastní tvořivost a jsou nuceni dohledávat si informace z jiných zdrojů • vedeme žáky k vědomí, že se učí pro sebe a pro druhé
kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> • připravujeme skupinové diskuse o nastoleném tématu • řešíme s žáky konkrétní problémy (např. pokusy v chemii, fyzice, dopravní situaci ve městě ...) • v jazykové výuce nacvičujeme řešení problémových situací jako přípravu na realitu • řešíme projektové úkoly • učíme žáky rozpoznat důvěryhodné zdroje (seriózní média versus bulvární tisk) • k řešení problémových situací využíváme co největší množství zdrojů informací • řešíme s žáky tvořivé a problémové úlohy v rámci exkurzí
kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • poskytujeme žákům dostatečný prostor pro vyjadřování v ústní i písemné formě (dialog, diskuse, skupinová práce) • učíme žáky prezentovat projekty • organizujeme olympiády v českém jazyce i v cizích jazycích • učíme žáky naslouchat jiným a porozumět jim • podporujeme využití internetu jako prostředku komunikace a získávání informací o světě • ve škole pořádáme výstavy a koncerty, a tak upevňujeme vztah s veřejností • připravujeme žáky na účast v recitačních soutěžích
kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • učíme žáky spolupracovat ve skupině • vytváříme pravidla týmové práce, a pozitivně tak ovlivňujeme kvalitu společné práce na projektech (pěvecký sbor, výstavy, výzdoba tříd) • zapojujeme žáky do vytváření bezpečné atmosféry při práci (umění nabídnout i přijmout pomoc, integrace cizích žáků a žáků s handicapem) • rozvíjíme schopnost sebehodnocení a sebeúcty při reflexi vlastní práce • vedeme žáky k promýšlení následků jejich jednání
kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> • učíme žáky pracovat v různých rolích v týmu • všechny třídy zapojujeme do třídění odpadu a tím je vedeme k ekologickému myšlení • učíme žáky hodnotit vlastní práci, stanovovat si cíle a plánovat činnosti • prací s pomůckami a s přístroji (mikroskopem, počítači apod.) učíme žáky zodpovědnému a

	<p>bezpečnému jednání, učíme je ochraně majetku a vybavení školy, vedeme je k hospodárnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • pomocí knih a počítačů vedeme žáky k samostatnému zpracovávání vlastních materiálů a pomůcek
kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k využívání digitálních technologií v rodině a ve škole • učíme žáky ovládat a využívat určené výukové aplikace při svém učení • učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu • učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků • vedeme žáky k využívání digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce • ukazujeme žákům význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme je s novými technologiemi, učíme je kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání • vedeme žáky k etickému jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí • seznamujeme žáky se situacemi ohrožujícími bezpečnost zařízení i dat, situacemi s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> • učíme žáky respektu k přesvědčení druhých lidí, k oceňování jejich vnitřních hodnot (exkurze do Terezína) • snažíme se naučit žáky vcítit se do situace ostatních lidí • vedeme žáky k odmítání útlaku a hrubého zacházení, k povinnosti postavit se proti fyzickému i psychickému násilí (spolupráce s Policií ČR, pracovníky odboru sociální péče MěÚ) • vedeme žáky k pochopení základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy, k uvědomění si svých práv i povinností ve škole i mimo školu (školní a klasifikační řád školy, modelové situace, vzory) • učíme žáky zodpovědnosti podle dané situace, vedeme je k poskytnutí účinné pomoci dle jejich

	<p>možností a schopností a k zodpovědnému jednání v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka (ochrana člověka za mimořádných událostí, nácvik evakuace školy, kurzy první pomoci...)</p> <ul style="list-style-type: none"> • zprostředkováváme žákům kulturní a historické dědictví našeho města i národa, vedeme je k respektu a ochraně našich tradic (návštěvy kulturních památek, projekty Vánoce, Velikonoce...) • ukazujeme žákům pozitivní postoj k uměleckým dílům, učíme citu a smyslu pro kulturu a tvořivost, aktivně je vedeme k zapojování do kulturního dění (návštěvy divadelních představení CEKUS, zájezdy do divadla, besedy v Městské knihovně v Chotěboři) • vedeme žáky k aktivní účasti na sportovních aktivitách (sportovní soutěže, sportovní hry, lyžařské výcvikové kurzy) • vedeme žáky k pochopení základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů, k respektování požadavků na kvalitní životní prostředí, učíme je rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje (třídění odpadu, projekty ve středisku ekologické výchovy Chaloupky, exkurze ČOV Chotěboř)
--	---

Vzdělávací metody a formy výuky, používané při realizaci ŠVP na naší škole, jsou v kompetenci jednotlivých učitelů školy, pokud nejsou v rozporu s cíli a záměry školy. Vyučovací metody volí učitel tak, aby vyhovovaly nejen jeho stylu práce, ale především aby motivovaly žáky k aktivní činnosti a zájmu o získávání informací v daném oboru. Při volbě použitých metod musí učitel myslet na to, že stereotyp může otupit zájem žáků a že žádná metoda není ta jediná správná. Možnost používání moderních vyučovacích metod je podporována zatím spíše průměrným materiálním zabezpečením, jež se však vedení školy snaží neustále zlepšovat co do kvality i kvantity zajištěním moderních vyučovacích pomůcek, např. notebooků, počítačů, interaktivních tabulí, interaktivních panelů apod.

Organizační formy výuky v naší škole jsou velmi pestré a každý učitel má možnost pracovat formou vybranou podle svých potřeb a možností. Jsou to např.:

- skupinová práce
- práce ve dvojicích
- frontální práce
- projektová práce
- laboratorní práce
- samostatná práce
- domácí práce
- exkurze
- prezentace projektů
- adaptační kurzy pro 6. ročník
- lyžařské výcvikové kurzy

Metody práce, které jednotliví vyučující uplatňují v různých formách výuky a které povedou k rozvoji KK, jsou rovněž velmi rozmanité. Jsou to např.:

- řízená diskuse, diskuse
- dialog, rozhovor
- brainstorming
- samostatná příprava
- osobní konzultace
- prověřování znalostí (pětiminutovky, diktát)
- praktické ukázky
- badatelsky orientovaná výuka
- dramatická výchova
- ekologická výchova
- práce s pravidly a příručkami
- práce s PC, internetem, encyklopediemi, odbornými knihami
- myšlenková mapa
- referáty
- soutěže, olympiády
- metody kritického myšlení
- besedy, přednášky

3.3. Zabezpečení výuky žáků s podpurnými opatřeními prvního až pátého stupně (dříve se speciálními vzdělávacími potřebami)

Chceme vytvářet prostor pro rozvíjení osobnosti každého žáka. Zvláštní pozornost věnujeme žákům s podpurnými opatřeními prvního až pátého stupně, kteří jsou integrováni v běžných třídách.

Prvním nástrojem, který slouží jako podpora žáka se vzdělávacími, výchovnými nebo jinými obtížemi, je plán pedagogické podpory (PLPP). Škola ho vypracuje, pokud nestačí přímá podpora ve výuce, působí jako prevence zhoršování školní úspěšnosti žáka. PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Vyhodnocení proběhne do tří měsíců po jeho přijetí. Pokud se ukáže, že je pro podporu žáka nedostačující, je kontaktováno ŠPZ (PPP, SPC). Z vyšetření žáka v odborném školském poradenském zařízení vychází doporučení pro práci se ním a jednotlivá podpurná opatření. Mezi konkrétní podpurná opatření 2. - 5. stupně patří asistentem pedagoga, kompenzační pomůcky, speciální učebnice a individuální vzdělávací plán (IVP). IVP jsou na základě doporučení poradenského zařízení vyučujícími vypracovány nejdéle do jednoho měsíce po obdržení doporučení ŠPZ a prokonzultovány se zákonnými zástupci i samotnými žáky. Vždy jsou v písemné podobě. Poskytovaná podpurná opatření jsou školou i ŠPZ vyhodnocována 1x ročně.

V případě podpurného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpurných opatření stanovená v RVP ZV, a to na základě doporučení poradenského zařízení (PPP) a žádosti zákonného zástupce žáka. IVP může být podle potřeby doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výstupy představují cílovou úroveň, kterou lze s využitím podpurných opatření v optimálním případě i překročit.

Jak se uvádí v RVZ ZV, v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. se výstupy minimální doporučené úrovně využijí v případě podpurných opatření třetího stupně pouze u žáků s lehkým mentálním postižením. Pro žáky s přiznanými podpurnými opatřeními pátého stupně jsou pro úpravu očekávaných výstupů v IVP očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠS.

Podmínky pro vzdělávání žáků s PO 1. - 5. stupně:

- uplatňování principu diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky;
- připravenost pedagogických pracovníků na výuku žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- všechna stanovená podpurná opatření při vzdělávání žáků;
- spolupráce se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráce s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP);
- v odůvodněných případech odlišná délka vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dělení a spojování vyučovacích hodin;
- pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona případné prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků;
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- spolupráce s jinými školami.

Škola je připravena přijímat žáky ze sociálně, kulturně i jazykově odlišného nebo znevýhodněného prostředí.

U žáků z jazykově nebo kulturně odlišného prostředí bude třeba zajistit především výuku českého jazyka.

U těchto žáků bude třeba úzká spolupráce se specializovaným pedagogickým zařízením, případně se sociálním odborem MěÚ Chotěboř.

3.4. Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se podle platné legislativy rozumí žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se pak v souladu s vyhláškou č. 27/2016 považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Při diagnostice mimořádně nadaných žáků spolupracujeme s PPP.

I u žáků nadaných a mimořádně nadaných je prvním krokem při práci s nimi vypracování PLPP. Ten sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Vyhodnocení proběhne do tří měsíců po jeho přijetí. Pokud se ukáže, že je pro podporu žáka nedostačující, je kontaktováno ŠPZ.

Z diagnostiky a doporučení odborného školského poradenského zařízení vycházíme při další práci s těmito žáky.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období, než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn.

Jsme připraveni na tyto žáky klást větší nároky a nabízet jim další možnosti rozvoje podle jejich zaměření.

Škola nabízí:

- volitelné předměty (konverzace v anglickém jazyce, seminář z českého jazyka a matematiky, sportovní hry, příprava pokrmů, společensko-vědní seminář, technické práce, technické kreslení) – dle aktuálního zájmu žáků
- nepovinné předměty zejména sportovního charakteru, doučování z českého jazyka a matematiky, sborový zpěv a náboženství – dle aktuálního zájmu žáků
- zájmové kroužky školní družiny a školního klubu (výtvarné, hudební, ekologické, sportovní)
- školní kola olympiád v jednotlivých předmětech a přípravu žáků na okresní (krajská, celostátní) kola
- soutěže (recitační, výtvarné, sportovní – atletika, skok vysoký Buttulova laťka, florbal, fotbal)
- veřejná vystoupení (DPS Kvítek a Kvíteček, kroužky školní družiny)
- projektové vyučování
- práce ve skupinách
- obohacování vzdělávacího obsahu

- zadávání specifických úkolů

Žáci 5. tříd si mohou podat přihlášku ke studiu na osmiletém gymnáziu.

Školské poradenské zařízení se také vyjadřuje k přeřazení žáka do vyššího ročníku bez absolvování ročníku předchozího.

3.5. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání. Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů. Jejich obsah také realizujeme formou projektů, ve kterých musí žáci používat získané znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů. Konkrétní začlenění jednotlivých tematických celků průřezových témat je uvedeno v tabulkách:

3.5.1. Environmentální výchova

1. – 5. ročník

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Tematické okruhy					
Ekosystémy	ČaS, Vv – projekt Den Země	ČaS, Vv – projekt Den Země	ČaS, Vv – projekt Den Země	ČaS, Vv, ČaP – projekt Den Země	ČaS, Vv, ČaP – projekt Den Země
	ČaS, Vv, ČaP – vycházka do lesa	ČaS, Vv, ČaP – vycházka do lesa, sběr materiálu	Vv – životní prostředí		Vv, Čj, ČaS – projekt Les - vycházka, sběr materiálu
Základní podmínky života	ČaS, Vv, ČaP – zdravá výživa	ČaS, Vv, ČaP – zdravá výživa	ČaS, Vv, ČaP – zdravá výživa	ČaS, Vv, ČaP – zdravá výživa	ČaS, Vv – poznávání rostlin a živočichů
Lidské aktivity a problémy ŽP		ČaS, Vv – návštěva SEV Chaloupky s programem	ČaS, Vv – návštěva SEV Chaloupky s programem	ČaS, Vv, Čj – návštěva SEV Chaloupky s programem	ČaS, Vv, Čj – návštěva SEV Chaloupky s programem
	třídění odpadu	třídění odpadu	třídění odpadu	třídění odpadu	třídění odpadu
Vztah člověka k prostředí	ČaS, Vv – krmení zvěře v zimě	ČaS, Vv – krmení zvěře v zimě	ČaS, Vv – krmení zvěře v zimě		
	cvičení v přírodě	cvičení v přírodě	cvičení v přírodě	cvičení v přírodě	cvičení v přírodě
			sběrný dvůr – exkurze	sběrný dvůr – exkurze	ČaS, Čj, Vv – škodlivost některých potravin
	třídění odpadu	třídění odpadu	třídění odpadu	třídění odpadu	třídění odpadu

V rámci všech vyučovacích předmětů bude v průběhu celého roku uskutečňována výchova ke zdravému životnímu stylu, ochrana vlastního zdraví a života, ochrana zdraví i života ostatních.

6. – 9. ročník

Ročník	6.	7.	8.	9.
Tematické okruhy				
Ekosystémy	Z – krajinná sféra ČR			ČvS – politika ŽP
				Př – stav životního prostředí, jeho ochrana, zeleň v krajině, její význam
Základní podmínky života	ČvS – člověk a bezpečný život		Ch – voda, vzduch	Ch – paliva
Lidské aktivity a problémy ŽP	ČvS – globální problémy lidstva	ČvS – globální problémy lidstva	ČvS – právo a ŽP	
			Ch – voda	Ch – co s odpadem
	F – pohyb částic		F – obnovitelné zdroje energie	Čj – úvaha na téma ŽP
	Z – ekologický přístup k pobytu v přírodě			Z – přírodní a společenské podmínky regionů
	třídění odpadu	třídění odpadu	třídění odpadu	třídění odpadu
Vztah člověka k prostředí	ČvS – globální problémy lidstva	ČvS – globální problémy lidstva	ČvS – právo a ŽP	ČvS – projekt Můj domov
				Čj – úvaha
	Př – ochrana přírody, přírodní parky, chráněná území	Př – ochrana přírody, přírodní parky, chráněná území		
				F – akustika
			Ch – jedy	Ch – likvidace problémových látek

V rámci všech vyučovacích předmětů bude v průběhu celého roku uskutečňována výchova ke zdravému životnímu stylu, ochrana vlastního zdraví a života, ochrana zdraví i života ostatních.

3.5.2. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

1. - 5. ročník

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Tematické okruhy					
Evropa a svět nás zajímá			Cj – kultura jiných zemí	Cj – kultura jiných zemí	Cj – kultura jiných zemí
				ČaS, Aj – význam znalosti cizích jazyků	exkurze – planetárium
Objevujeme Evropu a svět				ČaS – práce s mapou	
				Vv, ČaS, Čj – projekt Co se mi líbí – kulturní památky	Vv, ČaS, Čj - projekt Co se mi líbí – svět
Jsme Evropané	kroužky cizího jazyka	kroužky cizího jazyka	ČaS – informace o obci, historie obce	Vv, ČaS, Čj – informace o obci, historie obce	Vv, ČaS, Čj - informace o obci, historie obce, místní názvy

6. – 9. ročník

Ročník	6.	7.	8.	9.
Tematické okruhy				
Evropa a svět nás zajímá	Čj – literární směry ve světě a u nás	Čj – literární směry ve světě a u nás	Čj – literární směry ve světě a u nás	Čj – literární směry ve světě a u nás
	Cj – kultura a zvyklosti v zemích, kde se mluví jazyky, které se učím	Cj – kultura a zvyklosti v zemích, kde se mluví jazyky, které se učím	Cj – kultura a zvyklosti v zemích, kde se mluví jazyky, které se učím	Cj – kultura a zvyklosti v zemích, kde se mluví jazyky, které se učím
		ČvS – odlišnost kultur	Ch – čeští chemici	ČvS – EU
Objevujeme Evropu a svět		ČvS – rok 1968 v ČR		Z, ČvS – ČR součást integrované EU
			zájezd do Anglie	zájezd do Anglie
Jsme Evropané			ČvS – evropské právo	ČvS – evropské právo
				ČvS – EU
			Z – Evropa (region)	Z – Evropa a ČR-integrace
	Hv, Vv-seznamování s uměleckými díly ve světě a u nás	Hv, Vv-seznamování s uměleckými díly ve světě a u nás	Hv, Vv-seznamování s uměleckými díly ve světě a u nás	Hv, Vv-seznamování s uměleckými díly ve světě a u nás

Zájezd do Anglie bude realizován pouze v případě dostatečného zájmu žáků.

3.5.3. Výchova demokratického občana

1. - 5. ročník

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Tematické okruhy					
Občanská společnost a škola	ČaS-dopravní výchova	ČaS-dopravní výchova	ČaS-dopravní výchova	ČaS, Tv, ČaP-dopravní výchova	
	seznámení veřejnosti se školou, výstava prací, propagace	seznámení veřejnosti se školou, výstava prací, propagace	seznámení veřejnosti se školou, výstava prací, propagace	Čj – seznámení veřejnosti se školou, výstava prací, propagace	Čj – seznámení veřejnosti se školou, výstava prací, propagace
Občan, občanská společnost a stát	ČaS – exkurze-požární zbrojnice	ČaS – beseda s pracovníkem Mě policie, exkurze-Mě policie	ČaS – beseda s pracovníkem Mě policie, exkurze-Mě policie		
			exkurze-MěÚ		
Formy participace občanů v politickém životě			exkurze-MěÚ		
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				výsledky voleb, sledování novin a televize	výsledky voleb, sledování novin a televize

6. - 9. ročník

Ročník	6.	7.	8.	9.
Tematické okruhy				
Občanská společnost a škola		ČvS – xenofobie, rasismus		
Občan, občanská společnost a stát			D – občanská válka v USA	ČvS – moderní dějiny
				Z-ČR
Formy participace občanů v politickém životě	Z – občan Chotěboře, Podoubraví, Vysočiny	Z-odlišnost a podobnost znaků států	ČvS – politika, volby, současná politická situace	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	D – Řecko, Řím		ČvS – listina lidských práv a svobod	ČvS – politické druhy vlády
			ČvS-demokracie a tolerance	ČvS-demokracie a tolerance
	Z – historie a vývoj regionu Chotěboř	Z – geopolitika současného světa		

3.5.4. Multikulturní výchova

1. - 5. ročník

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Tematické okruhy					
Kulturní diference		Čj – pohádky různých národů	Čj – pohádky různých národů	Cj, ČaS – kultura jiných zemí	Cj, ČaS – kultura jiných zemí
Lidské vztahy					
Etnický původ			Cj – cizojazyčná říkadla a písničky	Cj – cizojazyčná říkadla a písničky	Cj – cizojazyčná říkadla a písničky
Multikulturalita			Hv-hudba jiných národů	Hv-hudba jiných národů	Hv-hudba jiných národů
Principy sociálního smíru a solidarity					

6. – 9. ročník

Ročník	6.	7.	8.	9.
Tematické okruhy				
Kulturní diference	Nj – škola			D-holocaust
		Z-globální problémy lidstva		ČvS – terorismus
Lidské vztahy	adaptační kurz			
	ČvS – rodina		ČvS, Př – lidské vztahy	
			Čsp – rozpočet domácnosti	Čsp – údržba domácnosti
Etnický původ			ČvS – historie a lidská práva	ČvS – historie a lidská práva
		Z – etnika regionů	Z – etnika regionů	ČvS – moderní dějiny
			Př – lidské rasy	D – holocaust
Multikulturalita	dorozumívání mezi národy- výměnné pobyty, dopisování	dorozumívání mezi národy- výměnné pobyty, dopisování	dorozumívání mezi národy- výměnné pobyty, dopisování	dorozumívání mezi národy- výměnné pobyty, dopisování
	Čj-rozvrstvení národního jazyka	Čj-rozvrstvení národního jazyka	Čj-rozvrstvení národního jazyka	Čj – rozvrstvení národního jazyka
	Čj-postavení češtiny mezi slovanskými jazyky	Čj-postavení češtiny mezi slovanskými jazyky	Čj-postavení češtiny mezi slovanskými jazyky	Čj – postavení češtiny mezi slovanskými jazyky
		Z-kultura regionů	Z-kultura regionů	Z-kultura regionů
Principy sociálního smíru a solidarity		Z-náboženství, kultura a konflikty regionů	Z-náboženství, kultura a konflikty regionů	D-holocaust
				ČvS-sociální politika státu

3.5.5. Osobnostní a sociální výchova

1. – 5. ročník

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Tematické okruhy					
Osobnostní rozvoj	Čj-návštěva divadelních představení, kulturních vystoupení	Čj-návštěva divadelních představení, kulturních vystoupení	Čj-návštěva divadelních představení, kulturních vystoupení	Čj-návštěva divadelních představení, kulturních vystoupení	Čj-návštěva divadelních představení, kulturních vystoupení
		Čj-návštěva knihovny, recitační soutěž	Čj-návštěva knihovny, recitační soutěž	Čj-recitační soutěž	Čj-recitační soutěž
			plavecký kurz	plavecký kurz	matematické soutěže
				LVVK	LVVK
				sportovní soutěže	sportovní soutěže
			výtvarné soutěže	výtvarné soutěže	výtvarné soutěže
					VZO
Sociální rozvoj	Den matek	Den matek	Den matek	Den matek	Den matek
	Vánoce	Vánoce	Vánoce	Vánoce	Vánoce
	návštěva knihovny	návštěva knihovny	návštěva knihovny	návštěva knihovny	návštěva knihovny
	výstava prací, průvodcovská služba po škole	výstava prací, průvodcovská služba po škole	výstava prací, průvodcovská služba po škole	výstava prací, průvodcovská služba po škole	výstava prací, průvodcovská služba po škole
				ČaP - dárky pro děti k zápisu do 1. třídy	ČaP - dárky pro děti k zápisu do 1. třídy
					VZO
Morální rozvoj		beseda s příslušníky Mě policie		beseda s příslušníky Policie ČR	
	ČaS - odmítání nevhodného nebo ohrožujícího chování	ČaS - odmítání nevhodného nebo ohrožujícího chování	ČaS - odmítání nevhodného nebo ohrožujícího chování	ČaS - poznávání lidí	
					VZO

6. – 9. ročník

Ročník	6.	7.	8.	9.
Tematické okruhy				
Osobnostní rozvoj	adaptační kurz	M-praktické využití matematiky	ČvS-člověk-občan	
	matematické soutěže-Klokan, Pythagoriáda, MO	matematické soutěže-Klokan, Pythagoriáda, MO	matematické soutěže-Klokan, Pythagoriáda, MO	matematické soutěže-Klokan, MO
	ČvS-můj domov		Př, ČvS-první pomoc	ČvS-volba povolání
	ČaP-organizace práce, bezpečnost	ČaP-organizace práce, bezpečnost	ČaP-volba povolání	ČaP-volba povolání
	ČvS-já a společnost	ČvS-já a společnost		
	praktické cvičení k ochraně člověka za mimořádných situací	praktické cvičení k ochraně člověka za mimořádných situací	praktické cvičení k ochraně člověka za mimořádných situací	praktické cvičení k ochraně člověka za mimořádných situací
	sportovní soutěže	sportovní soutěže	sportovní soutěže	sportovní soutěže
	VZO	VZO	VZO	VZO
Sociální rozvoj	adaptační kurz	lyžařský kurz	cyklistický kurz a sporty v přírodě	
	komunikace-formální a neformální styl	komunikace-formální a neformální styl	komunikace-formální a neformální styl	
	Cj-komunikace v cizích jazycích	Cj-komunikace v cizích jazycích	Cj – komunikace v cizích jazycích ČvS-občan, právní společnost	Cj – komunikace v cizích jazycích ČvS-občan, právní společnost
			ČvS-politika a společnost	ČvS-politika a společnost
			ČsP-volba povolání	ČsP-volba povolání
	praktické cvičení k ochraně člověka za mimořádných situací	praktické cvičení k ochraně člověka za mimořádných situací	praktické cvičení k ochraně člověka za mimořádných situací	praktické cvičení k ochraně člověka za mimořádných situací
	VZO	VZO	VZO	VZO
Morální rozvoj	adaptační kurz			ČvS - právní vědomí - beseda
	Vv, Hv-význam uměleckého díla	Vv, Hv-význam uměleckého díla		M, Čj - samostatnost při přípravě na SŠ
	praktické cvičení k ochraně člověka za mimořádných situací	praktické cvičení k ochraně člověka za mimořádných situací		praktické cvičení k ochraně člověka za mimořádných situací
	VZO	VZO	VZO	VZO

3.5.6. Mediální výchova

1. – 5. ročník

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Tematické okruhy					
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				Čj, ČaS - vyhledávání textů v novinách, sloh na dané téma	Čj, ČaS - vyhledávání textů v novinách, sloh na dané téma
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality			Čj-práce s tiskem	Čj, Vv-práce s tiskem, práce k textu	Čj, Vv - inzeráty, práce k textu
Stavba mediálních sdělení		Čj, Vv-práce s dětským tiskem	Čj, Vv-práce s dětským tiskem		
Vnímání autora mediálních sdělení				referáty	Čj - oznámení, zpráva, pozvánka
Fungování a vliv médií ve společnosti	Čj, Vv, Hv-práce s Večerníčkem	Čj, Vv, Hv-práce s Večerníčkem	Čj, Vv, Hv-práce s Večerníčkem	Čj-vliv reklamy na člověka	Čj-vliv reklamy na člověka
					Čj-tvorba reklamy
Tvorba mediálního sdělení				Čj-anketa	Čj-anketa
				články do Echa a jiného tisku	články do Echa a jiného tisku
Práce v realizačním týmu	práce na Vánoce	práce na Vánoce	práce na Vánoce	práce na Vánoce, Den Země	práce na Vánoce, Den Země

6. - 9. ročník

Ročník	6.	7.	8.	9.
Tematické okruhy				
Kritické čtení a vnímání mediál. sdělení		Čv-média, náboženství a kultura	Čv-média, náboženství a kultura	ČvS-politika a média
	Čj-kritické čtení	Čj-kritické čtení	Čj-kritické čtení	Čj-kritické čtení
			Čj-čtení autent. textů	F-jader. energ.
			Ch, Př-kritický pohled na některá tvrzení v reklamě	Čj-čtení autent. textů
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality			Ch, Př-kritický pohled na některá tvrzení v reklamě	Ch, Př-kritický pohled na některá tvrzení v reklamě
			Čj-postoj k obsahu, rozpoznání manipulace	Čj-postoj k obsahu, rozpoznání manipulace
			ČvS-média	F – jader.energ.
Stavba mediálních sdělení			Nj-inzerát	
		ČvS-práce s aktualitami	ČvS-práce s aktualitami	
Vnímání autora mediálních sdělení			Čj-konzumní a hodnotná literatura, braková	Čj-konzumní a hodnotná literatura, braková
	ČvS-práce s aktualitami	ČvS-práce s aktualitami	ČvS-práce s aktualitami	ČvS-práce s aktualitami
			Čj-komunikační záměr autora	Čj-komunikační záměr autora
Fungování a vliv médií ve společnosti	Vv-vnímání uměleckého díla	Vv-vnímání uměleckého díla	Vv-vnímání uměleckého díla	Vv-vnímání uměleckého díla
	ČvS-práce s aktualitami	ČvS-práce s aktualitami	ČvS-práce s aktualitami	ČvS-práce s aktualitami
Tvorba mediálního sdělení			Čj-úvaha	Čj-úvaha
		prezence výsledků projektové práce	prezence výsledků projektové práce	prezence výsledků projektové práce
	Čj, Vv - tvorba reklamy			Ch-nebezpečná pyrotechnika
	Vv-plakát, oznámení, ilustrace k textu	Vv-plakát, oznámení, ilustrace k textu	Vv-plakát, oznámení, ilustrace k textu	Vv-plakát, oznámení, ilustrace k textu
Práce v real. týmu				D-holocaust

4. Učební plán

4.1. I. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučované předměty	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	Z toho disponi-bilní	Celkem
	Vzdělávací obor							
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	9	10	8	7	7	8	41
	1. cizí jazyk	0	0	3	3	3	0	9
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	5	4	24
	Matematika a její aplikace							
Informatika	Informatika	0	0	1	1	1	1	3
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	3	0	0	3	14
	Přírodověda	0	0	0	1	2		
	Vlastivěda	0	0	0	2	1		
	Výchova zdravé osobnosti	0	0	0	0	1		
	Člověk a jeho svět Etická výchova							
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	0	5
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	0	7
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	0	10
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1	1	1	1	1	0	5
	Celkem	20	22	25	25	26	16	118

4.2. II. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučované předměty	6.r.	7.r.	8.r.	9.r.	Z toho disponibilní	Celkem
	Vzdělávací obor						
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	5	4	5	4	3	18
	1. cizí jazyk Cizí jazyk	3	3	3	3	0	12
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	4	5	3	18
	Matematika a její aplikace						
Informatika	Informatika	1	1	1	1	0	4
Člověk a příroda	Fyzika	1	2	1	1	5	5
	Chemie	0	0	2	2		4
	Přírodopis	2	2	2	2		8
	Přírodopis, Výchova ke zdraví						
Zeměpis	2	2	2	2	8		
Člověk a společnost	Člověk ve společnosti	1	1	1	1	2	4
	Výchova k občanství, Výchova ke zdraví						
	Dějepis						
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	0	4
	Výtvarná výchova	2	1	1	1		5
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	12
	Tělesná výchova, Výchova ke zdraví						
	Výchova zdravé osobnosti						
	Výchova ke zdraví Etická výchova						
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1	1	1	1	1	4
Rozšiřující oblast	2.cizí jazyk	0	2	2	2	0	6
	Další cizí jazyk						
	Volitelný předmět	0	0	1	1	2	2
	Celkem	28	30	32	32	18	122

Vzdělávací obor je uveden pouze v případě, že se liší název předmětu a vzdělávacího oboru v dané vzdělávací oblasti.

Poznámky k učebnímu plánu:

- Do předmětu Člověk ve společnosti v 9. ročníku jsou integrovány 2 výstupy z předmětu Dějepis (D-9-8-03 a D-9-8-04).
- Do předmětu Výchova zdravé osobnosti v 5. ročníku jsou z předmětu Vlastivěda (oblast Člověk a jeho svět) v 5. ročníku zařazeny výstupy ČJS-5-2-01 a ČJS-5-2-02.
- Do předmětu Člověk a jeho svět ve 4. - 5. ročníku jsou zařazeny 2 výstupy (D-9-2-01 a D-9-2-02) z předmětu Dějepis.
- Do předmětu Člověk a svět práce v 9. ročníku jsou zařazeny výstupy VO-9-3-02, VO-9-3-03, VO-9-3-04 a VO-9-3-05 z předmětu Člověk a jeho svět v 9. ročníku.
- Do vyučovacího předmětu Přírodopis jsou integrovány 2 výstupy (VZ-9-1-07 a VZ-9-1-08) vzdělávacího obsahu oboru *Výchova ke zdraví* ze vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví*, a to v 8. ročníku.
- Od 7. ročníku vyučujeme 2. cizí jazyk v rámci vzdělávacího oboru *Další cizí jazyk*, a to s časovou dotací 2 hodiny týdně. Žák si volí německý, španělský, nebo ruský jazyk.

Školní vzdělávací program je realizován ve třech rovinách:

1. Povinné předměty

- výuka je společná pro všechny žáky, zahrnuta jsou zde specifika individuálního přístupu k žákům, jakkoliv znevýhodněným a žákům nadaným (včetně výuky prvního cizího jazyka od 3. ročníku, druhého cizího jazyka od 7. ročníku).

2. Povinně volitelné předměty

- v 7. ročníku si žáci volí další cizí jazyk, ve kterém pokračují až do 9. třídy. Dále si mohou vybrat další volitelný předmět s dotací 1 hodiny týdně.

a) 7. ročník – 2 hod

1.

2.

Španělský jazyk Německý jazyk Ruský jazyk	
---	--

b) 8. ročník – 2 hod + 1 hod

1.

2.

Španělský jazyk Německý jazyk Ruský jazyk	Sportovní hry Příprava pokrmů Konverzace v anglickém jazyce Technické práce
---	--

c) 9. ročník – 2 hod + 1hod
1.

2.

Španělský jazyk Německý jazyk Ruský jazyk	Konverzace v anglickém jazyce Seminář z českého jazyka a matematiky Společenskovědní seminář Sportovní hry Technické kreslení Technické práce
---	--

O výběru kombinace rozhoduje žák po konzultaci s vyučujícími, rodiči a výchovným poradcem školy.

Z nabídky povinně volitelných předmětů 2. skupiny v 8. a 9. ročníku se vybírají pro každý školní rok předměty podle aktuální situace, zájmu žáků.

3. Zájmová činnost

- je na škole organizována v rámci výuky nepovinných předmětů – pro žáky 1. stupně logopedie, pohybové a sportovní aktivity a sborový zpěv. Pro žáky 2. stupně je to sborový zpěv a náboženství pro oba stupně.

Kromě toho mohou děti od prvního do pátého ročníku navštěvovat školní družinu, nebo jen některý ze zájmových útvarů ŠD (zaměření sportovní, umělecké – hudební či výtvarné, jazykové nebo ekologické). Žáci 6. – 9. ročníku mohou navštěvovat kroužky školního klubu (sportovní, ekologické, hudební a vaření).

5. Učební osnovy

5.1. Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace je realizována v povinných vyučovacích předmětech-český jazyk a literatura, anglický jazyk a německý jazyk, volitelných předmětech – anglický jazyk, německý jazyk, španělský jazyk a ruský jazyk. Všechny tyto vyučovací předměty mají společné hlavní cíle – vybavit žáky dovednostmi, které se stanou nástroji vzdělávání pro všechny oblasti vzdělávání a komunikace.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty (*kteří jsou zároveň vzdělávacími obory*):

- Anglický jazyk
- Německý jazyk
- Španělský jazyk
- Ruský jazyk
- Český jazyk a literatura

5.1.1. ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu

Anglický jazyk se vyučuje jako 1. cizí jazyk ve 3. – 9. ročníku s hodinovou dotací 3 hodiny týdně.

Cílem výuky je schopnost žáků dorozumět se s cizincem v běžných situacích a mluvit s ním o jednoduchých tématech, žáci by měli být schopni porozumět cizojazyčnému textu a být schopni se vyjádřit v jazyce i písemně na úrovni A2 ERR, v případě 2. cizího jazyka A1 ERR. Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků, čemuž je podřízena i veškerá výuka gramatiky a slovní zásoby.

Výuka anglického jazyka je založena na modelu britské angličtiny, ale žáci jsou seznamováni také s výrazy americké angličtiny.

Předmět seznamuje žáky rovněž s reáliemi anglicky mluvících zemí a umožňuje jim poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice, vede žáky k toleranci cizojazyčných kultur.

Předmět poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa.

Výuka probíhá ve skupinách 7-23 žáků.

Pokud je pro žáky se specifickými poruchami učení, nebo pro mimořádně nadané žáky doporučeno ŠPZ PO-IVP, nebo školou vypracovaný PLPP, pracují tito žáci podle nich.

K utváření a rozvoji klíčových kompetencí povedou v předmětu anglický jazyk následující výchovně vzdělávací postupy:

Kompetence k učení

- nabízíme žákům vhodné metody a způsoby učení (osvojování slovní zásoby pomocí kartiček, PC programy...)
- rozvíjíme základní dovednosti (reading, spelling, speaking, writing)
- učíme žáky využívat různé informační zdroje (internet, knihy, časopisy apod.)
- vedeme žáky k tomu, aby si slovní zásobu osvojovali v logických a tematických souvislostech
- učíme žáky pracovat s portfoliem (sebehodnocení, uvědomění si vlastního pokroku, uvědomění si nutnosti znalosti anglického jazyka pro vlastní budoucnost)
- vytváříme systém v gramatice
- učíme žáky pracovat s chybou (není to nedostatek, ale cesta ke zlepšení)
- učíme žáky zvládat zdánlivě obtížné úkoly (poslech – nepanikařit, když nerozumím, snažit se alespoň nějak zareagovat)
- vedeme žáky k práci se slovníkem

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky aplikovat gramatická pravidla na určitý jazykový problém
- učíme žáky vyhledávat informace a využívat získané vědomosti a dovednosti k řešení problémů (překlad textu)
- nacvičujeme řešení problémové situace v cizojazyčném prostředí (přivolání pomoci lékaře, policie, hasičů, zeptání se na cestu, hotel, dovolená, nakupování...- situační hry)
- vedeme žáky k improvizaci a kreativitě při řešení problémů
- učíme žáky vypracovávat projekty (plánování, týmová spolupráce, využití médií, prezentace výsledků své práce)
- učíme žáky rozhodovat v situacích, které mají více možností řešení
- vedeme žáky k volbě vhodné formy jazyka podle situace (formální, spisovný, hovorový)

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k využívání všech způsobů komunikace (ústní, písemná, nonverbální)
- učíme žáky konverzovat ve dvojicích či skupinách (používá pouze Aj)
- učíme žáky pohotově používat základní fráze, které pomáhají rychle řešit situaci a také na ně reagovat
- učíme žáky reagovat na základní anglické povely (omezení komunikace v českém jazyce mezi učitelem a žáky na minimum)
- učíme žáky orientovat se v různých typech textů
- učíme žáky právně vyslovovat a intonovat
- vedeme žáky k plynulé konverzaci se schopností okamžité reakce a improvizace
- učíme žáky překonávat bariéru ostychu
- nabízíme žákům možnost komunikovat s rodilým mluvčím (dle možností školy)
- učíme žáky diskutovat na zvolené téma, vzájemně naslouchat a obhajovat vlastní názor

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky aktivně spolupracovat ve skupině, ve dvojicích, tolerovat druhé a naslouchat jim, přispívat k příznivému klimatu ve třídě
- učíme žáky slušně požádat o pomoc a ochotně pomoc poskytnout tomu, kdo o ni požádá
- vedeme žáky k dodržování pravidel (ve třídě, při práci ve skupinách, týmech, dvojicích)
- seznamujeme žáky se zvyky a vztahy v cizích zemích (reálie anglicky mluvících zemí)
- vedeme žáky k sebehodnocení a hodnocení druhých

Kompetence občanské

- vedeme žáky k tolerování odlišnosti jiných kultur (reálie anglicky mluvících zemí)
- učíme žáky dodržovat pravidla (slušné chování a respektování pravidel země, v níž jsem hostem)
- vedeme žáky k uvědomování si české tradice ve srovnání s jinými (hrdost a vlastenectví)
- vedeme žáky k odpovědnosti při plnění úkolů (sám za sebe, za skupinu, za tým)
- učíme žáky chápat základní historické a politické faktory, které vytvářely kulturu a mentalitu lidí v anglicky mluvících zemích.

Kompetence pracovní

- učíme žáky používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení (*zhotovování projektů, práce s PC*)
- vytváříme návyk pracovat se slovníkem a gramatickými tabulkami, s jazykovými programy na počítači, používat internet
- formujeme pracovní návyky žáků (vedení sešitů...)
- učíme žáky organizovat dlouhodobé úkoly, plánovat si svoji práci (i s ohledem na budoucnost)
- učíme žáky orientovat se v aktivitách potřebných ke zdokonalení v jazyce (kurzy, jazykové pobyty...)

Kompetence digitální

- vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracování, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vedeme žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk		Období: 3. - 5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
1. období:			
Rečové dovednosti			
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	<ul style="list-style-type: none"> slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tem. okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích 	3.	Osobnostní a sociální výchova – komunikace
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	<ul style="list-style-type: none"> slovní zásoba z tematických celků – domov, rodina, škola, bydliště, svátky, zvířata 	3.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	<ul style="list-style-type: none"> mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	3.	Objevujeme Evropu a svět - anglicky mluvící země
CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	<ul style="list-style-type: none"> mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	3.	Multikulturní výchova Kulturní diference - kultura jiných zemí Etnický původ - cizojazyčná kultura Multikulturalita - hudba jiných národů
CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	<ul style="list-style-type: none"> zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov 	3.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - význam znalostí cizích jazyků
CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	<ul style="list-style-type: none"> mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	3.	
2. období:			
Poslech s porozuměním			
CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	<ul style="list-style-type: none"> slovní zásoba z tematických celků poslech textu, chápání slov kontextu 	4. - 5.	
CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	<ul style="list-style-type: none"> slovní zásoba z tematických celků poslech textu, chápání slov kontextu 	4. - 5.	
CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	<ul style="list-style-type: none"> slovní zásoba z tematických celků poslech textu, chápání slov kontextu 	4. - 5.	

Mluvení			
CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	<ul style="list-style-type: none"> • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích • tematické okruhy – volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí 	4. - 5.	
CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	<ul style="list-style-type: none"> • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích • tematické okruhy – volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí 	4. - 5.	
CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	<ul style="list-style-type: none"> • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích • tematické okruhy – volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí 	4. - 5.	
Čtení s porozuměním			

CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojeným tématům	<ul style="list-style-type: none"> • četba textu z učebnice, fonetický zápis • vázání slov, základní slovní zásoba • četba textu s porozuměním • práce se slovníkem 	4. – 5.	
CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	<ul style="list-style-type: none"> • četba textu z učebnice, fonetický zápis • vázání slov, základní slovní zásoba • četba textu s porozuměním • práce se slovníkem 	4. – 5.	
Psaní			
CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	<ul style="list-style-type: none"> • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • práce se slovníkem 	4. – 5.	
CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře	<ul style="list-style-type: none"> • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • práce se slovníkem • slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích 	4. – 5.	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk		Období: 6. - 7.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Poslech s porozuměním			
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	<ul style="list-style-type: none"> • poslechové texty, videa – tematické okruhy – rodina, vzhled, vlastnosti, domov, bydlení, domácí mazlíčci, zvířata, škola, denní rutina, volný čas, sport, nákupy a móda, jídlo a stravovací návyky, město, reálie anglicky mluvících zemí • slovní zásoba vycházející z výše uvedených tem. okruhů • gramatické jevy: rozkazovací způsob, sloveso být, mít, umět (moci), muset, nesmět, vazba there is/are, množné číslo, členy, přivlastňování, zájmena osobní a přivlastňovací, předložky místní a časové, přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas prostý, počítatelnost podstatných jmen, stupňování přídavných jmen, příslovce častosti • rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka 	6. - 7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy a konverzace, který se týká osvojených témat	<ul style="list-style-type: none"> • konverzace – tematické okruhy – rodina, vzhled, vlastnosti, domov, bydlení, domácí mazlíčci, zvířata, škola, denní rutina, volný čas, sport, nákupy a móda, jídlo a stravovací návyky, město, reálie anglicky mluvících zemí • slovní zásoba vycházející z výše uvedených tem.okruhů • gramatické jevy: rozkazovací způsob, sloveso být, mít, umět (moci), muset, nesmět, vazba there is/are, množné číslo, členy, přivlastňování, zájmena osobní a přivlastňovací, předložky místní a časové, přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas prostý, počítatelnost podstatných jmen, stupňování přídavných jmen, příslovce častosti • rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka 	6.,- 7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá
Mluvení			

CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení používání výše uvedených gramatických jevů • rozvíjení používání slovní zásoby výše uvedených tematických celků • rozvíjení srozumitelné výslovnosti • slovní přízvuk 	6. - 7.	Osobnostní a sociální výchova – – sociální rozvoj komunikace
CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení používání výše uvedených gramatických jevů • rozvíjení používání slovní zásoby výše uvedených tematických celků • rozvíjení srozumitelné výslovnosti • slovní přízvuk 	6. - 7.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace
CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení používání výše uvedených gramatických jevů • rozvíjení používání slovní zásoby výše uvedených tematických celků • rozvíjení srozumitelné výslovnosti • slovní přízvuk 	6. - 7.	Osobnostní a sociální výchova – – sociální rozvoj – komunikace
Čtení s porozuměním			
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých autentických materiálech	<ul style="list-style-type: none"> • využívání znalostí výše uvedených gramatických jevů • rozvíjení slovní zásoby uvedených tematických okruhů • práce se slovníkem • četba zjednodušených autentických textů (např. Penguin Readers) 	6. - 7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá
CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	<ul style="list-style-type: none"> • četba textů z učebnice a doplňkových textů • práce se slovníkem • využívání znalostí výše uvedených gramatických jevů a základní slovní zásoby 	6. - 7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá
Psaní			
CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	<ul style="list-style-type: none"> • znalost základní slovní zásoby včetně správného pravopisu 	6. - 7.	
CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení využívání znalostí výše uvedených gramatických jevů a rozvíjení slovní zásoby uvedených tematických okruhů včetně správného pravopisu 	6. - 7.	
CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení využívání znalostí výše uvedených gramatických jevů a rozvíjení slovní zásoby uvedených tematických okruhů včetně správného pravopisu 	6. - 7.	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk		Období: 8. - 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Poslech s porozuměním</p> <p>CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poslechové texty, videa – tematické okruhy – město, příroda, kultura (film, literatura), volný čas, prázdniny, cestování, počasí, tradice a svátky, realie anglicky mluvících zemí, volba povolání, péče o zdraví, pocity a nálady, společnost a její problémy, moderní technologie a média, slovní zásoba vycházející z výše uvedených tem.okruhů • gramatické jevy: minulý čas prostý a průběhový, předpřítomný čas, vyjádření budoucích plánů pomocí přítomného času průběhového, vyjádření budoucnosti pomocí vazby be+going to a slovesa will, návrhy, modální slovesa, sloveso would like to, trpný rod, kondicionál, tvoření příslovcí, rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka 	8. - 9.	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá</p>
<p>CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy a konverzace, který se týká osvojovaných témat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • konverzace – tematické okruhy – město, příroda, kultura (film, literatura), volný čas, prázdniny, cestování, počasí, tradice a svátky, realie anglicky mluvících zemí, volba povolání, péče o zdraví, pocity a nálady, společnost a její problémy, moderní technologie a média, slovní zásoba vycházející z výše uvedených tem.okruhů 	8. - 9.	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá</p>

<p>CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy a konverzace, který se týká osvojovaných témat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • gramatické jevy: minulý čas prostý a průběhový, předpřítomný čas, vyjádření budoucích plánů pomocí přítomného času průběhového, vyjádření budoucnosti pomocí vazby be+going to a slovesa will, návrhy, modální slovesa, sloveso would like to, trpný rod, kondicionál, tvoření příslovcí, rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka 	<p>8. - 9.</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá</p>
<p>Mluvení</p>			
<p>CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení používání výše uvedených gramatických jevů • rozvíjení používání slovní zásoby výše uvedených tematických celků • rozvíjení srozumitelné výslovnosti • slovní a větný přízvuk, intonace 	<p>8. - 9.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace</p>
<p>CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení používání výše uvedených gramatických jevů • rozvíjení používání slovní zásoby výše uvedených tematických celků • rozvíjení srozumitelné výslovnosti • slovní a větný přízvuk, intonace 	<p>8. - 9.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace</p>
<p>CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení používání výše uvedených gramatických jevů • rozvíjení používání slovní zásoby výše uvedených tematických celků • rozvíjení srozumitelné výslovnosti • slovní a větný přízvuk, intonace 	<p>8. - 9.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace</p>

Čtení s porozuměním			
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých autentických materiálech	<ul style="list-style-type: none"> • využívání znalostí výše uvedených gramatických jevů • rozvíjení slovní zásoby uvedených tematických okruhů • práce se slovníkem • četba zjednodušených autentických textů (např. Penguin Readers) 	8. - 9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá
CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	<ul style="list-style-type: none"> • četba textů z učebnice a doplňkových textů • práce se slovníkem • využívání znalostí výše uvedených gramatických jevů a základní slovní zásoby 	8. - 9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá
Psaní			
CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	<ul style="list-style-type: none"> • znalost základní slovní zásoby včetně správného pravopisu 	8. - 9.	
CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení využívání znalostí výše uvedených gramatických jevů a rozvíjení slovní zásoby uvedených tematických okruhů včetně správného pravopisu 	8. - 9.	
CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení využívání znalostí výše uvedených gramatických jevů a rozvíjení slovní zásoby uvedených tematických okruhů včetně správného pravopisu 	8. - 9.	

5.1.2. NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu

Německý jazyk se vyučuje jako 2. cizí jazyk volitelný od 7. ročníku v dotaci 2 hodiny týdně. Skupina je tvořena žáky jednoho ročníku se 7-23 žáky.

Vyučování probíhá převážně v kmenových třídách, případně v jazykové učebně, je možné využít didaktickou techniku - interaktivní panel, interaktivní tabule, PC, notebooky, tablety.

Cílem výuky je schopnost žáků dorozumět se s cizincem v běžných situacích a mluvit s ním o jednoduchých tématech, žáci by měli být schopni porozumět cizojazyčnému textu a být schopni se vyjádřit v jazyce i písemně na úrovni A1. Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků, čemuž je podřízena i veškerá výuka gramatiky a slovní zásoby.

Cílem je přispívat k chápání a objevování skutečností, které přesahují rámec zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem, poskytovat předpoklady pro komunikaci žáků v rámci Evropy, konkrétně třeba se žáky - kteří se dle zájmu zúčastní divadelní expedice v SRN (pod záštitou Goethe-Zentra v Pardubicích), přispívat také ke zvýšení mobility jednotlivce ve studiu i pracovním uplatnění snižováním jazykové bariéry, umožnit poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí v německy mluvících zemích i odlišné kulturní tradice.

Pokud je pro žáky se specifickými poruchami učení, nebo pro mimořádně nadané žáky doporučeno ŠPZ PO-IVP, nebo školou vypracovaný PLPP, pracují tito žáci podle nich.

Zásadní výchovně vzdělávací postupy ze strany učitele vedoucí v předmětu německý jazyk k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k výběru vhodné strategie k učení (*jak se naučit slovní zásobu-opaky, obrázky...*)
- nabízíme efektivní způsoby učení se cizímu jazyku (*práce s textem, vytváření cizojazyčného prostředí, využití AV techniky*)
- učíme žáky pochopit význam všech čtyř dovedností (*slyšet, číst, psát, mluvit*)
- vytváříme a rozvíjíme u žáků pozitivní vztah k učení, učíme je sledovat vlastní pokrok (*co už umím říci, napsat, čemu už rozumím*)
- učíme žáky poznávat německý jazyk jako důležitý prostředek k celoživotnímu vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky nacházet podobné a shodné znaky v gramatických jevech, tvořit správně gramatické struktury
- vedeme žáky k hledání vlastní varianty vyjádření – prostředky, které má
- učíme žáky používat slovníky, gramatické přehledy
- učíme žáky používat jazykové a literární prameny, získané informace použít ve svých pracích

Kompetence komunikativní

- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky ústně i písemně, rozumět slyšenému nebo psanému textu
- vedeme žáky k používání i dalších prostředků k porozumění: obrázky k textu, kontext, souvislosti, řeč těla
- nabízíme možnost využívat získané komunikativní dovednosti-například k utváření vztahů se žáky partnerské školy (*dopisování, e-mail*)

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky, jak se podílet na příjemné atmosféře v týmu, spolupracovat ve skupině na zadaném úkolu, pomáhat i o pomoc požádat, dodržovat pravidla při hrách
- vedeme žáky k upevňování dobrých mezilidských vztahů (*lépe se vzájemně poznávat ve třídě - data narození, koníčky, oblíbená jídla, oblečení, rodina*)
- učíme žáky získávat sebedůvěru při vystupování na veřejnosti a při styku s cizinci

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování jiných zvyklostí, přesvědčení na základě poznání odlišnosti kultury v německy mluvících i v ostatních zemích
- učíme žáky chápat souvislosti vývoje německého jazyka, literatury a kultury, respektovat ho a vytvářet si kladný postoj k hodnotám, na základě vlastního úsudku i zprostředkováním (*čtení n. časopisů, knih, poslech hudby, sledování filmů, návštěva kulturních památek*)

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k tomu, aby bezpečně a účelně využívali materiály a vybavení (*výtvarné koláže, kostýmy pro dramatizaci, AV techniku, slovníky*)
- učíme žáky využívat znalosti a zkušenosti získané při učení pro svou přípravu na budoucnost a pro rozhodování o dalším vzdělávání

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk 2. cizí jazyk volitelný předmět		Období: 7.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Poslech s porozuměním			
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	<ul style="list-style-type: none"> • pokyny učitele v hodině • věta oznamovací, tázací, jednoduchý rozkaz 	7.	
	<ul style="list-style-type: none"> • poslechová cvičení • základní předložky a ustálené vazby s nimi 	8. - 9.	
DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	<ul style="list-style-type: none"> • pozdrav, oslovení, představování, poděkování • pomocná slovesa v čase přítomném 	7.	
	<ul style="list-style-type: none"> • orientace ve městě • orientace v časových údajích 	8. - 9.	
DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	<ul style="list-style-type: none"> • poslechová cvičení • jednoduché odpovědi na otázky k danému textu 	7.	
	<ul style="list-style-type: none"> • modální slovesa v přítomném čase • porozumění textu • doplňovací cvičení 	8. - 9.	
Mluvení			
DCJ-9-2-01 zapojuje se do jednoduchých rozhovorů	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduchý dialog na dané téma 	7.	
	<ul style="list-style-type: none"> • konverzace na dané téma, dialogy • modální slovesa v přít. čase 	8. - 9.	
DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	<ul style="list-style-type: none"> • krátké vyprávění v přítomném čase • přímý pořádek slov ve větě • osobní zájmena • pravidla výslovnosti 	7.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - komunikace
	<ul style="list-style-type: none"> • žádost, prosba, omluva, blahopřání • nepřímý pořádek slov ve větě • modální slovesa v přít. čase 	8. - 9.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - komunikace
DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	<ul style="list-style-type: none"> • zápor • užití ustálených spojení • správná výslovnost 	7.	
	<ul style="list-style-type: none"> • dialog v přítomném čase • rozšiřování slovní zásoby • tázací věta 	8. - 9.	
Čtení s porozuměním			
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	<ul style="list-style-type: none"> • směřování a orientace • internacionalismy • číslovky, barvy 	7.	
	<ul style="list-style-type: none"> • porozumění jednoduchému návodu 	8. - 9.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk 2. cizí jazyk volitelný předmět		Období: 7.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	<ul style="list-style-type: none"> • odpovědi na otázky k danému textu (richting x falsch) 	7.	
	<ul style="list-style-type: none"> • odpovědi na otázky k danému textu (richting x falsch) • práce se slovníkem 	8. - 9.	
DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledávání neznámých slov v textu • práce se slovníkem • doplňovací cvičení 	7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá
	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledávání a získávání potřebné informace v přiměřeně obtížném textu • reprodukce textu 	8. - 9.	Multikulturní výchova - multikulturalita
Psaní			
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	<ul style="list-style-type: none"> • vyplnění formuláře 	7.	
	<ul style="list-style-type: none"> • časový rozvrh dne • zeměpisné údaje 	8. - 9.	Multikulturní výchova - multikulturalita
DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat	<ul style="list-style-type: none"> • pravidelná slovesa v přítomném čase • pořádek slov ve větě 	7.	
	<ul style="list-style-type: none"> • zápis známého textu, přepis, diktát • nepravidelná slovesa v přítomném čase • souvětí souřadné 	8. - 9.	Multikulturní výchova - multikulturalita
DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	<ul style="list-style-type: none"> • dopis, e-mail • pravidla pravopisu 	7.	
	<ul style="list-style-type: none"> • dopis, e-mail, zpráva 	8. - 9.	

5.1.3. RUSKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu

Ruský jazyk se vyučuje jako 2. cizí jazyk volitelný od 7. ročníku v dotaci 2 hodiny týdně. Skupina je tvořena žáky jednoho ročníku se 7-23 žáky.

Vyučování probíhá převážně v kmenových třídách, případně v učebně jazyků. Při výuce je využívána didaktická technika (interaktivní panel, interaktivní tabule, PC, notebooky, tablety).

Cílem je přispívat k chápání a objevování skutečností, které přesahují rámec zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem, poskytovat předpoklady pro komunikaci žáků v rámci Evropy, přispívat také ke zvýšení mobility jednotlivce ve studiu i pracovním uplatnění snižováním jazykové bariéry, umožnit poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí v ruský mluvících zemích i odlišné kulturní tradice.

Pokud je pro žáky se specifickými poruchami učení, nebo pro mimořádně nadané žáky doporučeno ŠPZ PO-IVP, nebo školou vypracovaný PLPP, pracují tito žáci podle nich.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v předmětu ruský jazyk povedou k rozvíjení a utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k výběru vhodné strategie k učení (*jak se naučit slovní zásobu-opaky, obrázky...*)
- nabízíme efektivní způsoby učení se cizímu jazyku (*práce s textem, vytváření cizojazyčného prostředí, využití AV techniky*)
- učíme žáky pochopit význam všech čtyř dovedností (*slyšet, číst, psát, mluvit*)
- vytváříme a rozvíjíme u žáků pozitivní vztah k učení, učíme je sledovat vlastní pokrok (*co už umím říci, napsat, čemu už rozumím*)
- učíme žáky poznávat ruský jazyk jako důležitý prostředek k celoživotnímu vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky nacházet podobné a shodné znaky v gramatických jevech, tvořit správně gramatické struktury
- vedeme žáky k hledání vlastní varianty vyjádření – prostředky, které má
- učíme žáky používat slovníky, gramatické přehledy, různé jazykové a literární prameny, získané informace použít ve svých pracích

Kompetence komunikativní

- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky ústně i písemně, rozumět slyšenému nebo psanému textu
- vedeme žáky k používání i dalších prostředků k porozumění: obrázky k textu, kontext, souvislosti, řeč těla

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky, jak se podílet na příjemné atmosféře v týmu, spolupracovat ve skupině na zadaném úkolu, pomáhat i o pomoc požádat, dodržovat pravidla při hrách
- vedeme žáky k upevňování dobrých mezilidských vztahů (*lépe se vzájemně poznávat ve třídě - data narození, koničky, oblíbená jídla, oblečení, rodina*)
- učíme žáky získávat sebedůvěru při vystupování na veřejnosti a při styku s cizinci

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování jiných zvyklostí, přesvědčení na základě poznání odlišnosti kultury v rusky mluvících i v ostatních zemích
- učíme žáky chápat souvislosti vývoje ruského jazyka, literatury a kultury, respektovat ho a vytvářet si kladný postoj k hodnotám, na základě vlastního úsudku i zprostředkováním (*čtení r. časopisů, knih, poslech hudby, sledování filmů, návštěva kulturních památek*)

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k tomu, aby bezpečně a účelně využívali materiály a vybavení (*výtvarné koláže, kostýmy pro dramatizaci, AV techniku, slovníky*)
- učíme žáky využívat znalosti a zkušenosti získané při učení pro svou přípravu na budoucnost a pro rozhodování o dalším vzdělávání

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Ruský jazyk 2. cizí jazyk volitelný předmět		Období: 7. – 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Poslech s porozuměním			
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	<ul style="list-style-type: none"> • pokyny učitele v hodině • rozkazovací způsob • pravidla výslovnosti • přízvuk • slovní zásoba k tematickým oblastem 	7.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - komunikace
	<ul style="list-style-type: none"> • rozšiřování slovní zásoby k tematickým oblastem • čtení – procvičování • pravidla výslovnosti 	8. – 9.	
DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	<ul style="list-style-type: none"> • pozdravy • představování • oslovení • poděkování 	7.	
	<ul style="list-style-type: none"> • časové údaje – dny, měsíce, datum • orientace ve městě 	8. – 9.	
DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	<ul style="list-style-type: none"> • poslechová cvičení • odpovědi na otázky 	7.	
	<ul style="list-style-type: none"> • poslechová cvičení • poslech písní a pohádek • porozumění textu 	8. – 9.	
Mluvení			
DCJ-9-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů	<ul style="list-style-type: none"> • rozhovor na dané téma 	7.	
	<ul style="list-style-type: none"> • rozhovor 	8. – 9.	
DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduchá věta, pořádek slov ve větě • osobní zájmena • vyjádření sloves být, mít • přivlastňovací zájmena • přídavná jména 	7.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - komunikace
	<ul style="list-style-type: none"> • žádost, prosba • omluva • blahopřání • základní číslovky do 100 • řadové číslovky • záliby – vazba „mám rád“ • časování sloves • minulý čas 	8. – 9.	
DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	<ul style="list-style-type: none"> • otázka – intonace • kladné a záporné odpovědi • správná výslovnost 	7.	

	<ul style="list-style-type: none"> rozšiřování slovní zásoby otázky a odpovědi 	8. – 9.	
Čtení s porozuměním			
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	<ul style="list-style-type: none"> internacionalismy základní číslovky do 20 barvy 	7.	
	<ul style="list-style-type: none"> internacionalismy tradice a zvyky 	8. – 9.	
DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	<ul style="list-style-type: none"> vyprávění – přítomný čas 	7.	
	<ul style="list-style-type: none"> vyprávění jednoduchý popis 	8. – 9.	
DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	<ul style="list-style-type: none"> práce se slovníkem vyhledání neznámých slov textu odpovědi na otázky k danému textu 	7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá
	<ul style="list-style-type: none"> vyhledání informací v textu krátká reprodukce textu práce se slovníkem 	8. – 9.	Multikulturní výchova - multikulturalita
Psaní			
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	<ul style="list-style-type: none"> dotazník 	7.	
	<ul style="list-style-type: none"> rozvrh hodin časový rozvrh dne zeměpisné údaje dotazník 	8. – 9.	Multikulturní výchova - multikulturalita
DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	<ul style="list-style-type: none"> azbuka pořádek slov ve větě pravopis slov 	7.	
	<ul style="list-style-type: none"> azbuka – přepis textu, diktát pravopis slov 	8. – 9.	Multikulturní výchova - multikulturalita
DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	<ul style="list-style-type: none"> dopis, e-mail 	7.	
	<ul style="list-style-type: none"> dopis, e-mail 	8. – 9.	

5.1.4. ŠPANĚLSKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu

Španělský jazyk se vyučuje jako 2. cizí jazyk volitelný od 7. ročníku v dotaci 2 hodiny týdně. Skupina je tvořena žáky jednoho ročníku se 7-23 žáky.

Vyučování probíhá v učebně jazyků, případně v kmenových třídách. Při výuce je využívána didaktická technika (interaktivní panel, interaktivní tabule, PC, notebooky, tablety).

Cílem je přispívat k chápání a objevování skutečností, které přesahují rámec zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem, poskytovat předpoklady pro komunikaci žáků v rámci Evropy, přispívat také ke zvýšení mobility jednotlivce ve studiu i pracovním uplatnění snižováním jazykové bariéry, umožnit poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí ve španělsky mluvících zemích i odlišné kulturní tradice.

Pokud je pro žáky se specifickými poruchami učení, nebo pro mimořádně nadané žáky doporučeno ŠPZ PO-IVP, nebo školou vypracovaný PLPP, pracují tito žáci podle nich.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v předmětu španělský jazyk povedou k rozvíjení a utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k výběru vhodné strategie k učení (*jak se naučit slovní zásobu-opaky, obrázky..*)
- nabízíme efektivní způsoby učení se cizímu jazyku (*práce s textem, vytváření cizojazyčného prostředí, využití AV techniky*)
- učíme žáky pochopit význam všech čtyř dovedností (*slyšet, číst, psát, mluvit*)
- vytváříme a rozvíjíme u žáků pozitivní vztah k učení, učíme je sledovat vlastní pokrok (*co už umím říci, napsat, čemu už rozumím*)
- učíme žáky poznávat španělský jazyk jako důležitý prostředek k celoživotnímu vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky nacházet podobné a shodné znaky v gramatických jevech, tvořit správně gramatické struktury
- vedeme žáky k hledání vlastní varianty vyjádření – prostředky, které má
- učíme žáky používat slovníky, gramatické přehledy, různé jazykové a literární prameny, získané informace použít ve svých pracích

Kompetence komunikativní

- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky ústně i písemně, rozumět slyšenému nebo psanému textu
- vedeme žáky k používání i dalších prostředků k porozumění: obrázky k textu, kontext, souvislosti, řeč těla

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky, jak se podílet na příjemné atmosféře v týmu, spolupracovat ve skupině na zadaném úkolu, pomáhat i požádat o pomoc, dodržovat pravidla při hrách

- vedeme žáky k upevňování dobrých mezilidských vztahů (*lépe se vzájemně poznávat ve třídě - data narození, koníčky, oblíbená jídla, oblečení, rodina*)
- učíme žáky získávat sebedůvěru při vystupování na veřejnosti a při styku s cizinci

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování jiných zvyklostí, přesvědčení na základě poznání odlišnosti kultury ve španělsky mluvících i v ostatních zemích
- učíme žáky chápat souvislosti vývoje španělského jazyka, literatury a kultury, respektovat ho a vytvářet si kladný postoj k hodnotám, na základě vlastního úsudku i zprostředkováním (*čtení šp. časopisů, knih, poslech hudby, sledování filmů, návštěva kulturních památek*)

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k tomu, aby bezpečně a účelně využívali materiály a vybavení (*výtvarné koláže, kostýmy pro dramatizaci, AV techniku, slovníky*)
- učíme žáky využívat znalosti a zkušenosti získané při učení pro svou přípravu na budoucnost a pro rozhodování o dalším vzdělávání

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Španělský jazyk 2. cizí jazyk volitelný předmět		Období: 7. – 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Poslech s porozuměním			
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	<ul style="list-style-type: none"> • pokyny učitele v hodině • pravidla výslovnosti • přízvuk • slovní zásoba k tematickým oblastem • věty oznamovací, tázací 	7.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - komunikace
	<ul style="list-style-type: none"> • rozšiřování slovní zásoby k tematickým oblastem • rozkazovací způsob • čtení – procvičování • pravidla výslovnosti 	8. – 9.	
DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	<ul style="list-style-type: none"> • pozdravy • představování • oslovení • poděkování 	7.	
	<ul style="list-style-type: none"> • časové údaje – dny, měsíce, datum • orientace ve městě 	8. – 9.	
DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	<ul style="list-style-type: none"> • poslechová cvičení • odpovědi na otázky 	7.	
	<ul style="list-style-type: none"> • poslechová cvičení • poslech písní a pohádek • porozumění textu 	8. – 9.	
Mluvení			
DCJ-9-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů	<ul style="list-style-type: none"> • rozhovor na dané téma 	7.	
	<ul style="list-style-type: none"> • rozhovor 	8. – 9.	
DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduchá věta, pořádek slov ve větě • osobní zájmena • slovesa SER, ESTAR, HAY • slovesa pravidelná -AR, -ER, -IR a nepravidelná • přivlastňovací zájmena • přídavná jména 	7.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - komunikace
	<ul style="list-style-type: none"> • žádost, prosba • omluva • blahopřání • základní číslovky do 100 • řadové číslovky • časování sloves 	8. – 9.	

	<ul style="list-style-type: none">• otázka• kladné a záporné odpovědi• správná výslovnost	7.	
--	---	----	--

5.1.5. ČESKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu

Český jazyk se vyučuje v 1. – 9. ročníku.

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
počet hodin	9	10	8	7	7	5	4	5	4

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, využívány jsou i počítačové výukové programy pro český jazyk.

Cílem je osvojení si spisovné podoby mateřského jazyka v jeho písemné i mluvené podobě, což je předpokladem pro úspěšnou komunikaci a stává se i předpokladem pro úspěšné osvojování vědomostí v dalších vzdělávacích oblastech.

Je třeba naučit žáky číst a psát, postupně ovládat základy pravopisu a gramatiky, avšak konečným cílem není zvládnout je jako mechanické znalosti, ale využít je při vyjadřování.

Je třeba, aby se děti uměly domluvit s lidmi, porozuměly textu, aby uměly vyjádřit svůj postoj nebo pocit, chápaly postoje druhých, zvládaly různé komunikační situace, citlivě vnímaly literární díla.

Pokud je pro žáky se specifickými poruchami učení, nebo pro mimořádně nadané žáky doporučeno ŠPZ PO-IVP, nebo školou vypracovaný PLPP, pracují tito žáci podle nich.

Vzdělávací obsah je rozdělen do tří složek:

- Jazyková výchova
- Komunikační a slohová výchova
- Literární výchova

Výchovné a vzdělávací postupy, které v předmětu český jazyk a literatura povedou k rozvíjení a utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- učíme žáky účelně používat vhodné učební pomůcky
- vedeme žáky k tomu, aby pravidelně využívali dostupné informační zdroje - učebnice, pracovní sešity, počítačové programy, internet, odbornou literaturu, krásnou literaturu
- učíme žáky pravidelně pracovat s jazykovými příručkami a slovníky
- chápat nutnost autokorekce chyb
- vedeme žáky k účelnému používání vhodných učebních pomůcek

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky nacházet podobné a shodné znaky v gramatických jevech, tvořit správně gramatické struktury
- vedeme žáky k hledání vlastní varianty vyjádření – prostředky, které má
- učíme žáky používat slovníky, gramatické přehledy
- učíme žáky používat jazykové a literární prameny, získané informace použít ve svých pracích
- učíme žáky pochopit podstatu problému, samostatně řešit problémy, napomáhat při hledání dalších řešení

- vedeme žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- vedeme žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení – pracovat s chybou
- využíváme modelové situace k řešení problému
- vedeme žáky k analýze textů, učíme je kriticky je posuzovat, porovnávat jevy, zjišťovat shody a odlišnosti, třídit a zobecňovat, vyvozovat praktické závěry pro další práci

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke kultivovanému ústnímu a písemnému projevu (mluvní cvičení jednotlivců, konverzační cvičení-nejméně dvou žáků na dané téma, referáty z četby)
- pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřujeme slovní zásobu žáků
- seznamujeme žáky s dovednostmi argumentace a zákonitostmi neverbální komunikace
- učíme žáky zúčastňovat se dialogu, diskuse-respektovat pravidla pro jejich vedení
- učíme žáky využívat informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem
- učíme žáky formulovat vlastní názory na předložené texty
- podporujeme v žácích potřebu literárního projevu, recitace a četby
- umožňujeme žákům ověřovat si některé praktické dovednosti na modelových situacích

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky pracovat ve skupině, respektovat pravidla týmové práce
- rozvíjíme u žáků potřebu vzájemného respektu a pomoci druhému člověku
- vytváříme v procesu výuky přátelskou atmosféru

Kompetence občanské

- učíme žáky projevovat pozitivní postoje k uměleckým dílům a k ochraně kulturního dědictví
- seznamujeme žáky s našimi literárními památkami a učíme je vážit si jich
- prostřednictvím četby vytváříme předpoklady k pochopení, příp. toleranci názorů různých skupin, menšin, národů
- nabízíme žákům možnost účastnit se kulturních akcí (aktivní i pasivní)
- dbáme na kultivované chování a vystupování

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k organizaci vlastní práce a hodnocení různých pracovních postupů
- vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní
- vedeme žáky k přípravě a udržování jejich učebního prostoru

Kompetence digitální

- dáváme žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů)
- vedeme žáky ke zjištění, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro digitální čtení, a k využívání grafických organizérů pro třídění a uspořádání informací
- učíme žáky využívání navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek, nelineární navigace)
- klademe důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů
- podporujeme žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na

klávesnici vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi

- učíme žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat) a pro sdílení výsledků samostatné nebo společné práce
- motivujeme žáky k tvorbě příběhů prostřednictvím digitálního storytellingu
- umožňujeme žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov)
- vedeme žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura		Období: 1. – 3.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Jazyková výchova			
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	<ul style="list-style-type: none"> rozvoj fonemického sluchu věta-slovo-slabika-hláska písmeno malé, velké, tištěné, psané rozeznávání délky slabik 	1. - 2.	
	<ul style="list-style-type: none"> abeceda a písmo rozdělení hlásek spodoba na konci slova slabikotvorné r, l 	2.	
	<ul style="list-style-type: none"> stavba slov, slovní přízvuk 	3.	
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného a podobného významu, slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	<ul style="list-style-type: none"> slovní význam – slovo nadřazené, podřazené, souřadné, opačného a podobného významu 	2.	
	<ul style="list-style-type: none"> slovní význam významové okruhy slov, slova příbuzná, spisovná a nespisovná, citově zabarvená 	3.	
ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu-děj, věc, okolnost, vlastnost	<ul style="list-style-type: none"> slovní druhy - podstatná jména, slovesa 	2.	
ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	<ul style="list-style-type: none"> slovní druhy 	3.	
ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	<ul style="list-style-type: none"> skloňování podstatných jmen - rod, číslo, pád slovesa - osoba, číslo, čas, infinitiv 	3.	
ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	<ul style="list-style-type: none"> věta a souvětí 	3.	
ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření zvolí vhodné jazykové i zvukové prostředky	<ul style="list-style-type: none"> tečka, čárka, dvojtečka, vykřičník, otazník 	1. - 2.	
	<ul style="list-style-type: none"> věta, slovo - jednotka jazykového projevu pořádek vět, pořádek slov ve větě druhy vět 	2.	
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a napíše správně: i/y po tvrdých, měkkých a obojetných souhláskách ve známých vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	<ul style="list-style-type: none"> písmeno ě psaní i/y po tvrdých a měkkých souhláskách psaní ú/ů vlastní jména vyjmenovaná slova vlastní jména 	2. - 3.	

Literární výchova			
CJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	• říkadla, hádanky, rozpočítadla, přísloví	1. - 2.	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj
	• přednes básní, hádanky, slovní hříčky - společná četba	2. - 3.	
	• pověsti místní a regionální • vlastní četba	3.	
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	• vlastní i společná četba textů a jejich reprodukce	2. - 3.	
ČJL-3-3-03 rozliší vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	• poslech a čtení literárních textů, básní	1. - 3.	Multikulturní výchova - kulturní diference
	• říkadlo, rozpočítadlo, hádanka, pohádka, báseň, divadlo, spisovatel, kniha, časopis, ilustrace	1. - 3.	Mediální výchova - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - stavba mediálních sdělení
	• poezie, verš, sloka, rým, recitace • próza, pohádka, povídka, bajka, příběh • literární postava, vypravěč	2. - 3.	
	• pověst • divadlo-dějství, herec • literatura umělecká a věcná	3.	
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	• vyprávění, dramatizace, besedy o oblíbených televizních pořadech a školních divadelních představeních	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj Mediální výchova - fungování a vliv médií ve společnosti
	• besedy o oblíbených knihách • ilustrace k textu • vyprávění, dramatizace	2. - 3.	
	• besedy o četbě	3.	
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	• hlasité čtení s porozuměním • plynulé spojování slabik do slov • čtení vět • intonace vět	1. - 2.	
	• hlasité a tiché čtení s porozuměním • čtení pozorné a plynulé	2. - 3.	
	• vlastní četba • čtení jako zdroj informací	3.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	• pozorné naslouchání řeči druhého • zdvořilá a věcná odpověď	1. - 2.	
	• zaznamenaná slyšené a reaguje otázkami	2. - 3.	
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	• prosba, poděkování, omluva, blahopřání, zdvořilá otázka a odpověď, krátké souvislé projevy	1. - 2.	
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	• hlasité čtení se správnou výslovností	1. - 2.	

ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	<ul style="list-style-type: none"> • vyprávění a dramatizace 	1. - 3.	
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky v řeči běžných školních i mimoškolních situacích	<ul style="list-style-type: none"> • pozorné naslouchání, zdvořilá a věcná odpověď (otázka, rozhovor, žádost) 	1. - 3.	
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	<ul style="list-style-type: none"> • vyprávění zážitků, příhody 	1. - 3.	
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním	<ul style="list-style-type: none"> • přípravné období – uvolňovací cviky, prvky písmen 	1. - 2.	
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> • písmena a číslice, spojování slabik do slov, opis a přepis slov, krátkých vět 	2.	
ČJL-3-1-10 píše věcně a formálně správně jednoduchá sdělení	<ul style="list-style-type: none"> • psaní jednoduchých textů- přání, dopis, adresa 	2. - 3.	
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	<ul style="list-style-type: none"> • vyprávění podle obrázkové předlohy 	1. - 2.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura		Období: 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Jazyková výchova			
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	<ul style="list-style-type: none"> slova jednoznačná a mnohoznačná slova nadřazená, souřadná a podřadná 	4. - 5.	
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	<ul style="list-style-type: none"> stavba slov, slovtvorný základ předpony od-, nad-, pod-, před-, vz-, roz-, bez-, ob-, v-, vy-, vý-, s-, z-, vz- předložka bez psaní bě- bje-, vě- vje- zdvojené souhlásky 	4. - 5.	
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém projevu	<ul style="list-style-type: none"> rozlišování slovních druhů slovesa - infinitiv, zvrtná slovesa, jednoduché a složené tvary, osoba, číslo, čas, způsob, časování podstatná jména - kategorie, vzory přídavná jména - druhy příd. jmen, skloňování příd. jmen tvrdých, měkkých (skloňování příd. jmen přivlastňovacích - rozšiřující učivo pouze pro žáky, kteří budou skládat přijímací zkoušky na VG) zájmena-poznávání zájmen, druhy, zájmena v dopisech číslovky-druhy slovní druhy neohebné - příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce (opakování) 	4. - 5.	
ČJL-5-2-04 rozlišuje spisovné a nespisovné tvary slov	<ul style="list-style-type: none"> slova s citovým zabarvením slova spisovná, nespisovná 	4. - 5.	
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní dvojici označuje základ věty	<ul style="list-style-type: none"> stavba věty jednoduché, z základní skladební dvojice, shoda přísudku s podmětem podmět holý, rozvitý, několikanásobný, nevyjádřený přísudek holý, rozvitý, několikanásobný grafické znázornění stavby věty 	4. - 5.	
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	<ul style="list-style-type: none"> věta jednoduchá a souvětí vzorec souvětí 	4. - 5.	
ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	<ul style="list-style-type: none"> spojovací výrazy – spojky, zájmena, příslovce 	4. - 5.	

ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	<ul style="list-style-type: none"> vyjmenovaná slova, slova příbuzná 	4. - 5.	
ČJL-5-2-09 zvládá zvláštní případy syntaktického pravopisu	<ul style="list-style-type: none"> shoda přísudku s holým podmětem 	4. - 5.	
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu a nahlas	<ul style="list-style-type: none"> interpretace jednoduchých textů 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	<ul style="list-style-type: none"> převyprávění čteného textu 	4. - 5.	Mediální výchova - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	<ul style="list-style-type: none"> SMS zprávy, pozvánky, oznámení 	4. - 5.	Výchova demokratického občana - občanská společnost a škola
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	<ul style="list-style-type: none"> sestavení osnovy, vyprávění podle osnovy 	4. - 5.	
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	<ul style="list-style-type: none"> telefonický rozhovor, záznamník, E-mail 	4. - 5.	Výchova k myšlení v evrop. a globálních souvislostech - objevujeme Evropu a svět
ČJL-5-1-06 rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě	<ul style="list-style-type: none"> reklama a její vliv práce s tiskem 	4. - 5.	Mediální výchova - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - stavba mediálního sdělení
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	<ul style="list-style-type: none"> líčení zážitků vypravování blahopřání 	4. - 5.	
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	<ul style="list-style-type: none"> dopis písemné blahopřání popis 	4. - 5.	
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	<ul style="list-style-type: none"> dopis blahopřání článek pro tisk 	4. - 5.	
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	<ul style="list-style-type: none"> popis osoby popis činnosti, popis věci a děje vypravování 	4. - 5.	

Literární výchova			
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamená je	<ul style="list-style-type: none"> • volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu • referát o knížce 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	<ul style="list-style-type: none"> • vlastní tvorba pohádky, říkadla, básničky, hádanky 	4. - 5.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - jsme Evropané
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé druhy uměleckých a neuměleckých textů	<ul style="list-style-type: none"> • bajka, pohádka, povídka, pověst • dramatizace textu, herec, režisér 	4. - 5.	Mediální výchova - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - stavba mediálního sdělení
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	<ul style="list-style-type: none"> • spisovatel, básník • verš, rým • lyrika, epika 	4. - 5.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura		Období: 6. - 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji	<ul style="list-style-type: none"> kritické čtení předloženého textu (analytické, hodnotící) 	6. - 9.	Mediální výchova, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	<ul style="list-style-type: none"> formulace otázek na dané téma a aktivní vstup do rozhovoru procvičování subjektivně zabarveného popisu 	8. - 9.	Mediální výchova – vnímání autora mediálních sdělení
ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	<ul style="list-style-type: none"> porovnávání různých zdrojů informací a zaujímání postojů ke sdělovanému obsahu 	8. - 9.	Mediální výchova – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	<ul style="list-style-type: none"> rozlišení a vhodné užití formálního a neformálního stylu 	6. - 9.	
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	<ul style="list-style-type: none"> rozlišení různých komunikačních prostředků 	6. - 9.	
	<ul style="list-style-type: none"> rozlišení různých komunikačních situací a vhodné zvolení a komunikačních prostředků, přiměřené reakce na danou komunikační situaci 	8. - 9.	
ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	<ul style="list-style-type: none"> komunikace verbální a neverbální 	6. - 9.	
	<ul style="list-style-type: none"> funkční styly, slohové postupy a útvary podle záměru mluvího 	6. - 9.	
ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	<ul style="list-style-type: none"> pravidla komunikace, vedení diskuse a dialogu rozlišení různých komunikačních prostředků 	6. - 9.	
ČJL-9-1-08 využívá základů studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	<ul style="list-style-type: none"> výtah a výpisky, čtení s porozuměním 	6. - 9.	
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	<ul style="list-style-type: none"> vertikální a horizontální členění textu, interpunkce 	6. - 7.	
ČJL-9-1-10 využívá poznatky o jazyce a stylu ke gramaticky a	<ul style="list-style-type: none"> vlastní tvořivé psaní (probrané komunikační žánry) 	6. - 9.	

věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	<ul style="list-style-type: none"> • zpracování úvahy na dané téma, uplatnění vlastních zkušeností, názorů a postojů • zvláštnost fejetonu v české literatuře 	8. - 9.	Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení Enviromentální výchova - lidské aktivity a problémy ŽP
Jazyková výchova			
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková stránka jazyka, spodoba znělosti a artikulační spodoba, výslovnost a přízvuk 	6.	
	<ul style="list-style-type: none"> • psaní a výslovnost přejatých slov 	8. - 9.	
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	<ul style="list-style-type: none"> • způsoby obohacování slovní zásoby, tvoření slov • stavba slova • význam slova • slohové rozvrstvení slovní zásoby 	6. - 7.	
	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba • způsoby obohacování slovní zásoby • význam slova • metafora, metonymie 	8. - 9.	
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími jazykovými příručkami	<ul style="list-style-type: none"> • seznámení s jazykovými příručkami 	6.	
	<ul style="list-style-type: none"> • samostatná práce s vhodnými jazykovými příručkami • jádro, rozvoj slovní zásoby 	8. - 9.	
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	<ul style="list-style-type: none"> • určování slovních druhů • mluvnické významy a tvary slov • přídavná jména přivlastňovací, stupňování přídavných jmen • druhy zájmen • skloňování zájmen • skloňování číslovek 	6.	
	<ul style="list-style-type: none"> • rod činný a trpný • slovesný vid, třída a vzor • stupňování příslovcí 	7.	
	<ul style="list-style-type: none"> • slovní druhy a jejich funkce ve větě • komplexní jazyk. rozbory • projev mluvený a psaný – zásady pro výběr jazykových prostředků a specifika textu 	8. - 9.	
ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	<ul style="list-style-type: none"> • výpověď a věta • druhy vět podle postoje mluvčího 	6. – 7.	
	<ul style="list-style-type: none"> • jazyk a komunikace, norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči 	8. - 9.	
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	<ul style="list-style-type: none"> • základní a rozvíjející větné členy • věta, souvětí 	6. – 9.	
	<ul style="list-style-type: none"> • poměr mezi větami a větnými členy • mluvnický zápor • sponová slovesa 	8. - 9.	

ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě a v souvětí	<ul style="list-style-type: none"> • pravopisná cvičení, shoda přísudku s podmětem, základy interpunkce, psaní velkých písmen, koncovky přídavných jmen, přímá řeč 	6. - 7.	
	<ul style="list-style-type: none"> • interpunkce jednoduché věty a souvětí • psaní velkých písmen 	8. - 9.	
ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	<ul style="list-style-type: none"> • rozvrstvení národního jazyka, jazyk spisovný a nespisovný, obecná čeština, postavení češtiny mezi slovanskými jazyky 	6. - 9.	Multikulturní výchova- multikulturalita
	<ul style="list-style-type: none"> • obecné výklady o jazyce, vývoj jazyka, skupiny jazyků, disciplíny jazykovědy 	8. - 9.	
Literární výchova			
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	<ul style="list-style-type: none"> • jazyk literárního díla (obrazná pojmenování) • volná reprodukce textu • reprodukce hlavních myšlenek díla 	6. - 9.	
ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	<ul style="list-style-type: none"> • specifika autorské poetiky, odraz doby, autorův život jako inspirace 	6. - 9.	
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního představení a názory na umělecké dílo	<ul style="list-style-type: none"> • reflexe četby – záznam a reprodukce hlavních myšlenek 	6. - 9.	
ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených základů literární teorie	<ul style="list-style-type: none"> • próza, poezie – vlastní tvorba 	6. - 9.	
ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží příklady	<ul style="list-style-type: none"> • aspekty umělecké a brakové literatury 	8. - 9.	Mediální výchova – stavba mediálních sdělení
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy, žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	<ul style="list-style-type: none"> • literatura umělecká a věcná • charakteristika literárních druhů (lyrika, epika, drama) • rozlišení poezie a prózy • zvukové prostředky poezie • epos • antické báje • bajka • řecké drama, divadlo • bible – Starý a Nový zákon 	6.	

ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	<ul style="list-style-type: none"> • staroslověnské písemnictví – Cyril a Metoděj 	7.	
	<ul style="list-style-type: none"> • vznik česky psané literatury • literatura předhusitská a husitská • mistr Jan Hus 		
	<ul style="list-style-type: none"> • renesance a humanismus • renesance ve světové literatuře • česká humanistická literatura • baroko – J.A.Komenský • ústní lidová slovesnost 	7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá
	<ul style="list-style-type: none"> • encyklopedie – Diderot 	8.	
	<ul style="list-style-type: none"> • formování novodobého českého národa • NO - fáze, hlavní představitelé 	8.	
	<ul style="list-style-type: none"> • literární texty od konce 19. století po současnost 	9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá
ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování	<ul style="list-style-type: none"> • čtenářský zážitek 	6. - 9.	
ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně a v dalších informačních zdrojích	<ul style="list-style-type: none"> • internet, CD-ROM, knihovna, knihovní katalog 	6. - 9.	

5.2. Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

V základním vzdělání poskytuje především vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získat matematickou gramotnost.

Oblast zahrnuje vyučovací předmět:

- Matematika

5.2.1. MATEMATIKA

Charakteristika předmětu

Matematika se vyučuje ve všech ročnících s dotací podle tabulky:

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
počet hodin	4	5	5	5	5	4	5	4	5

Cílem je vedení žáků k porozumění a možnosti používat příslušné vědomosti a dovednosti v praktickém životě i v dalším vzdělávání.

Matematika poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě a vytváří předpoklady pro úspěšné uplatnění ve většině oborů profesionální přípravy i v různých směrech studia na středních školách. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku. Současně přispívá k vytváření určitých rysů osobnosti, jako je vytrvalost, pracovitost, kritičnost.

Matematika je postavená na rozvíjení vlastních zkušeností, vychází z touhy dětí předškolního věku počítat, kreslit a pracovat se stavebnicemi. Žáci se matematice učí řešením úloh a činnostmi, které mohou mít ráz hry, protože mají přirozenou schopnost vnímat, pozorovat a experimentovat.

Žáci se naučí používat základní pojmy, algoritmy, terminologii a symboliku. Osvojí si základní myšlenkové postupy, funkční vztahy a orientaci v systému.

Pokud je pro žáky se specifickými poruchami učení, nebo pro mimořádně nadané žáky doporučeno ŠPZ PO-IVP, nebo školou vypracovaný PLPP, pracují tito žáci podle nich.

V předmětu matematika chceme rozvíjet klíčové kompetence těmito strategiemi:

Kompetence k učení

- učíme žáky osvojit si matematické vědomosti, ne jako uzavřenou soustavu pouček a pravidel, nýbrž jako matematické modely reálných situací

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby neřešili pouze úlohy z učebnice, ale vymýšleli si úlohy vlastní nebo vlastní modelové situace
- učíme žáky využívat různé pomůcky – tabulky součtů, tabulky násobků, grafy, číselné osy, prostorové modely, kalkulačky
- nabízíme diferencované úlohy podle schopností žáků

Kompetence komunikativní

- učíme žáky jasně a správně formulovat svoje myšlenky, otázky, odpovědi, úvahy
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali vysvětlit postupy při řešení problémových úloh, porovnávat s jinými řešeními

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky formulovat vlastní myšlenky, navrhnout řešení, smysluplně pracovat v týmu

Kompetence občanská

- nabízíme úlohy ze žákova prostředí, čímž prohlubujeme přirozenou orientaci žáka v prostoru, v němž žije
- využíváme modelových situací s tematikou životního prostředí

Kompetence pracovní

- rozvíjíme grafické dovednosti kreslením a rýsováním
- učíme žáky používat jednotky měření
- zlepšujeme u žáků představivost a orientaci v prostoru odhadováním výsledků i důsledků na základě geometrického modelování

Kompetence digitální

- vytváříme situace, kdy jim využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika		Období: 1. – 3.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	• vytváření konkrétních souborů s daným počtem prvků do 20	1.	
	• počítání prvků daného konkrétního souboru do 100 • vytváření konkrétních souborů s daným počtem prvků do 100	2.	
	• počítání prvků daného konkrétního souboru prvků do 1000 • vytváření konkrétních souborů daných prvků do 1000	3.	
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	• vztahy $<$, $>$, $=$ do 20 • číslice – čtení a psaní • znaménka $<$, $>$, $+$, $-$, $=$	1.	
	• čtení a psaní čísel do 100 • porovnávání čísel do 100	2.	
	• čtení a psaní čísel do 1000 • porovnávání čísel do 1000	3.	
M-3-1-03 užívá lineární spořádání; zobrazí číslo na číselné ose	• číselná řada do 20 • číselná osa	1.	
	• číselná řada do 100 • číselná osa	2.	
	• číselná řada do 1000 • číselná osa	3.	
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v jednoduchých případech	• sčítání a odčítání do 20 bez přechodu desítky	1.	
	• sčítání a odčítání do 20 s přechodem desítky • sčítání a odčítání do 100 • zaokrouhlování čísel na desítky • násobilka 2, 3, 4, 5 • rozklad čísel v oboru do 100 • písemné sčítání a odčítání bez přechodu desítky do 100	2.	
	• zaokrouhlování na stovky a desítky	3.	
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	• řešení a vytváření slovních úloh v oboru do 20	1.	
	• řešení slovních úloh do 100 • vztahy o x více (méně) do 100	2.	
	• řešení slovních úloh do 1000 • řešení praktických úloh • vztahy o x více (méně) • vztahy o x-krát více (méně) • násobení a dělení čísla dvojciferného jednociferným	3.	
Geometrie v rovině a v prostoru			
M-3-3-01 rozeznává, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá	• orientace v prostoru	1. - 3.	

tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledávání určitých tvarů v okolí • geometrické tvary a tělesa • základní jednotky délky, hmotnosti, objemu 		
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	<ul style="list-style-type: none"> • lomená čára, křivá čára, přímá čára • bod, úsečka, polopřímka, přímka 	2. - 3.	
	<ul style="list-style-type: none"> • vzájemná poloha dvou přímek v rovině, průsečík • převody jednotek • rovinné obrazce • měření v cm a mm 	3.	
M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	<ul style="list-style-type: none"> • modelování geometrických útvarů podle zadání 	1. - 3.	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	<ul style="list-style-type: none"> • pojmy hodina, minuta, den, týden, měsíc 	1. - 3.	
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	<ul style="list-style-type: none"> • násobilka 	2. - 3.	
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	<ul style="list-style-type: none"> • násobilka • slovní úlohy 	2. - 3.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika		Období: 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Číslo a početní operace			
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	<ul style="list-style-type: none"> početní výkony s čísly do 1000000 písemné sčítání, odčítání, násobení, dělení -násobení jednocif., dvojcif. číslem -násobení trojcif. číslem -písemné dělení jednocif. číslem -písemné dělení dvojcif. číslem 	4. - 5.	
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> početní výkony s čísly do 1000000 písemné sčítání, odčítání, násobení, dělení -násobení jednocif., dvojcif. číslem -násobení trojcif. číslem -písemné dělení jednocif. číslem -písemné dělení dvojcif. číslem 	4. - 5.	
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> zaokrouhlování přirozených čísel zaokrouhlování desetinných čísel 	4. - 5.	
M-5-1-04 řeší a tvoří úkoly, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> řešení a sestavování slovních úloh 	4. - 5.	
M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	<ul style="list-style-type: none"> zlomky - základní části zlomku, čtení, zápis, výpočet zlomku z celku 	4. - 5.	
M-5-1-06 porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel	<ul style="list-style-type: none"> zlomky - porovnávání, sčítání a odčítání zlomků se společným jmenovatelem 	4. - 5.	
M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	<ul style="list-style-type: none"> psaní a čtení desetinných čísel, vyznačení na číselné ose, porovnávání 	4. - 5.	
M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	<ul style="list-style-type: none"> záporná čísla a jejich vyznačení na číselné ose 	4. - 5.	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	<ul style="list-style-type: none"> jednotky času, objemu, hmotnosti, délky a jejich převody aritmetický průměr, porovnávání přirozených čísel 	4. - 5. 5. 4. - 5.	
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	<ul style="list-style-type: none"> přímá úměrnost. tabulky, grafy, diagramy 	4. - 5.	

Geometrie v rovině a v prostoru			
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary; užívá jednoduché konstrukce	<ul style="list-style-type: none"> • bod, přímka, úsečka, kolmice, rovnoběžky, různoběžky, • trojúhelník, obdélník, čtverec, kružnice a jejich konstrukce, trojúhelníková nerovnost, pravý úhel, pravouhlý trojúhelník, rovnoběžníky, konstrukce rovnoběžníků • úhel, přímý úhel, porovnávání úhlů, osa úhlu, čtverec, obdélník, úhlopříčky • souřadnice bodů 	4. 5.	
M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	<ul style="list-style-type: none"> • grafický součet a rozdíl úseček, násobek úsečky. • obvod trojúhelníka, čtverce, obdélníka • obvod mnohoúhelníku 	4. - 5.	
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	<ul style="list-style-type: none"> • sestrojí rovnoběžky a kolmice 	4. - 5.	
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	<ul style="list-style-type: none"> • obsah obdélníka a čtverce, základní jednotky obsahu • seznámení s převáděním jednotek obsahu • další jednotky obsahu • obsahy složitějších obrazců 	4. - 5.	
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	<ul style="list-style-type: none"> • osa úsečky, střed úsečky, osově souměrné útvary • kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec 	4. - 5.	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry závislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	<ul style="list-style-type: none"> • slovní úlohy • číselné a obrázkové řady • prostorová představivost 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika		Období: 6. – 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Číslo a proměnná			
M-9-1-01 provádí operace v oboru celých, přirozených a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	<ul style="list-style-type: none"> operace v oboru racionálních čísel mocniny a odmocniny-druhá mocnina a odmocnina 	6. 7. - 8.	
M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	<ul style="list-style-type: none"> poměr-slovní úlohy mocniny, odmocniny 	6. - 9.	
M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> dělitelnost přirozených čísel - prvočíslo, číslo složené násobek, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti 	6.	
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	<ul style="list-style-type: none"> desetinná čísla, zlomky - rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě, převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek 	7.	
M-9-1-05 řeší modelování a výpočet situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map, plánů	<ul style="list-style-type: none"> poměr-měřítko, úměra, trojčlenka 	7.	
M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	<ul style="list-style-type: none"> procenta - procento, promile, základ, procentová část, počet procent, jednoduché úrokování 	7.	
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	<ul style="list-style-type: none"> výrazy - číselný výraz a jeho hodnota, proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny 	8. - 9.	
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	<ul style="list-style-type: none"> rovnice - lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými 	8. - 9.	
M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	<ul style="list-style-type: none"> celá čísla - čísla navzájem opačná, číselná osa 	7. - 9.	

Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	<ul style="list-style-type: none"> závislosti a data - příklady závislostí z praktic. života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr 	6. 8. - 9.	
M-9-2-02 porovnává soubory dat	<ul style="list-style-type: none"> funkce 	8. - 9.	
M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	<ul style="list-style-type: none"> funkce - pravouhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost 	7.	
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	<ul style="list-style-type: none"> funkce - lineární funkce 	7. - 9.	
M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	<ul style="list-style-type: none"> slovní úlohy 	7. - 9.	
Geometrie v rovině a prostoru			
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	<ul style="list-style-type: none"> rovinné útvary: přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník, typy úhlů, shodnost 	6.	
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	<ul style="list-style-type: none"> základní vlastnosti čtverce, obdélníku, trojúhelníku, lichoběžníku, kosodélníku, kosočtverce 	6. - 7.	
M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	<ul style="list-style-type: none"> metrické vlastnosti v rovině druhy úhlů 	6.	
M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	<ul style="list-style-type: none"> metrické vlastnosti v rovině vzdálenost bodu od přímky, trojúh. nerovnost, Pythagor. věta 	6. - 7.	
M-9-3-05 využívá pojem množina bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	<ul style="list-style-type: none"> konstrukční úlohy množiny bodů daných vlastností 	8.	
M-9-3-06 načrtne a sestrojí základní rovinné útvary	<ul style="list-style-type: none"> rovinné útvary 	6. - 7.	
M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	<ul style="list-style-type: none"> shodnost a podobnost 	7. - 9.	
M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí středové a osově souměrný útvar	<ul style="list-style-type: none"> osová souměrnost středová souměrnost 	6. - 7.	
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	<ul style="list-style-type: none"> prostorové útvary 	6. - 9.	
M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	<ul style="list-style-type: none"> objem a povrch těles 	6. - 9.	
M-9-3-11 načrtne a sestrojí sítě základních těles	<ul style="list-style-type: none"> povrch těles 	6. - 9.	
M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	<ul style="list-style-type: none"> prostorové útvary 	7. - 9.	

M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	<ul style="list-style-type: none"> • slovní úlohy • konstrukční úlohy 	9.	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	<ul style="list-style-type: none"> • číselné a logické řady • číselné a obrázkové analogie 	6. - 9.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	<ul style="list-style-type: none"> • logické úlohy • netradiční geometrické úlohy 	6. - 9.	

5.3. Informatika

Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast **Informatika** se zaměřuje především na rozvoj inforatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají inforatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na 1. stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují inforatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení inforatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na 2. stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním inforatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Hlavními tematickými okruhy jsou:

1. Data, informace a modelování
2. Algoritmizace a programování
3. Informační systémy
4. Digitální technologie

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje

- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Klíčové kompetence

Ve vyučovacím předmětu Informatika rozvíjíme klíčové kompetence (systém vědomostí, dovedností i postojů potřebný ke kompetentnímu jednání v přirozených životních situacích) zejména těmito vzdělávacími strategiemi:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací, práce s počítačem, internetem a dalšími zdroji informací

Kompetence k řešení problémů

- vyhledáváme a ověřujeme informace potřebných k řešení problémů
- vyhledáváme a používáme vhodné algoritmy při práci s programy

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní, účinnou a bezpečnou komunikaci
- seznamujeme žáky s bezpečným používáním internetu
- vedeme žáky k pochopení struktury počítačových sítí

Kompetence sociální a personální

- seznamujeme žáky se skupinovou prací na dálku
- hledáme společné řešení

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s globální informační sítí jako nástroj prosazování a upevňování občanských svobod
- seznamujeme žáky s ochranou dat

Kompetence pracovní

- využíváme informační a komunikační techniky k vlastnímu rozvoji a přípravě na budoucnost
- učíme žáky bezpečné a účinné používání informačních a komunikačních technologií

Kompetence digitální

- vedeme žáky k volbě postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování informací, spravování a posuzování dat (díleč práce, projekty, práce s více zdroji a jejich citování)
- vedeme žáky k využití digitálních technologií při nejrůznějších činnostech a při řešení nejrůznějších problémů
- zadáváme žákům úlohy, při jejichž řešení musí vyhledávat, posuzovat, spravovat a sdílet data, informace i další digitální obsah
- umožňujeme žákům využívat digitální technologie tak, aby si usnadnili práci, zefektivnili a zjednodušili své pracovní postupy

- seznamujeme žáky s novými technologiemi, učíme je kriticky hodnotit jejich přínosy a uvědomit si rizika jejich používání
- vedeme žáky k bezpečnému využívání zařízení, ochraně dat a etickému jednání při komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

Oblast: Informatika	Předmět: Informatika		Období: 3.- 5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Data, informace a modelování			
I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat_	<ul style="list-style-type: none"> • sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku • hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů 	.4.- 5.	
I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	<ul style="list-style-type: none"> • využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace 	4.- 5	
I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu	<ul style="list-style-type: none"> • model jako zjednodušené znázornění skutečnosti • využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka_ 	4.- 5.	
Algoritmizace a programování			
I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	<ul style="list-style-type: none"> • postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu_ • příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu • sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci 	3. – 5.	
I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	<ul style="list-style-type: none"> • příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy • přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu • sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci 	3. – 5.	
I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	<ul style="list-style-type: none"> • experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí • události, sekvence, opakování, podprogramy • sestavení programu 	4.– 5.	
I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	<ul style="list-style-type: none"> • porovnání postupu s jiným a diskuse o nich 	4. – 5.	

	<ul style="list-style-type: none"> • ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním • nalezení chyby a oprava kódu • nahrazení opakujícího se vzoru cyklem 		
Informační systémy			
I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	<ul style="list-style-type: none"> • skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení • příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí • části systému a vztahy mezi nimi 	5.	
I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	<ul style="list-style-type: none"> • shodné a odlišné vlastnosti objektů • řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslaný seznam, víceúrovňový seznam • tabulka a její struktura • záznam, doplnění a úprava záznamu 	5.	
Digitální technologie			
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu_	<ul style="list-style-type: none"> • digitální zařízení a jejich účel • prvky v uživatelském rozhraní • spouštění, přepínání a ovládání aplikací • uložení dat, otevírání souborů_ 	3. – 5.	
I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	<ul style="list-style-type: none"> • propojení technologií, bez(drátové) připojení, internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat 	3. – 5.	
I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením • uživatelské účty, hesla 	3. – 5.	

Oblast: Informatika	Předmět: Informatika		Období: 6. – 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Data, informace a modelování			
I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	<ul style="list-style-type: none"> • získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači • proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat 	6. – 9.	
I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	<ul style="list-style-type: none"> • různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti • standardizované kódy • bit • bajt, násobné jednotky • jednoduché šifry a jejich limity 	6. – 9.	
I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	<ul style="list-style-type: none"> • schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf 	6. – 9.	
I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	<ul style="list-style-type: none"> • schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy 	6. – 9.	
Algoritmizace a programování			
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	<ul style="list-style-type: none"> • dekompozice úlohy, problému • tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu 	6. – 9.	
I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	<ul style="list-style-type: none"> • nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné 	6. – 9.	
I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	<ul style="list-style-type: none"> • ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním) 	6. – 9.	
I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné	<ul style="list-style-type: none"> • nalezení chyby (například krokováním) • úprava algoritmu a programu 	6. – 9.	

důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	<ul style="list-style-type: none"> • tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti) 		
I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	<ul style="list-style-type: none"> • potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu • autorství a licence programu • etika programátora 	6. – 9.	
Informační systémy			
I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	<ul style="list-style-type: none"> • informační systém ve škole • uživatelé, činnosti, práva, struktura dat • ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti 	6. – 9.	
I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	<ul style="list-style-type: none"> • formulace požadavků • struktura tabulky, typy dat • práce se záznamy, pravidla a omezení 	6. – 9.	
I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	<ul style="list-style-type: none"> • kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel • úprava požadavků, tabulky či pravidel 	6. – 9.	
I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	<ul style="list-style-type: none"> • velké soubory dat • funkce a vzorce, práce s řetězci • řazení, filtrování, vizualizace dat • odhad závislostí 	6. – 9.	
Digitální technologie			
I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	<ul style="list-style-type: none"> • pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování • operační systémy – funkce, typy, typické využití 	6. – 9.	
I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	<ul style="list-style-type: none"> • datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty 	6. – 9.	

	<p>souborů, správa souborů, instalace aplikací</p> <ul style="list-style-type: none"> • fungování nových technologií kolem žaka 		
<p>I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa • struktura a principy internetu • web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač • princip cloudových aplikací • metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva 	6. – 9.	
<p>I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače</p>	<ul style="list-style-type: none"> • postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení 	6. – 9.	
<p>I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy • zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat 	6. – 9.	

5.4. Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti

Tato komplexní oblast je určena žákům 1. stupně a poskytuje poznatky a dovednosti týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, zdraví, kultury, techniky a dalších témat. Spojuje se zde historie i současnost a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Prvouka
- Vlastivěda
- Přírodověda

5.4.1. ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Charakteristika předmětu

Obor je členěn do 5 tematických okruhů:

- 1) Místo, kde žijeme
- 2) Lidé kolem nás
- 3) Lidé a čas
- 4) Rozmanitost přírody
- 5) Člověk a výchova ke zdraví

Zaměření předmětu v prvních dvou letech školní docházky má především výchovný charakter. Dítě se dostává do nového prostředí, stává se školákem. V 1. ročníku se učí spolupracovat, domluvit se, podřídit se nebo naopak zdravě se prosadit. Ve 2. ročníku děti poznávají okolí domova i školy. V obou ročnících pozorují změny v přírodě, všímají si vzájemného působení člověka a jeho životního prostředí.

Třetí ročník otvírá další cestu k poznávání, ale zůstávají v oblasti svého regionu.

Ve 4. a 5. ročníku jsou děti schopny vytrvalejší a soustředěnější práce. Učí o české zemi, její minulosti, o slavných dějinách naší vlasti, později učivo hranice naší vlasti přesáhne – zeměpisné poučení o Evropě. Děti poznávají rozdíly mezi živým a neživým, podmínky života na Zemi, rozmanitost přírody, výjimečnost člověka. V 5. třídě vrcholí poznatky o Zemi jako součásti vesmíru.

Kompetence k učení

- učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny
- propojujeme poznatky z různých vzdělávacích oblastí a vytváříme komplexnější pohled na přírodu a společnost
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování, k přípravě referátů, třídění map, informací, k jejich porovnávání a k vytváření tabulek
- učíme žáky vyhledávat a třídit informace

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme žákům problémové situace z praxe-přemýšlí o nesrovnalostech, promýšlí způsob řešení úkolů
- učíme žáky vyhledávat informace k řešení problémů, objevovat různé varianty řešení problému

- učíme žáky předkládat svá rozhodnutí a být schopen je obhájit
- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací v encyklopediích, příručkách, časopisech, knihách, historii, knihovně

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme u žáků umění naslouchat druhým, zapojovat se do diskuze
- vedeme žáky ke spolupráci s ostatními
- učíme žáky prezentovat výsledky své práce před ostatními

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině
- učíme žáky ohleduplnosti, úctě, upevňování mezilidských vztahů
- učíme žáky přispívat k diskuzi, přejímat a respektovat zkušenosti druhých
- vedeme žáky k tomu, aby se ovládali a řídili své jednání a chování
- učíme žáky požádat o pomoc nebo ji poskytnout

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých, odmítání útlaku a hrubého zacházení, násilí
- seznamujeme žáky s jejich právy a povinnostmi
- nacvičujeme chování v situacích ohrožujících život a zdraví
- vedeme žáky k ochraně kulturního a historického dědictví
- učíme žáky chápat základní ekologické souvislosti, respektovat požadavky na životní prostředí

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k plnění povinností a závazků
- učíme žáky používat bezpečně nástroje a materiály, dodržovat vymezená pravidla k ochraně zdraví
- učíme žáky zhodnotit výsledky práce

Kompetence digitální

- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chviliek
- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií
- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka		Období: 1.– 3.
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák:			
1. období			
Místo, kde žijeme			
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	<ul style="list-style-type: none"> • okolí školy a cesta do školy • bezpečnost na vozovce, základní pravidla pro chodce • bezpečné místo pro hry a odpočinek v okolí domova a školy • riziková místa a situace 	1. - 3.	Výchova demokratického občana - občanská společnost a škola
	<ul style="list-style-type: none"> • krajina v okolí domova – práce s mapou a plánem města • světové strany 	3.	
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	<ul style="list-style-type: none"> • naše obec, základní orientace ve městě, významné budovy a historická místa ve městě • naše vlast, hlavní město 	2. - 3.	Výchova demokratického občana - občanská společnost, občan a stát - formy participace občanů na politickém životě
ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	<ul style="list-style-type: none"> • rozdíly mezi městem a vesnicí 	2. - 3.	
Lidé kolem nás			
ČJS-3-2-01 rozlišuje příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem a nedostatkům	<ul style="list-style-type: none"> • rodina, domov, vztahy mezi členy rodiny • vztahy mezi lidmi • pravidla slušného chování 	1. - 3.	Osobnostní a sociální rozvoj - sociální rozvoj
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	<ul style="list-style-type: none"> • povolání lidí • práce fyzická a duševní • volný čas a jeho využití 	1. - 3.	
Lidé a čas			
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	<ul style="list-style-type: none"> • základní orientace v čase • den, týden, měsíc, rok • režim dne • minulost, přítomnost a budoucnost • významné dny 	1. - 3.	
ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	<ul style="list-style-type: none"> • kultura a historie našeho města, obce 	3.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - jsme Evropané
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	<ul style="list-style-type: none"> • proměny způsobu života v minulosti a přítomnosti • průběh lidského života 	3.	
Rozmanitost živé a neživé přírody, ochrana přírody			

ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika ročních období • pozorování změn v přírodě během roku 	1. - 3.	Enviromentální výchova - lidské aktivity a problémy ŽP
ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	<ul style="list-style-type: none"> • živá a neživá příroda • základní význam vody, vzduchu, ohně a půdy • podmínky života na Zemi • ochrana životního prostředí 	1. - 3.	Enviromentální výchova - ekosystémy - vztah člověka k prostředí
ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování a porovnávání vlastností vody, vzduchu, přírodnin 	3.	
Člověk a jeho zdraví			
ČJS-3-4-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	<ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo • péče o zdraví • zdravá výživa 	1. - 3.	Enviromentální výchova - základní podmínky života
ČJS-3-4-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	<ul style="list-style-type: none"> • předcházení úrazům a nemocem • bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce 	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj
ČJS-3-4-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	<ul style="list-style-type: none"> • osobní bezpečí • chování v krizových situacích 	1. - 3.	Výchova demokratického občana - občanská společnost, občan a stát Osobnostní a sociální výchova - morální rozvoj
ČJS-3-4-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	<ul style="list-style-type: none"> • správné a bezpečné chování při mimořádných událostech 	1. - 3.	Enviromentální výchova - vztah člověka k prostředí

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Vlastivěda		Období: 4.- 5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
2. období			
Místo, kde žijeme			
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	<ul style="list-style-type: none"> • seznámení s mapou, podstata, účel, svět. strana, měřítko, barvy, plán města a okolí bydliště 	4.	
ČJS-5-1-02 určí svět. strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	<ul style="list-style-type: none"> • turistická mapa a značky 	4.	
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištních lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí	<ul style="list-style-type: none"> • mapa Evropy • postavení ČR v Evropě, sousední státy a jejich hlavní města • další evropské státy a hlavní města • charakteristické oblasti Evropy (řeky, nížiny, pohoří...) 	4. - 5.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět
ČJS-5-1-04 vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	<ul style="list-style-type: none"> • Česká republika – v jednotlivých regionech se zaměřujeme na: - zemědělské oblasti - nerostné bohatství, suroviny, zdroje energie - průmyslové oblasti, doprava - hospodářský význam lesů a vod 	5.	Výchova demokratického občana - občanská společnost, občan a stát
ČJS-5-1-05 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovnává způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích	<ul style="list-style-type: none"> • referáty na základě vlastních zkušeností z cest 	5.	Multikulturní výchova - kulturní diference Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - objevujeme Evropu a svět
ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	<ul style="list-style-type: none"> • státní symboly, instituce / prezident, parlament, vláda/, státní zřízení, zákony, státní svátky, armáda ČR • principy demokracie 	4. - 5.	Výchova demokratického občana - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Lidé kolem nás			
ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, rodině, obci (městě)	<ul style="list-style-type: none"> • mezilidské vztahy, pravidla slušného chování 	4.	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj
ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné • hmotný a nehmotný majetek • rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti 	4. - 5.	

příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy, porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz; sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů	<ul style="list-style-type: none"> • hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení • banka jako správce peněz, úspory, půjčky 		
	<ul style="list-style-type: none"> • základní globální problémy • kultura-projevy a podoby kultury, kulturní instituce, masová kultura, subkultura 	4. - 5.	Enviromentální výchova - vztah člověka k prostředí - základní podmínky života
Lidé a čas			
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá časové údaje k pochopení vztahů mezi ději a jevy	<ul style="list-style-type: none"> • měření času, kalendář • dějiny jako časový sled událostí 	4.	
ČJS-5-3-02 využívá, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	<ul style="list-style-type: none"> • pověsti • péče o památky 	4.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - jsme Evropané
ČJS-5-3-03 rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách; srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik; uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji; vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště	<ul style="list-style-type: none"> • časová přímka – nejdůležitější historická období našich dějin 	4. - 5.	
ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a v současnosti s využitím regionálních specifik	<ul style="list-style-type: none"> • pravěk, osídlení Slovy, Přemyslovci, Lucemburkové, doba Karla IV., husitství, nástup Habsburků, 1. a 2. světová válka 	4. - 5.	
ČJS-5-3-05 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.	<ul style="list-style-type: none"> • státní svátky a významné dny 	4. - 5.	
Počátky lidské společnosti			
D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	<ul style="list-style-type: none"> • člověk a lidská společnost v pravěku 	4. - 5.	
D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost	<ul style="list-style-type: none"> • člověk a lidská společnost v pravěku 	4. - 5.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět Přírodověda		Období: 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Rozmanitost živé a neživé přírody, ochrana přírody			
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	<ul style="list-style-type: none"> • živá a neživá příroda <ul style="list-style-type: none"> - vztahy mezi živou a neživou přírodou - vztah mezi přírodou a člověkem • látky a jejich vlastnosti • voda a vzduch 	4.	Enviromentální výchova - základní podmínky života
ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	<ul style="list-style-type: none"> • neživá příroda, roční období, střídání dne a noci • Země a vesmír • základní podmínky života na Zemi 	4. - 5.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	<ul style="list-style-type: none"> • ekosystémy • společenstva rostlin a živočichů • ekologie, ochrana přírody • nerosty a horniny, půda 	4. - 5.	Enviromentální výchova - ekosystémy
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	<ul style="list-style-type: none"> • rozmanitost přírody-dělení organismů do skupin 	4. - 5.	
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	<ul style="list-style-type: none"> • životní podmínky • rovnováha v přírodě • ohleduplné chování v přírodě, ochrana přírody 	5.	Enviromentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí
ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché pokusy se známými látkami 	4. - 5.	
ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky svého pokusu	<ul style="list-style-type: none"> • pokusy, postup práce, výstupy 	4. - 5.	
Člověk a jeho zdraví			
ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle a podpoře vlastního způsobu života	<ul style="list-style-type: none"> • člověk, lidské tělo, orgány, jejich stavba a funkce • péče o zdraví 	5.	
ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	<ul style="list-style-type: none"> • vývoj člověka- etapy vývoje-dospívání 	5.	
ČJS-5-5-03 účelně organizuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	<ul style="list-style-type: none"> • dopravní výchova - kolo, jeho součásti, vybavení, pravidla bezpečné jízdy po komunikacích • denní režim 	4.	Výchova demokratického občana - občanská společnost, občan a stát

ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v model. situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	<ul style="list-style-type: none"> • řešení dopravních situací • chování v krizových situacích • osobní bezpečí a zdraví 	4. - 5.	
ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	<ul style="list-style-type: none"> • návykové látky-prevence 	5.	
ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s rozvojem zdraví a jeho preventivní ochranou	<ul style="list-style-type: none"> • zdravý způsob života • zdravá výživa 	4. - 5.	Enviromentální výchova - vztah člověka k prostředí -základní podmínky života
ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	<ul style="list-style-type: none"> • základy první pomoci • chování při úrazech • prevence 	4. - 5.	

5.5. Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávací oblasti

V této vzdělávací oblasti se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Dějepis
- Člověk ve společnosti

5.5.1. DĚJEPIS

Charakteristika předmětu

Dějepis se vyučuje v 6. – 9. ročníku 2 vyučovací hodiny týdně. Navazuje na vzdělávací obor Člověk a jeho svět na 1. stupni a je součástí oboru Člověk a společnost.

Cílem je přinášet základní poznatky o vývoji lidské společnosti a konání člověka v minulosti, seznámení s historickými událostmi a osobnostmi. Předmět rozvíjí časovou a prostorovou orientaci, učí žáky kriticky myslet, utvářet si vlastní názory na historické jevy a děje, navozuje mnohostranné historické interpretace.

Učivo je řazeno chronologicky: starověk, středověk, novověk a dějiny 20. století. Učivo o pravěku je zařazeno v 5. ročníku. Klade se důraz na dějiny vlastního národa v souvislosti s dějinami světovými.

Předmět je vyučován v kmenových třídách s využitím veškerých dostupných podpůrných materiálů a technického zabezpečení.

Cílem předmětu je také podchytit a rozvíjet zájem žáka o minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství a pochopit současnost.

V předmětu dějepis jsou pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí využívány zejména následující strategie:

Kompetence k učení

- seznamujeme žáky s tím, jak se měnil způsob života člověka v jednotlivých etapách vývoje
- učíme žáky orientovat se v kontinuitě národních dějin
- vedeme žáky k zařazování událostí do chronologické následnosti, k práci s časovou přímkou
- seznamujeme žáky se základními rysy uměleckých slohů
- učíme žáky samostatně pracovat s odbornou literaturou, rozlišovat důležité a nedůležité informace
- učíme žáky chápat regionální dění v souvislosti s národními a světovými dějinami
- vedeme žáky k pochopení historie jako podnětu k celoživotnímu vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme žákům získávání informací z různých pramenů (internet, kroniky, literárně historické texty, archeologické nálezy, návštěvy muzeí...)
- učíme žáky pochopit problém, pojmenovat ho a hledat vhodný způsob řešení, hledat paralely mezi minulými a současnými událostmi
- učíme žáky osvojovat si práci s historickými texty a materiály a získané informace porovnávat s vlastními životními zkušenostmi
- vedeme žáky k používání získaných informací při prezentaci prací a projektů
- učíme žáky rozlišovat mýty a skutečnost, odhalovat kořeny událostí

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme u žáků dovednost výstižně charakterizovat a vysvětlovat nejdůležitější historické události a zaujímat k nim stanovisko
- učíme žáky souvisle vyprávět o různých historických událostech a osobnostech
- učíme žáky formulovat vlastní názor na události a osobnosti
- vedeme žáky ke kultivovanému vyjadřování v ústním i písemném projevu

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky spolupracovat se spolužáky i pedagogy při vypracovávání různých projektů, hledání a zpracovávání historických pramenů
- učíme žáky ocenit zkušenost druhého a tolerovat jeho postoj
- pozitivně ovlivňovat práci a vytvářet příjemnou atmosféru ve třídě (tolerance, naslouchání, dodržování pravidel)

Kompetence občanské

- učíme žáky rozpoznat názory a postoje ohrožující lidskou důstojnost, či odporující základním principům demokratického soužití (popírání holocaustu, reformátoři dějin,..)
- učíme žáky vypěstovat si postoje a úctu ke kulturnímu dědictví lidstva a hlavně vlastního národa, k duchovním a materiálním výtvorům
- seznamujeme žáky s tradicemi naší země, historickými památkami a učíme je vážit si jich
- vedeme žáky k ochraně historických a kulturních památek
- učíme žáky respektovat etnické, náboženské a kulturní odlišnosti jednotlivých národů
- vytváříme u žáků pozitivní hodnotový systém na základě historických zkušeností

Kompetence pracovní

- používáme různé techniky při vyhledávání informací a zpracovávání historických pramenů (práce s počítačem, historickými sbírkami, kronikami, mapami,..)
- vytváříme vlastní pomůcky pro výuku (repliky, napodobeniny, mapky, makety...)

Kompetence digitální

- vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií k orientaci v historické realitě
- vedeme žáky k práci s digitalizovanými historickými zdroji a prameny
- klademe důraz na ochranu osobních údajů a dat žáků, na bezpečnou komunikaci
- učíme žáky odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis		Období: 6.– 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Člověk v dějinách			
D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	<ul style="list-style-type: none"> • význam zkoumání dějin 	6. - 9.	
D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto informace shromažďovány	<ul style="list-style-type: none"> • získávání informací, projekty • historické prameny 	6. - 9.	
D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	<ul style="list-style-type: none"> • práce s časovou přímkou a mapami 	6. - 9.	
Počátky lidské společnosti			
D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kultura	<i>bude splněno v předmětu Člověk a jeho svět</i>	4. - 5.	
D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	<i>bude splněno v předmětu Člověk a jeho svět</i>	4. - 5.	
Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury			
D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	<ul style="list-style-type: none"> • nejstarší starověké státy (Mezopotámie, Egypt, Čína, Indie) 	6.	
D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	<ul style="list-style-type: none"> • kultura nejstarších civilizací 	6.	
D-9-3-03 demonstuje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství	<ul style="list-style-type: none"> • starověké Řecko a Řím • střední Evropa v době římské 	6.	
D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	<ul style="list-style-type: none"> • starověké Řecko a Řím 	6.	Výchova demokratického občana – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Křesťanství a středověká Evropa			
D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	<ul style="list-style-type: none"> • stěhování národů • Francká říše • Křesťanství • Byzantská říše • Arabská říše 	6. – 7.	
D-9-4-02 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto útvarů v evropských souvislostech	<ul style="list-style-type: none"> • Sámova říše • Velkomoravská říše • Přemyslovci • Lucemburkové • Jagellonci • evropské státy raného středověku 	6. – 7.	
D-9-4-03 vymezení úlohu křesťanství a víry v životě	<ul style="list-style-type: none"> • křížové výpravy • boj o investituru 	7.	

středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí			
D-9-4-04 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	<ul style="list-style-type: none"> • středověká města • kolonizace • život zemědělců ve středověku • románský a gotický sloh 	7.	
Objevy a dobývání. Počátky nové doby			
D-9-5-01 vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky	<ul style="list-style-type: none"> • humanismus • renesance • reformace • protireformace 	7.	
D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	<ul style="list-style-type: none"> • Jan Hus, husitství 	7.	
D-9-5-03 popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	<ul style="list-style-type: none"> • zámořské objevy 	7.	
D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	<ul style="list-style-type: none"> • Habsburkové na českém trůně 	7.	
D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	<ul style="list-style-type: none"> • třicetiletá válka 	7.	
D-9-5-06 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	<ul style="list-style-type: none"> • osvícenství • baroko 	8.	
Modernizace společnosti			
D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	<ul style="list-style-type: none"> • průmyslová revoluce • sociální otázky • revoluce 19. století • revoluční rok 1848 	8.	
D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě	<ul style="list-style-type: none"> • francouzská buržoazní revoluce • napoleonské války a jejich vliv na Evropu a svět • absolutismus v evropských zemích 	8.	
D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	<ul style="list-style-type: none"> • národní obrození • národně osvobozené hnutí v Evropě 	8.	
D-9-6-04 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	<ul style="list-style-type: none"> • změny v charakteru výroby na přelomu století, mezinárodní situace na přelomu století • konflikty mezi velmocemi, kolonialismus • utopický a vědecký socialismus • vznik Rakousko-Uherska a USA 	8.	

	<ul style="list-style-type: none"> • dělnické organizace 		
Moderní doba			
D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	<ul style="list-style-type: none"> • I. světová válka a její důsledky • II. světová válka a její důsledky 	9.	
D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	<ul style="list-style-type: none"> • vznik ČSR a její vývoj, hospodářská krize 	9.	
D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	<ul style="list-style-type: none"> • komunismus, fašismus, nacismus, důsledky pro Československo a svět 	9.	
D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	<ul style="list-style-type: none"> • holocaust, II. světová válka 	9.	<p>Mediální výchova – práce v realizačním týmu</p> <p>Multikulturní výchova – kulturní diference, etnický původ, principy sociálního smíru a solidarity</p>
D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> • Versailleský systém • Mnichov, Heydrichiáda, Protektorát Čechy a Morava 	9.	
Rozdělený a integrující svět			
D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	<ul style="list-style-type: none"> • únor 1948 v ČSR • NATO • Varšavská smlouva 	9.	
D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	<ul style="list-style-type: none"> • studená válka • RVHP 	9.	
D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí	<ul style="list-style-type: none"> • rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět • <i>bude splněno v hodinách předmětu Člověk ve společnosti</i> 	9.	
D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa	<ul style="list-style-type: none"> • problémy současnosti • věda, technika a vzdělání jako faktory rozvoje, sport a zábava • <i>bude splněno v hodinách předmětu Člověk ve společnosti</i> 	9.	

5.5.2. ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Charakteristika předmětu

Předmět Člověk ve společnosti se vyučuje v 6. – 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně.

Žák získává znalosti, které se týkají jeho běžného života. Informace, které jsou mu předkládány, musí být vždy pevně zakotveny v jeho reálném životě, ve světě, jehož se sám cítí být součástí. Jednotlivé etapy na sebe logicky navazují od žák - žák, žák - syn (dcera), žák - dospívající osobnost, žák - na hranici plnoletosti, žák - občan města, žák - občan ČR, žák - volič, žák - demokrat, až po žák - obyvatel této planety. Učivo není žákům předkládáno v podobě fakt, která nemohou měnit, ale jako informace, o kterých je nutno přemýšlet, formulovat své názory na ně a obhajovat je.

K vytváření a rozvíjení klíčových kompetencí povedou následující strategie:

Kompetence k učení

- vytváříme u žáků postoj k probíranému učivu - skutečností, které se dotýkají jejich každodenního života
- učíme žáky chápat, že orientace v předkládaném učivu mu usnadní každodenní život

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k praktickému využívání informací
- pracujeme s konkrétními modely určitých situací, učíme žáky vybrat dle situace nejvhodnější, výběr zdůvodnit
- analyzujeme problémy
- učíme žáky volit řešení s ohledem na vliv času, prostředí a kultury
- podporujeme žáky v používání digitálních technologií pro zlepšování prostředí, ve kterém žijí (např. pro objevování problémů, pro jejich řešení, pro prezentaci výsledků)

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k dovednostem správné diskuse
- ve vyšších ročnících shromažďujeme delší dobu informace o určitém problému, učíme žáky vysvětlit danou problematiku ostatním, vyslovit na ni svůj názor, vyvolat referátem diskusi
- učíme žáky zvládat základní pravidla verbální i neverbální komunikace (forma scének)
- vedeme žáky k prosazování vlastních názorů asertivním chováním

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky efektivně spolupracovat s ostatními žáky (práce ve skupině)
- vytváříme se žáky přátelskou atmosféru ve skupině, třídě
- vedeme žáky k tomu, aby pochopili, že každý z nás je jedinečným individuem, které má právo na respekt a úctu ostatních lidí
- vedeme žáky k zodpovědnému budování a spravování digitální identity a zařazujeme aktivity, které vedou žáky k posuzování jejich digitální stopy
- vysvětlujeme nebezpečí sociálních nebo názorových bublin

Kompetence občanské

- učíme žáky chápat pojem „občanská odpovědnost“ - nežijeme ve shluku samostatných jedinců, ale v provázaném systému jednotlivců, jejichž sílu a schopnosti násobí jejich vzájemná spolupráce
- vedeme žáky k demokratickému vnímání světa - odlišnosti nevnímat jako špatné nebo nebezpečné, ale jako zdroj nepřehledného množství možností a inspirace
- rozvíjíme u žáků právní povědomí pro situace v digitálním prostředí; vedeme žáky k tomu, aby ve svých školních i domácích úkolech dodržovali autorská práva a citovali informační zdroje
- motivujeme žáky k tomu, aby prostřednictvím digitálních technologií vyjadřovali své názory, ověřovali fakta, aby digitální technologie využívali pro zapojování se do rozhodování na třídní, celoškolní i mimoškolní úrovni a aby jejich prostřednictvím navazovali a udržovali kontakty a propojovali lidi

Kompetence pracovní

- učíme žáky chápat, že jen aktivní činností mohou přetvářet svět kolem sebe

Kompetence digitální

- podporujeme žáky v tom, aby využívali digitální technologie pro průzkumy, šetření a ankety zaměřené na život ve škole a v obci
- vedeme žáky k tomu, aby chránili své osobní údaje a svá osobní data
- klademe důraz na respektování a dodržování etikety při interakci v digitálním prostředí

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Člověk ve společnosti		Období: 6. – 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Člověk ve společnosti			
VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	<ul style="list-style-type: none"> • státní symboly • státní svátky, významné dny • významné osobnosti 	8.	
VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	<ul style="list-style-type: none"> • nacionalismus v historii a dnes • národní hrdost a hodnoty ve vztahu k okolnímu světu • vlastenecké a nacionalistické weby - rozdíly, relevantnost historických a současných informací • xenofobie - přirozený strach x odmítání odlišností 	7.,9.	Mediální výchova - stavba mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá Multikulturní výchova – principy sociálního smíru a solidarity
VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	<ul style="list-style-type: none"> • informační zdroje - posouzení, třídění, kritické myšlení, • informace x desinformace • hoax, fake news, virál... • reklamy (ekonomika) a propagandy (politika), cílová skupina, šíření a vliv 	6.- 9.	Mediální výchova - stavba mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení Multikulturní výchova – principy sociálního smíru a solidarity Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj
VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace v reálném čase a prostoru x komunikace pomocí digitálních technologií - výhody, nevýhody, specifika pravidla, rizika... • manipulace v komunikaci • bezpečná komunikace, správná reakce a obrana 	6.- 9.	
VO-9-1-05 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	<ul style="list-style-type: none"> • masmédiá a jejich role - historický vývoj a dopad na společnost, současnost, predikce budoucnosti (od knihtisku po sociální sítě) • kritický přístup k mediálním informacím • právo a zveřejňování informací 	7., 8.	Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti

<p>VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odlišnosti a společné znaky jednotlivců a sociálních skupin – respekt, osobní prostor, osobní postoje a osobní zájmy, tolerance • jednání ve prospěch sebe sama, malé a velké sociální skupiny, globální společnosti • vývoj lidstva od individualismu ke globální společnosti 	<p>6.- 9.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj Multikulturní výchova – principy sociálního smíru a solidarity Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá</p>
<p>VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • xenofobie, rasismus, nacionalismus, islamismus... - skryté a otevřené projevy • rozdělování společnosti, šíření poplašných zpráv, nesnášenlivost, nenávisť - historické a současné paralely • vhodné a nevhodné postoje a reakce jednotlivce a společnosti k projevům nenávisť 	<p>6.-9.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj Multikulturní výchova – principy sociálního smíru a solidarity Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti</p>
<p>VO-9-1-07 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • způsoby komunikace a jejich vhodné rozvíjení • příčiny konfliktu a způsoby jejich řešení • pravidla společenského chování • adaptace na životní změny 	<p>6.</p>	
<p>VO-9-1-08 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoj k menšinám</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odlišné kulturní hodnoty v čase a prostoru • náboženství jako základ kulturních a společenských hodnot • světová náboženství a jejich hodnotové systémy • náboženská snášenlivost - základ míru ve světě 	<p>7.</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá</p>
<p>VO-9-1-09 rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tolerance – názorová, náboženská, národní, politická kulturní • vzdělání a poznání jako přirozená obrana proti xenofobii • extremismus • budoucnost světa – tolerantní multikulturní společnost 	<p>7.</p>	<p>Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Výchova demokratického občana - občanská společnost a škola Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj</p>
<p>Člověk jako jedinec</p>			
<p>VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi a kvalitu života</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí • sebehodnocení • skupiny, ve kterých žijeme • naše životní role 	<p>6.</p>	

VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společenských cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	<ul style="list-style-type: none"> osobní vlastnosti, dovednosti, schopnosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál systém osobních hodnot životní cíle a plány, životní perspektiva 	6.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj
VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje svoje chování a jednání	<ul style="list-style-type: none"> projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání 	6.	
VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	<ul style="list-style-type: none"> rozvoj zdravé sebedůvěry jako prostředku dosažení cílů asertivní chování nezdravá sebedůvěra, egoismus osobní motivace, aktivita, vůle a kázeň - seberozvíjení 	6.	
Člověk, stát a hospodářství			
VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	<ul style="list-style-type: none"> formy vlastnictví – hmotné, duševní a jejich ochrana 	9.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj
VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu s penězi	<ul style="list-style-type: none"> <i>bude splněno v předmětu Člověk a svět práce</i> 	9.	
VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	<ul style="list-style-type: none"> <i>bude splněno v předmětu Člověk a svět práce</i> 	9.	
VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	<ul style="list-style-type: none"> <i>bude splněno v předmětu Člověk a svět práce</i> 	9.	
VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	<ul style="list-style-type: none"> <i>bude splněno v předmětu Člověk a svět práce</i> 	9.	
VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	<ul style="list-style-type: none"> formy podnikání fungování trhu – nabídka, poptávka tvorba ceny inflace pravidla a fungování internetového prodeje, rizikové chování při nákupu přes internet 	9.	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj
VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	<ul style="list-style-type: none"> struktura národního hospodářství příjmy a výdaje státu dávky a sociální přídatky občanů 	9.	Multikulturní výchova – principy sociálního smíru a solidarity

	<ul style="list-style-type: none"> • národní hospodářství ve vztahu k EU 		
Člověk, stát a právo			
VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy státu a na příkladech porovnává jejich znaky	<ul style="list-style-type: none"> • typy a formy státu • znaky státu 	8.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - objevujeme Evropu a svět
VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR a jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	<ul style="list-style-type: none"> • orgány státní správy a samosprávy a jejich funkce • zdroje informací o fungování státní správy a samosprávy • portál občana 	8.	Mediální výchova – stavba mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení Enviromentální výchova – vztah člověka k prostředí
VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	<ul style="list-style-type: none"> • demokratický způsob rozhodování • politický pluralismus • kritický postoj k totalitním systémům 	8.	Mediální výchova - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti Výchova demokratického občana - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	<ul style="list-style-type: none"> • druhy volebních systémů – výhody a nevýhody • zodpovědnost občana za demokracii – volby • státní symboly 	8. - 9.	Výchova demokratického občana - formy participace občanů v politickém životě
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	<ul style="list-style-type: none"> • Základní listina lidských práv a svobod • práva dítěte-dokumenty • poškozování lidských práv-šikana, diskriminace • práva spotřebitele • školní řád 	8.	Multikulturní výchova - lidské vztahy, etnický původ Výchova demokrat. občana - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství	<ul style="list-style-type: none"> • rozdíl mezi mezilidským vztahem a právním • rozlišení pravidel morálky a práva 	8.	
VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci	<ul style="list-style-type: none"> • právní smlouvy týkající se běžného života • ochrana proti porušování práv jednotlivce – reklamace • styk s úřady • pravidla silničního provozu 	8.	Výchova demokrat. občana - občanská společnost, občan a stát
VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	<ul style="list-style-type: none"> • právní odpovědnost odpovídající věku a postihy s tím související • jedinec jako součást právního systému 	8.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj, sociální rozvoj
VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	<ul style="list-style-type: none"> • funkce a význam Policie ČR a Mě policie • právní řád ČR a jeho uspořádání • právní předpisy dostupnost a aktuálnost na internetu • soudní systém ČR 	8.	Výchova demokrat. občana - občanská společnost, občan a stát

	<ul style="list-style-type: none"> vzájemná spolupráce výše uvedených institucí 		
VO-9-4-10 rozpoznává protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	<ul style="list-style-type: none"> přestupek, trestný čin - příklady postihy za přestupek a trestný čin (postih s ohledem na věk) 	8.	
VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	<ul style="list-style-type: none"> korupce – její podstata, trestní postizitelnost, aktuální kauzy 	8.	
Mezinárodní vztahy, globální svět			
VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní vliv občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	<ul style="list-style-type: none"> historie vzniku EU struktura EU výhledy na budoucnost EU ČR v rámci EU jako suverénní stát 	9.	<p>Enviromentální výchova – vztah člověka k prostředí</p> <p>Multikulturní výchova - etnický původ</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>- Evropa a svět nás zajímá</p> <p>- objevujeme Evropu a svět</p> <p>- jsme Evropané</p> <p>Výchova demokratického občana</p> <p>- občanská společnost, občan a stát</p> <p>- formy participace občanů v politickém životě</p> <p>- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>
VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny a možné důsledky	<ul style="list-style-type: none"> globální společnost a globální problémy - globální reakce a řešení, informace o globálních problémech - jednostrannost x názorová pluralita, úmyslné a nevědomé přehlížení souvislostí a faktů zájmové skupiny a jejich vliv x konspirační teorie 	<u>8. a 9.</u>	<p>Enviromentální výchova – vztah člověka k prostředí</p> <p>Multikulturní výchova - etnický původ</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>- Evropa a svět nás zajímá</p> <p>- objevujeme Evropu a svět</p> <p>- jsme Evropané</p>
VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	<ul style="list-style-type: none"> informační “boom” - třídění, analyzování informací, tvorba vlastního názoru a jeho obhajobarelevantnost informací determinace pohledu na problém - osobní, sociální skupiny, prostorová, časová, vliv vzdělání a socio-kulturního postavení 	<u>6.-9.</u>	<p>Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj, sociální rozvoj</p> <p>Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>Enviromentální výchova – ekosystémy</p>
VO-9-5-04 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše	<ul style="list-style-type: none"> přírodní a socioekonomické globální problémy – jejich provázanost 	9.	Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

jejich hlavní příčiny a možné důsledky pro život lidstva			Enviromentální výchova – ekosystémy
VO-9-5-05 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, v regionu	<ul style="list-style-type: none"> • globální problémy=souhrn lokálních problémů 	9.	Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Enviromentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí
Rozdělený a integrující svět			
D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí	<ul style="list-style-type: none"> • rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět 	9.	
D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa	<ul style="list-style-type: none"> • problémy současnosti • věda, technika a vzdělání jako faktory rozvoje, sport a zábava 	9.	

5.6. Člověk a příroda

Charakteristika vzdělávací oblasti

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém a zároveň jsou jim poskytovány prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem.

Oblast zahrnuje vyučovací předmět:

- Fyzika
- Chemie
- Přírodopis
- Zeměpis

5.6.1. FYZIKA

Charakteristika předmětu

Vyučuje se v 6. – 9. ročníku s celkovou dotací 5 hodin. Navazuje na poznatky z přírodovědy a prvouky na I. stupni.

Cílem je hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, uvědomovat si užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikace v praktickém životě, osvojovat si důležité dovednosti (pozorování, experimentování, měření) a chápat souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností (přírodní zdroje, stav životního prostředí).

V předmětu fyzika chceme rozvíjet klíčové kompetence těmito strategiemi:

Kompetence k učení

- učíme žáky používat různou literaturu k získání potřebných informací, týkající se problematiky fyzikálního poznávání a využívat ji pro další studium
- vedeme žáky k poznávání souvislostí fyzikálního zkoumání v souvislosti s ostatními přírodovědnými předměty

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky samostatně nebo ve spolupráci s ostatními žáky pozorovat různé fyzikální objekty, procesy a jejich vlastnosti

Kompetence komunikativní

- učíme žáky diskutovat o fyzikální podstatě studovaných jevů, ověřovat jejich správnost

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky účinně spolupracovat při pokusech, ovládat své chování, aby neohrozili sebe ani ostatní

Kompetence občanské

- vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích
- vytváříme u žáků postoj k jaderné energetice

Kompetence pracovní

- učíme žáky měřit různé fyzikální vlastnosti objektů, výsledky zpracovávat a využívat pro své vlastní učení
- učíme žáky plánovat pracovní postupy, provádět pokusy, které slouží pro odhalování fyzikálních zákonitostí

Kompetence digitální

- při experimentech vedeme žáky k efektivnímu používání digitálních měřidel a měřicích přístrojů
- motivujeme žáky k vytváření videozáznamů vlastních fyzikálních pokusů
- využíváme počítačových simulací ke zkoumání fyzikálních jevů
- při řešení zadaných problémů vybízíme žáky k vyhledávání dat v otevřených zdrojích, k jejich třídění a vyhodnocování
- učíme žáky vyhledávat v otevřených zdrojích data dokumentující aplikace fyzikálních jevů v jiných oblastech vědy a v technice

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika		Období: 6.– 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Látky tělesa			
F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa	<ul style="list-style-type: none"> • měřené veličiny - délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas 	6.	
F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	<ul style="list-style-type: none"> • skupenství látek - souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou, difúze 	6.	Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí
F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně teploty	<ul style="list-style-type: none"> • změna teploty 	6.	
F-9-1-04 užívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	<ul style="list-style-type: none"> • praktické úlohy 	6.	
Pohyb těles Síly			
F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	<ul style="list-style-type: none"> • pohyby těles-pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný 	7.	
F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	<ul style="list-style-type: none"> • gravitační pole a gravitační síla-přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa 	7.	
F-9-2-03 určí v konkrétní situaci jednoduché druhy sil působící na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	<ul style="list-style-type: none"> • tlaková síla a tlak • třecí síla - smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi • výslednice dvou sil stejných a opačných směrů 	7.	
Mechanické vlastnosti tekutin			
F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	<ul style="list-style-type: none"> • Pascalův zákon-hydraulické zařízení • hydrostatický a atmosférický tlak - souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny, souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře • Archimédův zákon 	7.	

Energie			
F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	<ul style="list-style-type: none"> • formy energie-pohybová a polohová energie, vnitřní energie, elektrická energie a výkon • přeměny skupenství-tání, tuhnutí,, vypařování a kapalnění, hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny 	8.	
F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> • výroba a přenos elektrické energie, jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna, ochrana lidí před radioaktivním zářením • obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie 	9.	Enviromentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Zvukové děje			
F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti zvuku <ul style="list-style-type: none"> - látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, - rychlost šíření zvuku v různých prostředích, - odraz zvuku na překážce, - ozvěna, - pohlcování zvuku 	9.	Enviromentální výchova - vztah člověka k prostředí
F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí		9.	Enviromentální výchova - vztah člověka k prostředí
Elektromagnetické a světelné děje			
F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	<ul style="list-style-type: none"> • elektrické a magnetické pole- elektrická a magnetická síla, elektrický náboj • elektrický obvod-zdroj napětí, spotřebič, spínač • tepelné účinky el. proudu 	6.	
		8,	
		8.	
F-9-6-02 rozliší stejnosměrný elektrický proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	<ul style="list-style-type: none"> • elektrický odpor, stejnosměrný elektromotor, transformátor 	8. - 9.	
F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	<ul style="list-style-type: none"> • bezpečné chování při práci s el. přístroji a zařízeními 	8. - 9.	
F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	<ul style="list-style-type: none"> • generátor • využití elektromotoru 	9.	
F-9-6-05 využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákonu odrazu světla při řešení problémů a úloh	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti světla-zdroje světla, rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích, stín • zatmění Slunce a Měsíce • zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně), 	9.	

<p>F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně) • rozklad bílého světla hranolem 	9.	
Vesmír			
<p>F-9-7-01 objasní kvalitativně pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet okolo Slunce a měsíců planet kolem planet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sluneční soustava - její hlavní složky, měsíční fáze 	9.	

5.6.2. CHEMIE

Charakteristika předmětu

Chemie se vyučuje v 8. a 9. třídě s dotací 2 hodiny týdně.

Navazuje na poznatky získané v předmětu Člověk a jeho svět na 1. stupni a v přírodopise a fyzice na 2. stupni, při výpočtech využívá dovednosti z matematiky – zlomky, trojčlenku, procenta.

Cílem je poskytnout žákům prostředky a metody pro porozumění stavbě látek a jejich vlastností, dát základ pro pochopení a využívání současných technologií, pomoci jim lépe se orientovat v běžném životě. Žáci se učí zkoumat příčiny chemických procesů, hledat mezi nimi souvislosti, klást si otázky a hledat odpovědi. Na základě získaných poznatků umět zacházet s nebezpečnými látkami a chránit sebe i ostatní před nimi. Být si vědomi významu a nebezpečí hořlavin a výbušnin, významu umělých látek a jejich ekologické likvidace.

Pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí jsou v předmětu chemie užívány zejména tyto výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- učíme žáky používat vědomě správné názvosloví
- učíme žáky vyhledávat a třídit informace, aplikovat je pro tvůrčí učení (*práce s Tabulkami, orientace v nich, vyvozování vlastností z polohy v PSP*)
- učíme žáky pozorovat, experimentovat, získané výsledky porovnávat a vyvozovat závěry

Kompetence k řešení problémů

- vyhledáváme informace potřebné k řešení problémů (*práce s Tabulkami, PSP*)
- využíváme získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení (*vyvození vlastností org. látek se stejnou funkční skup., zásadotvorné, kyselinotvorné oxidy*)
- vedeme žáky k tomu, aby se nenechali odradit případným nezdarem
- učíme žáky osvědčené postupy aplikovat při řešení podobných úloh nebo nových situací (*výpočtové úlohy*)

Kompetence komunikativní

- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky v logickém sledu (*postup pokusu, výroby, reakce, výpočtu*)
- učíme žáky rozumět různým typům zápisů chemických látek, přečíst i zapsat chemické vzorce látek
- učíme žáky chemický děj popsat slovně i pomocí chemické rovnice
- využíváme různé informační zdroje (*tabulky, PSP, učebnice, internet*)
- učíme žáky pochopit mezinárodní význam chemických značek, vzorců a rovnic

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k účinné spolupráci při pokusech ve skupině
- učíme žáky chápat potřebu efektivní spolupráce, dělby práce (*laboratorní práce, dílčí pokusy hledání řešení úkolu, získávání informací*)
- učíme žáky ovládat a řídit své chování a jednání, aby neohrozili sebe ani ostatní (*bezpečné chování při experimentu, zacházení s hořlavinami a nebezpečnými látkami*)

Kompetence občanské

- učíme žáky chovat se zodpovědně v krizových situacích na základě svých znalostí (*situace ohrožení - chem. látky, požár*)
- učíme žáky chápat ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví (*nebezpečí kouření, drog, alkoholu, likvidace, třídění odpadu, zacházení s nebezpečným odpadem*)

Kompetence pracovní

- učíme žáky dodržovat daná pravidla pro práci s chemickými látkami, používat bezpečně a účinně chemické látky a náčiní
- vedeme žáky k zachování pravidel hospodárnosti a ochrany životního prostředí (*likvidace chemikálií po pokusu*)
- učíme žáky chránit zdraví své i ostatních
- učíme žáky využívat znalosti a zkušenosti z chemie pro rozhodování o svém povolání a pro své další vzdělávání

Kompetence digitální

- aktivně využívat digitální technologie za účelem získávání, uchování, vyhodnocování a sdílení informací a dat při zkoumání vlastností látek, chemických procesů a jevů
- na základě osvojených poznatků z chemie kriticky hodnotit informace šířené v přímé (běžné mezilidské) nebo mediální komunikaci

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie		Období: 8.– 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Pozorování, pokus a bezpečnost práce			
CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek	<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti látek-hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek 	8.	
CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	<ul style="list-style-type: none"> zásady bezpečné práce ve škole, při pokusech i v běžném životě, H-věty, P-věty varovné značky a jejich význam piktogramy 	8. - 9.	Enviromentální výchova - vztah člověka k prostředí
	<ul style="list-style-type: none"> hustota látek, rozpustnost, hořlavost, toxicita, první pomoc mimořádné události – havárie chemických provozů, únik nebezpečných látek 	8. - 9.	
Směsi			
CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky	<ul style="list-style-type: none"> směsi – různorodé, stejnorodé suspenze, emulze, pěna, roztok 	8.	
CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	<ul style="list-style-type: none"> trojčlenka, výpočet procent, hmotnostní zlomek, koncentrace roztoku 	8.	
	<ul style="list-style-type: none"> rozpustnost, teplota, míchání, velikost částic, nasycený, nenasycený roztok 	8.	
CH-9-2-03 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	<ul style="list-style-type: none"> oddělování složek směsí (filtrace, sedimentace, destilace, krystalizace, sublimace, usazování) 	8.	
CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	<ul style="list-style-type: none"> voda - destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody, čistota vody vzduch - složení, čistota ovzduší, ozónová vrstva 	8. - 9.	Enviromentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí Enviromentální výchova - základní podmínky života
Částicové složení látek a chemické prvky			
CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	<ul style="list-style-type: none"> používá pojmy atom a molekuly, atomové jádro neutron, proton, elektronový obal a jeho změny v chem. reakcích, elektrony 	8.	

CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	<ul style="list-style-type: none"> • prvky - názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků skupiny a periody v periodické soustavě prvků, protonové číslo • chemické sloučeniny chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin 	8. - 9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - objevujeme Evropu a svět
Chemické reakce			
CH-9-4-01 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	<ul style="list-style-type: none"> • chemické reakce - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost 	8.	
CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	<ul style="list-style-type: none"> • faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí - teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza 	8. - 9.	
Anorganické sloučeniny			
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> • oxidy, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů • kyseliny, hydroxidy, kyselost a zásaditost roztoků, vlastnosti, vzorce, názvy a použití prakticky významných kyselin a hydroxidů • soli kyslíkaté a nekyslíkaté, vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití významných halogenidů 	8. - 9.	
	<ul style="list-style-type: none"> • absorpce oxidu síry a dusíku ve vzdušné vlhkosti, odstraňování nežádoucích plynů z průmyslu, tuhá paliva, kapalná paliva, plynná paliva 	8. - 9.	
CH-9-5-02 orientuje se na stupnici pH, změní reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	<ul style="list-style-type: none"> • pH, neutralizace, indikátory 	8. - 9.	

Organické sloučeniny			
CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	<ul style="list-style-type: none"> • uhlovodíky – příklady v praxi významných alkánů, alkénů, alkinů a aromatických a cyklických uhlovodíků • názvosloví organických sloučenin 	9.	Environmentální výchova – základní podmínky života
CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	<ul style="list-style-type: none"> • paliva-uhlí, ropa, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva • exotermické a endotermické reakce 	9.	
CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	<ul style="list-style-type: none"> • deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných derivátů, názvosloví, reakce 	9.	
CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	<ul style="list-style-type: none"> • přírodní látky - zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v lidském těle 	9.	
Chemie a společnost			
CH-9-7-01 zhodnotí používání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	<ul style="list-style-type: none"> • biotechnologie, bezodpadové technologie • recyklace, plasty a syntetická vlákna • třídění odpadů 	8. - 9.	
CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	<ul style="list-style-type: none"> • hoření jako chemický děj • podmínky hoření, principy hoření 	8. - 9.	
CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	<ul style="list-style-type: none"> • člověk a chemie • uchovávání potravin • chemie v domácnosti • otravné a jedovaté látky • trvale udržitelný rozvoj 	8. - 9.	

5.6.3. PŘÍRODOPIS

Charakteristika předmětu

Přírodopis se vyučuje v 6. až 9. ročníku s celkovou časovou dotací 8 hodin. V devátém ročníku je do obsahu předmětu integrováno učivo vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví.

Cílem je pochopit podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, závislost člověka na přírodě a jejích zdrojích (základy ekologie). Žáci zvládnou základní pojmy z obecné biologie, genetiky, biologie rostlin, biologie živočichů, biologie člověka a geologie.

V předmětu přírodopis budeme usilovat o rozvoj klíčových kompetencí strategiemi, které žákovi umožní:

Kompetence k učení

- učíme žáky vhodným způsobem získávat informace, samostatně je vyhledávat a třídit, začlenit je k již poznanému, prohlubovat znalosti
- vytváříme u žáků komplexnější pohled na problematiku životního prostředí

Kompetence k řešení problému

- učíme žáky rozpoznávat situace ohrožující zdraví (úraz, jedovaté houby, rostliny, nebezpečná zvířata) a správně v těchto situacích zareagovat
- vedeme žáky k tomu, aby si uvědomovali zodpovědnost za ochranu přírody
- učíme žáky umět kriticky zhodnotit svá rozhodnutí a postupy

Kompetence komunikativní

- vysvětlujeme a obhajujeme šetrné chování k přírodě a životnímu prostředí
- učíme žáky umět se výstižně vyjádřit
- vedeme žáky k používání poznaných odborných termínů a názvů

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky zapojit se do týmové práce
- vedeme žáky k tomu, aby byli ohleduplní a nenarušovali mezilidské vztahy
- učíme žáky zapojit se do diskuse
- vysvětlujeme žákům potřebu spolupráce

Kompetence občanské

- připravujeme žáky na poskytnutí účinné první pomoci
- vedeme žáky k tomu, aby sami nepoškozovali zdraví své ani ostatních
- učíme žáky uvědomit si svou zodpovědnost za stav životního prostředí ve vztahu k dalším generacím, chápat základní principy ochrany přírody i své povinnosti z nich vyplývající, být si vědom své sounáležitosti s přírodou

Kompetence pracovní

- využíváme znalostí k praktickým činnostem (péče o rostliny a zvířata)
- učíme žáky svou činnost podřídit znalostem o ochraně životního prostředí a v něm žijících zvířat a rostlin
- učíme žáky využívat znalostí a zkušeností ke svému dalšímu rozvoji

Kompetence digitální

- vedeme žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích
- rozvíjíme dovednost žáků analyzovat a vyhodnocovat informace a vyvozovat z nich odpovídající závěry
- vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis		Období: 6. – 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Obecná biologie a genetika			
P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v přehledu vývoje organismů	<ul style="list-style-type: none"> vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty, názory na vznik života 	7.	
P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	<ul style="list-style-type: none"> zástupci jednotlivých skupin živočichů, jejich vývoj a způsob života a výživy (jednobuněční prvoci, bezobratlí) 	6.	
P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	<ul style="list-style-type: none"> dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení 	9.	
P-9-1-04 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	<ul style="list-style-type: none"> viry bakterie 	6.	
Biologie hub			
P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	<ul style="list-style-type: none"> houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami lišejníky – výskyt a význam 	6.	Enviromentální výchova - vztah člověka k prostředí
Biologie rostlin			
P-9-3-01 odvodí na základě pozorování jeho uspořádání od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	<ul style="list-style-type: none"> anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) 	7.	
P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziolog. procesů a jejich využití pro pěstování rostlin	<ul style="list-style-type: none"> fyziologie rostlin – fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování 	7.	
P-9-3-03 rozlišuje podle základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich významné zástupce pomocí klíčů a atlasů	<ul style="list-style-type: none"> systém rostlin – poznávání a zařazování běžných druhů řas, mechorostů, kapradňorostů, nahosemenných a krytosemenných rostlin, jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců význam rostlin a jejich ochrana 	7.	Enviromentální výchova - vztah člověka k prostředí

Biologie živočichů			
P-9-4-01 porovná vnější a vnitřní stavbu těla živočichů a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů	<ul style="list-style-type: none"> • význam a zásady třídění organismů • stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování • vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci) • strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) 	6. – 7.	
P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin			
P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí			
P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	<ul style="list-style-type: none"> • chráněné a ohrožené druhy živočichů • význam živočichů v přírodě a jejich ochrana, hospodářsky významní živočichové 	6. – 7.	
Biologie člověka			
P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich funkce a vztahy	<ul style="list-style-type: none"> • stavba a funkce soustavy opěrné, pohybové, oběhové, dýchací, trávicí, vylučovací a nervové • smyslová ústrojí • tělní tekutiny • žlázy s vnitř. vyměšováním 	8.	
P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	<ul style="list-style-type: none"> • stavba pohlavního ústrojí, nitroděložní vývoj, postnatální a perinatální období, základy genetiky • vrozené a získané chování, chování obranné a sociální • dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení 	9.	
P-9-5-03 objasní vznik a vývin jedince od početí až do stáří			
P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	<ul style="list-style-type: none"> • viry, bakterie, nakažlivé nemoci, hygiena, očkování, imunita, civilizační choroby 	8.	
	<ul style="list-style-type: none"> • praktické cvičení k ochraně člověka za mimořádných situací 	6. – 9.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - morální rozvoj - sociální rozvoj
Neživá příroda			
P-9-6-01 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	<ul style="list-style-type: none"> • nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování vzorků 	9.	

P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geolog. dějů, včetně geolog. oběhu hornin i oběhu vody	<ul style="list-style-type: none"> vznik a stavba Země vnější a vnitřní geologické procesy- příčiny a důsledky vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí půdy - složení, vlastnosti a význam půdy 	9.	
P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	<ul style="list-style-type: none"> základní meteorologické jevy a termíny – příčiny globálního oteplování podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi 	9.	
Základy ekologie			
P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	<ul style="list-style-type: none"> organismy a prostředí - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, 	9.	Environmentální výchova – ekosystémy
P-9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a i neživých složek ekosystému	<ul style="list-style-type: none"> přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému 	9.	Enviromentální výchova – ekosystémy
P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam			
P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území 	9.	Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Praktické poznávání přírody			
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	<ul style="list-style-type: none"> praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem, dalekohledem, používání zjednodušených určovacích klíčů a atlasů založení herbáře studium sbírek 	6. – 9.	
Výchova ke zdraví			
VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování	<ul style="list-style-type: none"> metabolismus, zdravá výživa, poruchy příjmu potravy 	8.	Mediální výchova

s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky			- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	<ul style="list-style-type: none"> • běžné, přenosné, civilizační a jiné choroby • imunita, očkování, hygiena 	8.	

5.6.4. ZEMĚPIS

Charakteristika předmětu

Zeměpis se vyučuje v 6. až 9. ročníku s časovou dotací 2 vyučovací hodiny týdně a navazuje na poznatky získané na 1. stupni v předmětu Člověk a jeho svět.

Cílem předmětu je pochopení souvislostí mezi přírodou a lidskou společností, pochopení závislosti člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí. Umožňuje žákům se seznámit se souvislostmi přírodních podmínek a života lidí v blízkém okolí, v regionu, na území celé ČR, v Evropě a ve světě.

Pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí jsou využívány především tyto strategie:

Kompetence k učení

- učíme žáky vybírat vhodné strategie k učení – jak se naučit číst z mapy, pochopit základní geografické pojmy a souvislosti
- využíváme (v rámci možností) moderní technologie, na které jsou zvyklí, protože informace z těchto zdrojů považují často za „nejlepší“
- pracujeme s doporučenou literaturou, internetovými stránkami, pořady v televizi, které souvisejí s výukou
- diskutujeme se spolužáky o informacích, které získali z těchto zdrojů a podporujeme jejich zájem o problematiku (často jen u jednoho žáka nebo skupiny žáků)

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky vyčíst potřebné informace z grafů, diagramů, statistik a předat je ostatním
- učíme žáky orientovat se v mapě světa (srovnává a hodnotí polohu, rozlohu, přírodní podmínky, kulturní, společenské a hospodářské poměry světadílů, států...)
- vedeme žáky k tomu, aby při zadání samostatné práce hledali vlastní cestu k vytyčenému cíli, kterého mají dosáhnout (žák musí mít tento způsob práce postupně vypěstován)
- učitel je pouze navrhovatelem více možných řešení, nechává žáka vybrat si a jeho názor (návrh), usměrňuje až následnou diskusi (Sokratovský rozhovor)
- podporujeme žáky v používání digitálních technologií pro objevování problémů, pro jejich řešení, pro zlepšování životního prostředí

Kompetence komunikativní

- učíme žáky spolupracovat ve skupině, obhajovat své názory, vyslechnout názory druhých a dokázat na ně vhodně reagovat
- vedeme žáky k výstižnému a plynulému vyjadřování, formulování svých stanovisek
- učíme žáky prezentovat předem připravenou práci (referát)
- učíme žáky komunikovat se skupinou, být si vědom důležitosti obsahu, ale i způsobu prezentace (je schopen „odhadnout“ své publikum a zaujmout)
- umožňujeme žákům komunikovat o tvůrčích postupech a výsledcích práce s geoinformačními zdroji a prameny prostřednictvím vhodných digitálních komunikačních prostředků, nástrojů a přístrojů

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky podílet se na vytváření příjemné atmosféry ve skupině, spolupracovat, upevňovat mezilidské vztahy, dodržovat pravidla při zeměpisných hrách a soutěžích

- vysvětlujeme žákům, že naše vlastní kultura není jedinou správnou, a že pravdy předkládané naší kulturou mohou v jiných částech světa vyznívat zcela jinak – žák se učí toleranci (žák je seznamován s faktem, že společenské tragédie historie byly způsobeny nedostatečnou snahou o pochopení názoru druhé strany)
- vedeme žáky k zodpovědné výstavbě a správě digitální identity, k dodržování základních bezpečnostních pravidel, k respektování autorských práv;

Kompetence občanské

- vysvětlujeme žákům souvislosti environmentální výchovy – podílí se na ochraně životního prostředí, zapojuje se do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodě, ke svému zdraví...
- vedeme žáky k zodpovědnosti nejenom za svůj vlastní život, ale i životy ostatních lidí, tvorů a rostlin na této planetě – globální zodpovědnost
- učíme žáky pochopit, že jeho názor může být v demokratické společnosti motivací (pozitivní i negativní) pro ostatní

Kompetence pracovní

- učíme žáky využívat znalostí a dovedností pro svůj vlastní rozvoj a pro přípravu na budoucnost v praktickém životě – např. orientace v terénu, pobyt v přírodě, cestování a poznávání nových zemí, ochrana zdraví a života při živelných pohromách,...
- využíváme materiály a technické vybavení pro výuku zeměpisu (mapy, texty, internet, AV technika)
- učíme žáky pochopit, že zažitá „fatalistická“ myšlenka: „Já, bezvýznamná část tohoto světa, nemohu nic změnit,“ není správná

Kompetence digitální

- podporujeme žáky v tom, aby efektivně využívali vybrané digitální informační technologie v běžném životě pro orientaci v geografických reáliích
- vedeme žáky k činnostem s digitálními technologiemi využívajícími digitální mapy, vybrané produkty dálkového průzkumu Země, satelitního a leteckého snímkování krajiny pro orientaci v terénu, pozorování, zobrazování a hodnocení prostředí
- klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učíme je pro odpovědné chování a jednání v digitálním světě

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis		Období: 6. – 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie			
Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	<ul style="list-style-type: none"> • získávání, třídění, zpracování a vyhodnocení statistických dat • mapa – informační zdroj • práce s geografickou literaturou • laická a odborná geografie na internetu • vytváření prezentace (filmu) - zdroje, třídění, kombinování, efektivní zpracování a použití 	6.- 9.	
Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	<ul style="list-style-type: none"> • základní všeobecně používané geografické, kartografické a topografické pojmy • historická a současná topografie a kartografie – 3D mapy 	6.- 9.	
Z-9-2-01 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	<ul style="list-style-type: none"> • vliv pohybů a aktivit vesmírných těles – roční období, noc a den, slapové jevy, na moderní technologie • čas na Zemi, časová pásma, letní a zimní slunovrat, jarní a podzimní rovnodennost 	6.	
Z-9-2-02 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	<ul style="list-style-type: none"> • krajinná sféra • prvky krajinné sféry v České republice 	6.	Enviromentální výchova - ekosystémy
Z-9-2-03 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	<ul style="list-style-type: none"> • elementární geologie a geomorfologie – geologické a geomorfologické útvary České republiky • geologické a geomorfologické jevy - základ krajinné sféry a vazby s ostatními sférami 	6.	
Regiony světa			
Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	<ul style="list-style-type: none"> • základní geografická orientace na mapě - oceány, Antarktida, Arktida, Austrálie, Afrika, Amerika, Asie, Evropa • základní a pokročilé využití tematických map a mapových aplikací v elektronické podobě 	6.- 9.	
Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a	<ul style="list-style-type: none"> • přírodní a společenské poměry světových regionů - oceány, Antarktida, Arktida, Austrálie, Afrika, Amerika, Asie, Evropa 	7.,8.,9	

podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	<ul style="list-style-type: none"> možnosti grafického zpracování geografických dat 		
Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	<ul style="list-style-type: none"> historický a geopolitický vývoj regionů - oceány, Antarktida, Arktida, Austrálie, Afrika, Amerika, Asie, Evropa digitalizované historické mapy 	7.,8.,9	Multikulturní výchova - etnický původ
Společenské a hospodářské prostředí			
Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	<ul style="list-style-type: none"> obyvatelstvo, náboženství, kultura světových regionů - oceány, Antarktida, Arktida, Austrálie, Afrika, Amerika, Asie, Evropa 	7.,8.,9	Multikulturní výchova - principy sociálního smíru a solidarity
Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	<ul style="list-style-type: none"> sídla, jejich funkce a zákonitosti jejich rozmístění - oceány, Antarktida, Arktida, Austrálie, Afrika, Amerika, Asie, Evropa jednoduché grafické znázornění vzájemných přírodních a socioekonomických vazeb 	7.,8.,9	
Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	<ul style="list-style-type: none"> hospodářství (zemědělství, těžba, průmysl, doprava, energetika, cestovní ruch) světových regionů - oceány, Antarktida, Arktida, Austrálie, Afrika, Amerika, Asie, Evropa hospodářství - informační zdroje (ověření, porovnání), matematické a grafické zpracování dat 	7.,8.,9	
Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	<ul style="list-style-type: none"> využívání zdrojů a základní geografické a ekonomické zákonitosti - oceány, Antarktida, Arktida, Austrálie, Afrika, Amerika, Asie, Evropa 	7.,8.,9	
Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	<ul style="list-style-type: none"> mezinárodní spolupráce států - regionální a celosvětové organizace 	7.,8.,9	Výchova demokratického občana - formy participace občanů v politickém životě Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - jsme Evropané
Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy konkrétních světových regionů	<ul style="list-style-type: none"> současná geopolitická situace regionů - oceány, Antarktida, Arktida, Austrálie, Afrika, Amerika, Asie, Evropa práce s aktuálními geopolitickými informacemi – zdroje, kritické vyhodnocení, důvody různých interpretací 	7.,8.,9	Multikulturní výchova - multikulturalita Výchova demokratického občana - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Životní prostředí			

Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jakou součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	<ul style="list-style-type: none"> • biosféra planety Země • podnebné pásy – zákonitosti rozmístění, fauna, flóra • výškové stupně v krajině 	7.	
Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů	<ul style="list-style-type: none"> • zákonitosti rozmístění ekosystémů na planetě Zemi 	7.	
Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> • globální problémy lidstva • přírodní nebezpečí ohrožující život člověka • budoucnost života na planetě Zemi 	7.	Multikulturní výchova - kulturní diference
Česká republika			
Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	<ul style="list-style-type: none"> • město Chotěboř • mikroregion Podoubraví • kraj Vysočina • regionální kartografie a topografie – tvorba plánu a mapy 	6.	Výchova demokratického občana - formy participace občanů v polit. životě
Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	<ul style="list-style-type: none"> • historie a vývoj Chotěboře a okolí • regionální digitální zdroje historicko-geografických informací • kraj Vysočina – region ČR a EU 	6.,9.	Výchova demokratického občana - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	<ul style="list-style-type: none"> • vývoj České republiky (převážně 20. st.) – současná politická a ekonomická situace v kontextu EU a světa 	9.	Výchova demokratického občana - občanská společnost občan a stát
Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	<ul style="list-style-type: none"> • kraje České republiky – obyvatelstvo, sídla, zemědělství, těžba, průmysl, doprava, cestovní ruch 	6.	
Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	<ul style="list-style-type: none"> • Česká republika jako součást integračních procesů ve světě • Evropská unie 	9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - objevujeme Evropu a svět
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace			
Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	<ul style="list-style-type: none"> • topografická mapa, buzola (kompas), základní mapové aplikace, internetové portály 	6.	
Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	<ul style="list-style-type: none"> • práce s topografickou, digitální mapou a buzolou v terénu 	6.	

5.7. Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, při němž dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti a vnímavosti jedince k uměleckému dílu.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Hudební výchova
- Výtvarná výchova

5.7.1. HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Předmět se vyučuje v 1. - 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Obsahem předmětu hudební výchova jsou činnosti pěvecké, poslechové, instrumentální a hudebně pohybové. Jednotlivé hudební činnosti jsou vzájemně provázány a navzájem se doplňují. Důraz se klade na hlasovou výchovu, na rozvoj rytmických a intonačních dovedností, jednohlasý a vícehlasý zpěv s doprovodem i bez doprovodu, osvojování hry na Orffovy nástroje.

Cílem hudební výchovy je celkový rozvoj osobnosti žáka, kultivace jeho hudebnosti v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického citění, rozvoj jeho tvořivosti, představivosti a paměti. Obohacovat jeho estetické vnímání a prožívání světa. Seznámit žáka s kulturními tradicemi národa a jednotlivých krajů a s hudbou novodobou.

Úkolem hudební výchovy je pochopení hudebně vyjadřovacích prostředků pro chápání a prožívání hudby, dosažení určité kvality hudebních schopností, dovedností, zkušeností a poznatků potřebných pro kultivovaný a čistý zpěv a uvědomělé naslouchání hudbě.

Všechna věcná poučení jsou vyvozována z hudby a hudebních činností, nikoliv na základě verbálních výkladů.

V předmětu hudební výchova jsou pro utváření klíčových kompetencí využívány především tyto strategie:

Kompetence k učení

- používáme základní hudební terminologii
- učíme žáky poznávat základní hodnoty not a pomlk
- nacvičujeme orientaci v základních vlastnostech tónů
- propojujeme do širších celků poznatky z různých hudebních činností
- vedeme žáky k získávání zkušeností s hudebně vyjadřovacími prostředky (melodie, harmonie, rytmus, tempo, dynamika, barva)
- seznamujeme žáky se skladbami hudebních skladatelů
- seznamujeme žáky s životem a dílem vybraných hudebních skladatelů

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant hudebních činností

- vedeme žáky k tomu, aby se nenechali odradit případným nezdarem a vytrvale hledali konečné řešení problému
- učíme žáky sledovat vlastní pokrok při zdolávání problému
- prostřednictvím hudebních činností rozvíjíme jejich představivost, fantazii a tvořivost (hra na otázku a odpověď, dokončování rytmických a melodických úryvků, melodizace a rytmizace textů, hra na rytmické nástroje), dále rozvíjíme sluchové schopnosti (sluchové hry) a paměť (text písní, hra na ozvěnu, tanečky, poslech, ostináta apod.)
- schopnosti a dovednosti z hudebního vyučování propojujeme s dalšími oblastmi učebních činností podobného druhu
- vytváříme elementární hudební modely (rytmické, melodické nebo rytmicko-melodické)

Kompetence komunikativní

- při zpěvu dbáme na rozvoj správné artikulace žáka (artikulační cvičení, hra na ozvěnu rytmizace a melodizace říkadla, hudební rozhovor)
- pohybem rozvíjíme neverbální komunikaci (pohybové hry na otázku a odpověď, hra na tělo, pantomimické ztvárnění písně, vyjádření základních vlastností tónů)
- poslechem rozvíjíme neverbální komunikaci (kreslení a malování při poslechu, pohybová improvizace, taktování)
- hrou na nástroj rozvíjíme rytmické cítění (hra na otázku a odpověď, rytmické rondo, rytmický vícehlas...)
- vedeme žáky k tomu, aby hovořili o hudbě a svých zážitcích
- na základě získaných hudebních poznatků učíme žáky rozlišovat kvalitní hudbu

Kompetence sociální a personální

- společným zpěvem vedeme žáky k toleranci, spolupráci, vzájemné úctě a kladným vzájemným vztahům
- učíme žáky při řešení společného úkolu spolupracovat s druhými a přispívat ke komunikaci ve skupině
- učíme žáky vytvářet si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru (zařazujeme činnosti, ve kterých se projeví i hudebně vyžijí všechny, tj. i méně nadané děti)
- prostřednictvím hudebních činností rozvíjíme city, emoce, volní vlastnosti, estetické cítění a mravní kvality žáků

Kompetence občanské

- učíme žáky respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní i historické dědictví
- projevujeme pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- učíme žáky aktivně se zapojovat do kulturního dění
- učíme žáky chápat morální a společenské hodnoty
- seznamujeme žáky s kulturními tradicemi národa a jednotlivých regionů, s tradicemi jiných etnik
- vytváříme u žáků pozitivní vztah k sobě samému i ke svému okolí

Kompetence pracovní

- učíme žáky používat bezpečně a účelově hudební nástroje
- učíme žáky vyrábět vlastní jednoduché nástroje
- učíme žáky s pomocí učitele vytvářet doprovod k písním, k rytmickým, melodickým nebo rytmicko-melodickým vícehlasům

- nacvičujeme se žáky správné držení nástrojů, správné držení těla při zpěvu, správný způsob zpěvu (dechová, hlasová a artikulační cvičení)
- umožňujeme žákům poznávat všechny možnosti uplatnění vlastních schopností a dovedností (např. zlepšením vokálního projevu, hrou na rytmické nástroje a dalšími hudebními prostředky)

Kompetence digitální

- seznamujeme žáky s návody a postupy a možnostmi užívání digitálních technologií v hudbě i dílčích hudebních činnostech
- nabízíme žákům možnost užívat a samostatně volit vhodné digitální hudební nástroje, aplikace či programy z dostupné nabídky pro řešení konkrétních úkolů při reprodukci, produkci i vlastním experimentování a hudební tvorbě individuální i skupinové
- využíváme digitální technologie jako nástroje zprostředkování hudby mezi žákem a autorem (hudebním dílem), umožňujeme žákům zaznamenávat, sdílet i reprodukovat hudbu dostupnými digitálními technologiemi
- vedeme žáky k respektování autorství a autorských práv u vytvořených digitálních hudebních i zvukových projektů a k etickému jednání při interakci s těmito projekty v digitálním prostředí uváděním příkladů z hudební produkce a showbyznysu i běžného života hudebního konzumenta

oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova		Období: 1. – 5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
1. období			
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase	<ul style="list-style-type: none"> rozvoj hlavového tónu správné dýchání a výslovnost rozšíření hlasového rozsahu 	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova
HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty	<ul style="list-style-type: none"> hra na tělo hudební hry (otázka a odpověď, ozvěna) rytmizace, melodizace říkadel 	1. - 3.	
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	<ul style="list-style-type: none"> jednoduchý doprovod písní na Orffovy nástroje 	1. - 3.	
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	<ul style="list-style-type: none"> pohybový doprovod hudby taktování hra na tělo tempo, dynamika 	1. - 3.	
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	<ul style="list-style-type: none"> rozlišení zvuk – tón, hlas kvalita tónů (délka, síla, výška, barva tónu) melodie vzestupná a sestupná 	1. - 3.	
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	<ul style="list-style-type: none"> poslechové skladby dle výběru učitele přiměřené věku dítěte základní hudební nástroje základní druhy písní 	1. - 3.	Multikulturní výchova - multikulturalita Mediální výchova - fungování a vliv médií ve společnosti
2. období			
HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> rozvíjení intonačních a rytmických dovedností hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu dvojhlas (prodleva, kánon, apod.) rozdíl mezi durovou a mollovou tóninou upevnění pěveckých návyků 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova
HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	<ul style="list-style-type: none"> notopis c1 – c2 dynamická znaménka stupnice C dur orientace v hudebních pojmech 	4. - 5.	
HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	<ul style="list-style-type: none"> nástrojové skupiny hra na Orffovy nástroje 	4. - 5.	
HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	<ul style="list-style-type: none"> píseň lidová a umělá hudební styly a žánry (hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.) tance malá písňová forma, rondo 	4. - 5.	Multikulturní výchova - multikulturalita

HV-5-1-05 vytváří jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	<ul style="list-style-type: none"> • rytmizace a melodizace, improvizace a – tvorba doprovodů 	4. - 5.	
HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků,	<ul style="list-style-type: none"> • změny rytmu, pohyb melodie • charakter hudby • hudebně výrazové prostředky 	4. – 5.	
HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	<ul style="list-style-type: none"> • pohybová improvizace • základní taneční kroky • pohybový doprovod písní • taktování 	4. - 5.	

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova		Období: 6. – 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	• vokálně instrumentální aktivity	6. - 7.	Osobnostní a sociální výchova
	• vokálně instrumentální aktivity	8. - 9.	Osobnostní a sociální výchova
HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase a vícehlase	• hlasová hygiena • pěvecký a mluvní projev • rozšiřování pěveckého rozsahu • hudební rytmus	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova
	• hlasová hygiena • rozšiřování pěveckého rozsahu • hudební rytmus • tóniny, hudební improvizace	8. - 9.	Osobnostní a sociální výchova
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	• hudební improvizace • vzájemné souvislosti rytmu řeči a hudby • hra na nástroje Orffova instrumentáře • tvorba doprovodů pomocí digitálních technologií • hudebně výrazové prostředky • záznam hudby	6. - 7.	
	• rytmické zákonitosti • hudební improvizace • hra a tvorba doprovodů na nástroje Orffova instrumentáře • hra a tvorba doprovodů pomocí digitálních technologií notace • záznam hudby, notační programy	8. - 9.	
HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	• pohybové vyjádření hudby • taneční kroky, styly • pantomima	6. - 7.	
	• taneční kroky, pantomima • vlastní pohybové ztvárnění hudby	8. - 9.	
HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby a přistupuje dílu jako k logicky utvářenému celku	• orientace v hudebním prostoru • orientace v notovém záznamu skladby • analýza hudební skladby	6. - 7.	
	• analýza hudební skladby • orientace v notovém záznamu skladby	8. - 9.	
HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	• hudební dílo-autor, doba vzniku, život autora • hudební styly a žánry	6. - 7.	Osobnostní a sociální výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

	<ul style="list-style-type: none"> • hudební dílo - autor, doba vzniku, život autora • hudební styly a žánry 	8. - 9.	Výchova demokratického občana Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebně vyjadřovacích prostředků 	6. - 7.	Multikulturní výchova Mediální výchova Výchova demokratického občana
	<ul style="list-style-type: none"> • film, divadlo, hudba • tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy 	8. - 9.	Multikulturní výchova Mediální výchova Výchova demokratického občana

5.7.2. VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Výtvarná výchova se vyučuje ve všech ročnících 1-2 hodiny týdně.

Cílem výtvarné výchovy je výchova tvořivého, samostatného a tolerantního jedince prostřednictvím výtvarných aktivit. Velký důraz je kladen na samostatnost ve výtvarném myšlení, hledání vlastních cest ve výtvarném vyjadřování, podporování fantazie a představivosti. To vede k výchově tvořivého, samostatného člověka plného aktivity a nápadů. Důležitou složkou tohoto předmětu je také výchova ke spolupráci s ostatními žáky, například při skupinovém výtvarném projevu.

Výtvarná výchova vede žáka prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení k poznávání okolního i svého vnitřního světa.

Vede ho k porozumění výtvarnému umění, k jeho aktivnímu vnímání a využívání jako možného prostředku komunikace.

V předmětu výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí využívány zejména tyto strategie:

Kompetence k učení

- učíme žáky výtvarně zpracovat poznatky z ostatních předmětů - např. kresba map, obrázky k vyjmenovaným slovům, kresba kostry, zpracování témat probíraných v literatuře, dějepise atd.
- vysvětlujeme žákům obecně používané termíny ve výtvarné oblasti
- učíme žáky utvářet si pohled na kulturní život
- nabízíme žákům dostatek informačních zdrojů a učíme je samostatně vyhledávat informace

Kompetence k řešení problému

- učíme žáky pracovat uvážlivě a dokázat svůj názor obhájit
- vedeme žáky k respektování názorů jiných lidí
- učíme žáky pracovat samostatně
- učíme žáky hledat řešení při výběru barev, výtvarných technik a způsobů výtvarného vyjadřování

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k tomu, aby vyjadřovali své pocity a názory na estetický prožitek
- učíme žáky utvářet si dobré vztahy ve třídě na základě komunikace se spolužáky při párové nebo skupinové práci

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k rozvoji jejich individuálních schopností ve výtvarném projevu, k budování sebedůvěry, přebírání nových zkušeností pro vlastní zdokonalování
- učíme žáky obhajovat své názory při hodnocení svých prací nebo prací ostatních žáků
- učíme žáky při práci ve skupině hledat kompromis, cestu přijatelnou pro všechny

Kompetence občanské

- učíme žáky uplatňovat základní společenské normy chování na společenských akcích (např. kulturní vystoupení, návštěvy galerie, výstav...)

- vedeme žáky k aktivnímu podílu na kulturním dění (výstavy pro veřejnost, prezentace školy, využití počítačové grafiky při práci – plakáty...)
- na základě poznávání folklóru a děl významných českých výtvarníků rozvíjíme u žáků pocit národní hrdosti, úctu k národním tradicím a ke kulturnímu a historickému dědictví
- prostřednictvím zařazování témat s ekologickou tematikou pěstujeme u žáků zodpovědnost za životní prostředí

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáky s různými výtvarnými materiály, nástroji a předměty, různými výtvarnými technikami, učíme žáky získávat zkušenosti při práci s nimi (bezpečnost práce)

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- poskytujeme žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova		Období: 1. – 5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
1. období			
VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí zkušeností, vjemů, zážitků a představ	<ul style="list-style-type: none"> vizuálně obrazné prostředky pro vyjádření elementů – linie, tvar, barevné kvality (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a v ploše 	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	<ul style="list-style-type: none"> různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování: kresba, modelování a malba hra s barvou tematické práce 	1. - 3.	Environmentální výchova
VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	<ul style="list-style-type: none"> vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů manipulace s objekty 	3.	
VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	<ul style="list-style-type: none"> experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály 	1. - 3.	
VV-3-1-05 na základě vlastních zkušeností nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral, či upravil	<ul style="list-style-type: none"> vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem, svým či jiných 	2. - 3.	Osobnostní a sociální výchova
2. období			
VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	<ul style="list-style-type: none"> prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality - jejich jednoduché vztahy, jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, plastika 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova
VV-5-1-02 - při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	<ul style="list-style-type: none"> uspořádání objektu do celku – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova
VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	<ul style="list-style-type: none"> prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly, smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, tiskoviny, fotografie 	4. - 5.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Mediální výchova

<p>VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) 	<p>4. – 5</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova</p>
<p>VV-5-1-0-5 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p>	<ul style="list-style-type: none"> • osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací 	<p>4. - 5.</p>	
<p>VV-5-1-0 6 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybíral či upravil</p>	<ul style="list-style-type: none"> • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) 	<p>4. - 5.</p>	<p>Výchova demokratického občana</p>

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova		Období: 6. – 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	<ul style="list-style-type: none"> • prvky vizuálně obrazného vyjádření • vztahy a uspořádání prvků na ploše 	6. – 9.	
VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, zkušenosti získané ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	<ul style="list-style-type: none"> • uspořádání objektů do celků, lineární, světlostní a barevné vztahy, plasticita • vztahy vnímání zrakově a ostatními smysly 	6. – 9.	
VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace	<ul style="list-style-type: none"> • reflexe ostatních uměleckých druhů a podnětů z okolí • reflexe a vztahy zrakového vnímání a vnímání ostatními smysly 	6. – 9.	Mediální výchova - tvorba mediálního sdělení
VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	<ul style="list-style-type: none"> • smyslové účinky obrazných vyjádření, kombinace a variace vlastní tvořivosti, např. tisk, reklama 	6. – 9.	Osobnostní a sociální výchova-osobnostní rozvoj
VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině subjektivního účinku	<ul style="list-style-type: none"> • prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ i zkušeností • manipulace s objekty, pohyby těl, akční malba 	6. – 9.	
VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	<ul style="list-style-type: none"> • hračky, objekty, texty, sochařství, plastika, volná malba, animovaný film, komiks, graffiti, fotografie 	6. – 9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jsme Evropané
VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích	<ul style="list-style-type: none"> • zaujímání osobního postoje • proměny komunikačního obsahu 	6. – 9.	

5.8. Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví, s nimiž se žáci nejen seznamují, ale především se je učí aplikovat a využívat ve svém životě. Protože zdraví je pro plnohodnotný život člověka důležitým předpokladem, stává se péče o tělesné i duševní zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví je v menší míře realizován také ve vzdělávacím oboru:

- Člověk a příroda (předmět Přírodopis v 9. roč.)

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Tělesná výchova
- Výchova zdravé osobnosti

5.8.1. TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Tělesná výchova se vyučuje ve všech ročnících 2 hodiny týdně, ve 3. a 4. ročníku je součástí tělesné výchovy kurz plavání.

Tělesná výchova je součástí komplexního vzdělávání žáků v problematice zdraví.

Cílem je poznání vlastních pohybových možností a zájmů a poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a zařazovat do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně umocňuje kvalitu prožitku. Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení nadání, stejně tak i odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení.

Pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí jsou v předmětu tělesná výchova užívány zejména tyto výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- vytváříme pro žáky situace, v nichž mají sami radost z učení
- učíme žáky prožívat úspěch
- nacvičujeme se žáky používání obecně užívaných termínů

Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky k zapojování se do soutěží a her
- učíme žáky plánovat způsob řešení problémů a využívat k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- při zdolávání problémů učíme žáky provádět sebehodnocení
- vedeme žáky k tomu, aby získané vědomosti využívali k objevování různých variant řešení

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke spolupráci při soutěžích a kolektivních hrách
- učíme žáky navazovat přátelské vztahy ve skupinách
- učíme žáky porozumět běžně používaným povelům
- seznamujeme žáky s pravidly her

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině
- učíme žáky poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- vysvětlujeme žákům potřebu spolupracovat s druhými

Kompetence občanské

- učíme žáky respektovat pravidla soutěží a her
- vedeme žáky k respektu - názor a přesvědčení spolužáků
- učíme žáky aktivně se zapojovat do sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- učíme žáky používat bezpečně a účinně nástroje, nářadí a vybavení
- nacvičujeme dodržování vymezených pravidel her a soutěží
- učíme žáky přistupovat k výsledkům sportovní činnosti s ohledem na své zdraví i zdraví druhých

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům využívat prostředky a technologie, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu
- vedeme žáky k poznání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti pohybových aktivit a sportu, k využívání digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonu i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví
- vedeme žáky k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova		Období: 1. – 5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
1. období			
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	<ul style="list-style-type: none"> rozcvičky, tělovýchovné chvilky sportovní akce 	1. - 3.	
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	<ul style="list-style-type: none"> základy akrobacie nácvik odrazu z můstku na švédskou bednu chůze a obměny chůze na lavičce cvičení na žebřinách atletika: běh, skok daleký, hod míčkem 	1. - 3.	
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	<ul style="list-style-type: none"> pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek sportovní hry 	1. - 3.	
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	<ul style="list-style-type: none"> základní hygiena po TV a při jiných pohybových aktivitách 	1. - 3.	
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	<ul style="list-style-type: none"> znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech 	1. - 3.	
2. období			
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti	<ul style="list-style-type: none"> zlepšování tělesné kondice mimoškolní pohybové aktivity správné držení těla 	4. - 5.	
TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	<ul style="list-style-type: none"> zdravotně zaměřené činnosti korektivní cvičení kompenzační cvičení 	4. - 5.	
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	<ul style="list-style-type: none"> zapojuje se do her spolupracuje při hře zdokonaluje základy akrobacie, atletiky přeskok šplh dopravní výchova plavecký kurz seznamuje se se zimními sporty LVVK turistika a pobyt v přírodě 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj Enviromentální výchova - vztah člověka k životnímu prostředí
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	<ul style="list-style-type: none"> bezpečnost při pohybových činnostech dokáže přivolat pomoc 	4. - 5.	

TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • hodnotí výkony spolužáků i své • usiluje o zlepšení svých výkonů 	4. - 5.	
TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje herní pravidla • odmítá hrubost ve hře a dodržuje pravidla fair play • dokáže přijímat vítězství i porážku • spolupracuje s ostatními členy týmu • respektuje opačné pohlaví 	4. - 5.	
TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	<ul style="list-style-type: none"> • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • provádí základní organizační činnosti na smluvené signály • připravuje a uklízí nářadí a náčiní • zná základní terminologii 	4. - 5.	
TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěž na úrovni třídy	<ul style="list-style-type: none"> • pomáhá při organizaci soutěží v třídním kolektivu 	4. - 5.	
TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	<ul style="list-style-type: none"> • měří a zaznamenává výsledky měření • orientuje se ve výsledkové listině 	5.	
TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	<ul style="list-style-type: none"> • zajímá se o sportovní dění • ví, kde jsou umístěny nástěnky se sportovními výsledky 	1. - 5.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj
TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> • hygiena plavání • adaptace na vodní prostředí • základní plavecké dovednosti 	3. - 4.	
TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	<ul style="list-style-type: none"> • vybrané plavecké techniky • prvky sebezáchrany a bezpečnosti 	3. - 4.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova		Období: 6. – 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Činnosti ovlivňující zdraví			
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	<ul style="list-style-type: none"> • správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu 	6. - 9.	
TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	<ul style="list-style-type: none"> • posilování svalového aparátu, korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí 	6. - 9.	
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	<ul style="list-style-type: none"> • žák je schopen individuálního rozcvičení, strečink celého těla před a po ukončení hodiny, na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla 	6. - 9.	
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	<ul style="list-style-type: none"> • reakce těla a fyziologické změny při kouření a pití alkoholu • anabolika a další látky zvyšující fyzickou kondici a růst svalové hmoty 	6. - 9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	<ul style="list-style-type: none"> • sport ve městě, na vesnici, • sportování při různých teplotách, rozptylové podmínky ve městě, bezpečnost práce, zásady bezpečného používání sportovního nářadí a náčiní, • sport v přírodě a jeho úskalí (skok do vody, lyžování, vodáctví, atd.) • bezpečnost silničního provozu 	6. - 9.	
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry – závody družstev i jednotlivců • cvičení člověka k ochraně za mimořádných situací • orientace na mapě, měřítko mapy, uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu, ochrana přírody, základy orient. běhu, topogr. značky, práce s buzolou • ověření základů první pomoci • přehazovaná • doplňkové sport. hry - minikopaná, házená, florbal, ringo, psí fotbal, softbal, frisbie, házená v sedě, tyčovaná, • basketbal • volejbal 	6. - 9.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj

	<ul style="list-style-type: none"> • atletika - atletická abeceda (stupňované rovinky, nízký start, sprinty, vytrvalost, hod míčkem, skok daleký, skok do výšky) • LVVK – lyžařský a snowboardový kurz (v případě zájmu zákon. zástupců žáků bude škola zařazovat týdenní kurz) • kurz cykloturistiky+sporty v přírodě v přírodě (v případě zájmu zákon. zástupců žáků) • návštěva lanového centra (v případě zájmu zákon. zástupců žáků) • gymnastika • estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmic. doprovodem - základy rytmic. gymnastiky • úpoly 		
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	<ul style="list-style-type: none"> • sebehodnocení v dané pohybové činnosti • zná a dodržuje pravidla dané pohybové činnosti • sami označí zjevné nedostatky a jejich příčiny 	6. - 9.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj
Činnosti podporující pohybové učení			
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV (tělocvičné názvosloví) 	6. - 9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj
TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	<ul style="list-style-type: none"> • historie olymp. her, základní olympijské myšlenky 	6. - 9.	Osobnostní a sociální výchova - morální rozvoj
TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	<ul style="list-style-type: none"> • týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel • komunikace skupiny s trenérem 	6. - 9.	
TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře v poli 	6. - 9.	
TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	<ul style="list-style-type: none"> • statistická zjištění - měření délky, rychlosti, výšky, práce se stopkami, pásmem 	6. - 9.	
TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	<ul style="list-style-type: none"> • aktivní (samostatná) organizace prostoru a pohyb. činností 	6. - 9.	
TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	<ul style="list-style-type: none"> • práce s tabulkou (výsledkovou listinou), doplňování příslušných dat, čtení 	6. - 9.	

	potřebných dat, zjišťování potřebných dat		
Výchova ke zdraví			
VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím	<ul style="list-style-type: none"> • správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu 	6. - 9.	

5.8.2. VÝCHOVA ZDRAVÉ OSOBNOSTI

Charakteristika předmětu

Výchova zdravé osobnosti se vyučuje na 1. stupni v 5. ročníku s dotací jedné hodiny týdně a na 2. stupni v 6. – 9. ročníku rovněž s dotací jedné hodiny týdně.

Předmět propojuje téma výchovy ke zdraví a etické výchovy, zároveň plní i funkci třídnických hodin. Má i své opodstatnění při specifické primární prevenci, kdy jsou aktivity směřovány na konkrétní typ rizikového chování. V rámci nesespecifické primární prevence podporujeme žádoucí formy chování a pozitivní zájmy.

Hlavním cílem je ukázat žákům, že zdraví člověka je ovlivňováno celkovým stylem života, chováním podporující zdraví, kvalitou mezilidských vztahů-navazování a udržování uspokojivých vztahů, kvalitou životního prostředí, bezpečím člověka. Základem je vytvoření si pravdivé představy o sobě samém, k formulaci svých názorů a postojů na základě vlastního úsudku, k tvořivému řešení každodenních problémů. Velkou důležitost mají i správné způsoby komunikace, respekt k hodnotám, názorům a přesvědčení jiných lidí, schopnost vcítit se do situace druhého. Rozvoj sociálních dovedností, které jsou zaměřeny nejen na vlastní prospěch, ale také na prospěch jiných lidí a celé společnosti, je nedílnou součástí výchovy zdravé osobnosti.

Pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí jsou v předmětu výchova zdravé osobnosti užívány zejména tyto výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům osvojit si strategie učení a motivujeme je pro celoživotní učení, nabízíme jim dostatek informačních zdrojů, získané informace propojujeme s praktickým životem
- motivujeme žáky k aktivnímu přístupu k učení, k plánování vlastního času k učení, k vlastnímu sebezdokonalování
- používáme obecně známé termíny, znaky a symboly
- hledáme se žáky souvislosti s probíranými tématy v oblastech společenských, kulturních, morálních, ekonomických i ekologických
- umožňujeme žákům vybrat si nebo zformulovat témata, o které mají zájem.

Kompetence k řešení problému

- podněcujeme žáky k tvořivému, logickému uvažování a k řešení problémů
- učíme žáky vyhledávat a třídit informace z různých zdrojů a následně s nimi pracovat
- učíme žáky plánovat způsob řešení problémů a využívat k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- při zdolávání problémů učíme žáky provádět sebehodnocení
- vedeme žáky k tomu, aby získané vědomosti využívali k objevování různých variant řešení
- předkládáme žákům takové úkoly, jejichž řešení vyžaduje znalosti více oborů/předmětů
- nabízíme žákům úkoly, které vycházejí z reálného života a vedou k samostatnému uvažování a řešení problémů
- poskytujeme žákům prostor pro praktické ověřování správnosti řešení problémů
- vedeme žáky ke sledování vlastního pokroku při zdolávání problémů
- učíme žáky vnímat problémové situace ve škole i mimo ni.

Kompetence komunikativní

- učíme žáků naslouchat druhým
- motivujeme žáky k zapojení se do diskuse
- vedeme žáky k tomu, aby se nebáli slušnou formou obhajovat své názory, vhodně argumentovali
- učíme žáky porozumět základním prvkům nonverbální komunikace.

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině, dbáme na vytváření pravidel práce v týmu, na utváření příjemné atmosféry v něm
- vedeme žáky k ohleduplnosti při jednání s lidmi
- učíme žáky v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- vysvětlujeme žákům potřebu spolupracovat s druhými lidmi
- učíme žáky vyjádřit pochvalu
- dbáme na to, aby žáci byli pozitivní k sobě i druhým
- snažíme se, aby žáci učili ovládat a řídit svoje jednání a chování.

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektu – k názorům a přesvědčení druhých
- učíme žáky být empatickými
- učíme žáky odmítat útlak a hrubé zacházení, uvědomění si povinnosti postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- dbáme na to, aby si žáci byli vědomi svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- učíme žáky zodpovědnému chování v krizových situacích a v situacích ohrožujících zdraví i život člověka – poskytnutí účinné pomoci dle vlastních možností
- vysvětlujeme žákům, jak chápat základní environmentální problémy
- rozvíjíme u žáků chápání nutnosti pravidel ve společnosti a jejich dodržování
- vedeme žáky k aktivnímu zapojení do dění ve škole, ve městě i ve společnosti
- vychováváme žáky jako svobodné občany plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva a přesvědčení druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot.

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při profesní orientaci
- motivujeme žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání)
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- učíme žáky přistupovat k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot.

Kompetence digitální

- vedeme žáky k využívání všech dostupných komunikačních a informačních médií, k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost a jejich kritickému posuzování
- umožňujeme žákům využívat digitální technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

- motivujeme žáky k využívání digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost, zautomatizovali rutinní činnost, zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- vedeme žáky k poznání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů
- seznamujeme žáky s možným negativním dopadem digitálních technologií a sociálních sítí na jejich zdraví a zdraví ostatních, učíme žáky rozpoznávat prvky záměrné manipulace a zaujímat k ní kritický postoj, podporujeme kritické myšlení žáků v oblasti digitálních technologií.

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova zdravé osobnosti		Období: 5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
2. období			
EV-5-1-01 reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku	<ul style="list-style-type: none"> • vnímá základní prvky neverbální komunikace • zvládá vést dialog s lidmi v rovnocenné i podřízené pozici • dokáže vhodně položit otázku • vhodně reaguje na otázku 	5.	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj
EV-5-1-02 uvědomuje si své schopnosti a silné stránky, utváří si pozitivní sebehodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • formy pozitivního hodnocení druhých • umění odpustit, usmířit se s druhými • sebehodnocení, hodnocení druhých 	5.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - sociální rozvoj
EV-5-1-03 se dokáže těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách	<ul style="list-style-type: none"> • práce ve skupině • třídní kolektiv • respektování druhých 	5.	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj
EV-5-1-04 identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí	<ul style="list-style-type: none"> • vytváření prožitků radosti pro druhé • společné plnění úkolů 	5.	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj
EV-5-1-05 jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy	<ul style="list-style-type: none"> • schopnost spolupráce • základní pravidla spolupráce 	5.	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj
EV-5-1-06 iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné nabídky reaguje asertivně	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišování mezi nabídkami druhých • odmítnutí nevhodné nabídky • techniky odmítání 	5.	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj
ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, rodině, obci (městě)	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla dialogu, komunikace 	5.	Osobnostní a sociální výchova - morální rozvoj - sociální rozvoj
ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých; uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy	<ul style="list-style-type: none"> • lidská práva a práva dítěte • práva a povinnosti žáků, školy • protiprávní jednání 	5.	Výchova demokratického občana - principy demokracie jako formy vlády a

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova zdravé osobnosti		Období: 6. – 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Výchova ke zdraví			
VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky a jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	<ul style="list-style-type: none"> • kamarádství, přátelství, láska • partnerské vztahy, manželství a rodičovství • pravidla soužití v komunitě • komunikace, kooperace, empatie 	6. - 9.	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj
VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	<ul style="list-style-type: none"> • sociální role v různých komunitách • vliv kvalitního sociálního prostředí na psychické a fyzické zdraví jednotlivce 	6. - 9.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - sociální rozvoj
VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních	<ul style="list-style-type: none"> • civilizační choroby- zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče 	6. - 9.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj
VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	<ul style="list-style-type: none"> • civilizační choroby- zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče 	6. - 9.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj
VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	<ul style="list-style-type: none"> • tělesná a duševní hygiena • režim dne 	6. - 9.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj
VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví, diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	<ul style="list-style-type: none"> • složky zdraví, jejich vztah a hierarchie • kvalita prostředí a chování jedince ve vztahu ke zdraví 	6. - 9.	Enviromentální výchova- základní podmínky života
VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	<ul style="list-style-type: none"> • programy podpory zdraví • odpovědnost jedince za zdraví • ochrana před přenosnými i nepřenositelnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy 	6. - 9.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj
VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	<ul style="list-style-type: none"> • změny během puberty 	6. - 9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj
VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam	<ul style="list-style-type: none"> • poruchy sexuálního chování • rizikové sexuální chování a pohlavně přenosné choroby 	6. - 9.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - morální rozvoj

zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	sexualita jako součást mezilidských vztahů		
VZ-9-1-13 uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	<ul style="list-style-type: none"> reakce těla a fyziologické změny při kouření, pití alkoholu a užívání jiných návykových látek) anabolika a další látky zvyšující fyzickou kondici a růst svalové hmoty 	6. - 9.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - morální rozvoj
VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	<ul style="list-style-type: none"> umění odmítnout šikana a jiné projevy násilí chování v konfliktních a rizikových situacích 	6. - 9.	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj
VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	<ul style="list-style-type: none"> cvičení člověka k ochraně za mimořádných situací základy první pomoci 	6. - 9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj
VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádné události	<ul style="list-style-type: none"> cvičení člověka k ochraně za mimořádných situací základy první pomoci 	6. - 9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj
Etická výchova			
EV-9-1-01 komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci	<ul style="list-style-type: none"> otevřená komunikace – úrovně komunikace, zásady verbální komunikace, komunikační chyby, dialog, aktivní naslouchání – cíle, výhody, zásady, způsob a nácvik aktivního naslouchání 	6. - 9.	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj
EV-9-1-02 respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí	<ul style="list-style-type: none"> úcta k lidské osobě – lidská práva, zdroje lidských práv, svoboda, rovnost rozvoj sebevědomí, hodnotová orientace, rozvoj sebeovládání a morálního úsudku self-management úvahy nad mravními zásadami, radost a optimismus v životě 	6. - 9.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - sociální rozvoj - morální rozvoj
EV-9-1-03 analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu	<ul style="list-style-type: none"> porozumění potřebám druhých odlišnosti v prožívání a emocionalitě 	6. - 9.	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj
EV-9-1-04 nahrazuje agresivní a pasivní chování asertivním chováním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva	<ul style="list-style-type: none"> asertivní techniky – vysvětlení a nácvik jednotlivých asertivních technik ukázkové způsoby verbální a nonverbální komunikace 	6. - 9.	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj

EV-9-1-05 rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory	<ul style="list-style-type: none"> • nabídka pozitivních vzorů v médiích • kritický přístup k působení médií, eliminace vlivu agrese, zvládání agrese, • rozlišování mezi realitou a pseudorealitou (virtuální realitou) • účinná obrana proti manipulaci médii • média a volný čas • strategie k rozpoznání manipulativního jednání 	6. - 9.	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj
EV-9-1-06 spolupracuje i v obtížných sociálních situacích	<ul style="list-style-type: none"> • řešení konfliktu • komunikace ve ztížených podmínkách 	6. - 9.	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj
EV-9-1-07 je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení	<ul style="list-style-type: none"> • prosociální aspekt iniciativy a tvořivosti ve školním prostředí a v rodině • psychická a fyzická pomoc • ochota ke spolupráci • přátelství 	6. - 9	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj
EV-9-1-08 analyzuje etické aspekty různých životních situací	<ul style="list-style-type: none"> • senzibilizace pro rozlišování vzorů • vliv reálných vzorů • prosociální vzory ve veřejném životě • vzory ve vlastní rodině • smysl autority, vztah k autoritě 	6. - 9	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - morální rozvoj
EV-9-1-09 se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů	<ul style="list-style-type: none"> • informovanost, připravenost ke zvládnutí každodenních situací • kde hledat pomoc – laickou i profesionální 	6. - 9	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - sociální rozvoj
EV-9-1-10 aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy	<ul style="list-style-type: none"> • prosociální chování • zralá osobnost v mezilidských vztazích • schopnost prosadit svůj názor, případně i ustoupit-kompromis 	6. - 9	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - morální rozvoj

5.9. Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky z různých oborů lidské činnosti, které jsou důležité pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti.

Název vzdělávací oblasti je zároveň i názvem vyučovacího předmětu.

5.9.1. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Charakteristika předmětu

Předmět se vyučuje v 1. – 9. ročníku s dotací 1 hodina týdně.

Cílem předmětu je umožnit žákovi rozvíjet počáteční základní dovednosti a návyky, používat příslušné nástroje, nářadí a pomůcky, zacházet a manipulovat s nimi. Naučit žáky pracovat, tvořit a zhotovovat předměty praktické a užitkové hodnoty, orientovat se v pracovních činnostech vybraných oblastí a využít profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného povolání.

Na 1. stupni zahrnuje tyto okruhy:

- Práce s drobným materiálem
- Práce montážní a demontážní
- Pěstitelské práce
- Příprava pokrmů

Na 2. stupni zahrnuje tyto okruhy:

- Práce s technickými materiály - 6. - 7. ročník
- Provoz a údržba domácnosti - 8. ročník
- Design a konstruování - 7. ročník
- Svět práce - 8. a 9. ročník

Do učiva Provoz a údržba domácnosti na 2. stupni byl zařazen okruh Člověk, stát a hospodářství z vyučovacího předmětu Člověk ve společnosti. Důvodem je poskytování vědomostí a získávání dovedností tolik potřebné finanční gramotnosti v ucelené podobě, v jednom vyučovacím předmětu.

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy vedoucí v tomto předmětu k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- učíme žáky zamýšlenou praktickou činnost na úrovni svého věku naplánovat, zorganizovat
- vedeme žáky k výběru vhodného materiálu, pomůcek a nástrojů
- učíme žáky připravit si pracovní místo

Kompetence k řešení problému

- z hlediska výsledku pracovní činnosti vyhledáváme se žáky co nejvhodnější pracovní postup

Kompetence komunikativní

- učíme žáky prezentovat své myšlenky a názory
- vedeme žáky k přátelské komunikaci se spolužáky

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině (týmu)
- učíme žáky zastávat ve skupině různé role
- učíme žáky chápat potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- učíme žáky respektovat různá hlediska a čerpat poučení ostatních
- rozvíjíme vzájemnou pomoc mezi žáky
- učíme žáky ovládat a řídit svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- vedeme žáky k dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, bezpečnost práce
- učíme žáky vážit si práce ostatních

Kompetence občanské

- učíme žáky poskytovat podle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně i v situacích
- ohrožujících život a zdraví člověka
- nabízíme žákům možnost aktivně se zapojovat do kulturního dění (účast na soutěžích, výstavách)

Kompetence pracovní

- pěstujeme u žáků pozitivní vztah k práci
- učíme žáky používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel
- seznamujeme žáky s různými profesemi (exkurze, besedy) a jejich významem

Kompetence digitální

- vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy
- motivujeme žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu
- prakticky seznamujeme žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Člověk a svět práce		Období: 1. – 5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem			
1. období			
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	<ul style="list-style-type: none"> • poznává vlastnosti různých materiálů (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát apod.) • při práci používá jednoduché pracovní pomůcky a nástroje, poznává jejich funkce a využití 	1. - 3.	Osobnostní a sociální rozvoj - sociální rozvoj
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché pracovní operace a postupy podle návodu a předlohy 	1. - 3.	Osobnostní a sociální rozvoj - sociální rozvoj
2. období			
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	<ul style="list-style-type: none"> • organizuje svou práci • pracuje s různým materiálem přírodniny, modelovací hmota, karton, textil, špejle, drát apod.) a poznává jeho vlastnosti a způsob použití při různých činnostech (stříhání, lepení, skládání, vytrhávání, navlékání, šití, ohýbání, modelování apod.) 	4. - 5.	Osobnostní a sociální rozvoj - sociální rozvoj
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se s lidovými zvyky, tradicemi, řemesly • užívá přírodnin a dalších materiálů k výrobě předmětů souvisejících tematicky s ročními obdobími 	4. - 5.	Osobnostní a sociální rozvoj - sociální rozvoj
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	<ul style="list-style-type: none"> • používá pracovní pomůcky a nástroje, chápe jejich funkce a využití 	4. - 5.	Osobnostní a sociální rozvoj - sociální rozvoj
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	<ul style="list-style-type: none"> • dbá na bezpečnost a uspořádání práce, na pracovní hygienu • první pomoc při zranění 	4. - 5.	
Konstrukční činnosti			
1. období			
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	<ul style="list-style-type: none"> • vytváří vlastní plošné i prostorové kompozice ze stavebnicových prvků • sestavuje modely podle předlohy a podle vlastní představy 	1. - 3.	
2. období			
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	<ul style="list-style-type: none"> • pracuje se stavebnicemi, používá logiku • sestavuje modely 	4. - 5.	
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	<ul style="list-style-type: none"> • využívá návody a předlohy při postupech práce 	4. - 5.	

ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje pracovní hygienu, poskytne první pomoc při zranění 	4. - 5.	
Pěstitelské práce			
1. období			
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování	<ul style="list-style-type: none"> • vycházky do přírody • pozorování změn v různých ročních obdobích • zhodnocení pozorování 	1. - 3.	Enviromentální výchova - ekosystémy
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	<ul style="list-style-type: none"> • péče o pokojové rostliny ve třídě (zalévání, rosení...) • pěstování rostlin ze semen v místnosti (hrách, fazole, řepicha...) 	1. - 3.	
2. období			
ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	<ul style="list-style-type: none"> • práce s rostlinami – pokusy, pozorování 	4. - 5.	
ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	<ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování rostlin, půda, výživa rostlin, péče během růstu 	4. - 5.	
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	<ul style="list-style-type: none"> • využití pomůcek a nástrojů při péči o rostliny 	4. - 5.	
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	<ul style="list-style-type: none"> • rostliny jedovaté, alergie • první pomoc 	4. - 5.	
Příprava pokrmů			
1. období			
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduchá úprava stolu 	1. - 3.	
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla stolování • vhodné a nevhodné chování při jídle 	1. - 3.	
2. období			
ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně	<ul style="list-style-type: none"> • základní vybavení kuchyně • bezpečná obsluha elektrických spotřebičů • správné a účelné použití kuchyňského náčiní 	4. - 5.	
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	<ul style="list-style-type: none"> • výběr, nákup a skladování potravin • samostatná příprava jednoduchých pokrmů dle možností 	4. - 5.	Enviromentální výchova - základní podmínky života
ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	<ul style="list-style-type: none"> • základy společenského chování u stolu • upravit rodinný stůl <ul style="list-style-type: none"> ○ pro každodenní stolování ○ pro rodinnou oslavu 	4. - 5.	

<p>ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hygiena v prostorách kuchyně, základní úklid pracovních ploch a nádobí, bezpečné zacházení se základními čisticími prostředky (mytí nádobí, úklid pracovních ploch) • bezpečnost práce při vaření a obsluze spotřebičů • první pomoc při úrazu 	<p>4. - 5.</p>	
--	--	----------------	--

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Člověk a svět práce		Období: 6. – 9.
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák: Práce s technickými materiály			
ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti materiálů, základní postupy opracování daných materiálů 	6. - 7.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a náradí	<ul style="list-style-type: none"> znalost náradí a nástrojů pro efektivní práci s daným materiálem 	6. - 7.	
ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	<ul style="list-style-type: none"> organizace práce, časové rozvržení a následnost pracovního postupu 	6. - 7.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj
ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si jednoduchý náčrt výrobku	<ul style="list-style-type: none"> technická dokumentace technický náčrt výrobku 	6. - 7.	
ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím; poskytne první pomoc při úrazu	<ul style="list-style-type: none"> první pomoc při úrazech bezpečnostní předpisy a postupy 	6. - 9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj
Design a konstruování			
ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	<ul style="list-style-type: none"> sestavování jednoduchých modelů podle návodu technická dokumentace 	7.	
ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, stabilitu aj.	<ul style="list-style-type: none"> tvorba konstrukčních prvků 	7.	
ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	<ul style="list-style-type: none"> postupy pro montáž, demontáž a údržbu 	7.	
ČSP-9-2-04 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	<ul style="list-style-type: none"> první pomoc při úrazech bezpečnostní předpisy a postupy 	6. - 9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj
Provoz a údržba domácnosti			
ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	<ul style="list-style-type: none"> rozpočet - příjmy a výdaje, platby, úspory, platby, hotovostní a bezhotovostní platební styk jednoduché účetnictví ekonomika domácnosti 	9.	
ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných spotřebičů používaných v domácnosti	<ul style="list-style-type: none"> údržba a úklid domácnosti, prostředky, postupy elektrická instalace v domácnosti, elektrické spotřebiče, funkce a užití, ovládání, bezpečnost, ochrana a údržba ovládání – elektrotechnika, elektronika návody k obsluze odpad a jeho ekologická likvidace 	8.	Enviromentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí

	<ul style="list-style-type: none"> • údržba oděvů a textilií, prostředky, postupy 		
ČSP-9-4-03 správné zacházení s pomůckami, nástroji, náradím a zařízeními včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu	<ul style="list-style-type: none"> • elektrické spotřebiče • elektronika • návody k obsluze 	8.	
ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	<ul style="list-style-type: none"> • bezpečnost a ekonomika provozu, ochrana a údržba • nebezpečí úrazu elektrickým proudem 	8.	
Svět práce			
ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	<ul style="list-style-type: none"> • profese a jejich charakteristika, požadavky kvalifikační zdravotní a osobnostní 	8. – 9.	
ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	<ul style="list-style-type: none"> • sebepoznávání, sebehodnocení, cíle a zájmy, zdravotní stav, 	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova-osobnostní rozvoj
ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> • informace o trhu práce, úřady práce, jiné poradenské služby 	8. – 9.	
ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce.	<ul style="list-style-type: none"> • průběh pohovoru, požadavky životopisu, sebeprezentace, modelové situace 	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj
Člověk, stát a hospodářství			
VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu s penězi	<ul style="list-style-type: none"> • rozpočet domácnosti, jeho druhy, sestavení • druhy příjmů a výdajů 	9.	
VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	<ul style="list-style-type: none"> • hotovostní a bezhotovostní placení – nástroje • platební karty – druhy, využití 	9.	
VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	<ul style="list-style-type: none"> • banky – aktivní a pasivní operace • úročení • pojištění 	9.	
VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	<ul style="list-style-type: none"> • deficit – jeho krytí (půjčky) • spoření 	9.	

5.10. Doplnující vzdělávací obory

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zde jsou zahrnuty vzdělávací obory, které nejsou povinnou součástí základního vzdělávání, jeho obsah pouze doplňují a rozšiřují. Doplnující obory jsou využity pro povinně volitelné obory, které jsou současně i předměty, a dále pro nepovinné předměty.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty volitelné:

- Anglický jazyk
- Německý jazyk
- Ruský jazyk
- Španělský jazyk
- Sportovní hry
- Informatika
- Příprava pokrmů
- Konverzace v anglickém jazyce
- Technické práce
- Společenskovědní seminář

Povinně volitelné předměty Anglický jazyk, Německý jazyk, Španělský jazyk a Ruský jazyk jsou uvedeny ve vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty nepovinné:

- Logopedie
- Sborový zpěv

5.10.1. PŘÍPRAVA POKRMŮ

Charakteristika předmětu

Předmět se vyučuje v 8. ročníku s dotací 1 hodina týdně jako povinně volitelný.

Cílem předmětu je umožnit žákovi rozvíjet počáteční základní dovednosti a návyky při přípravě pokrmů, naučit se používat příslušné kuchyňské spotřebiče, nástroje a pomůcky, zacházet a manipulovat s nimi.

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy vedoucí v tomto předmětu k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- učíme žáky zamýšlenou praktickou činnost na úrovni svého věku naplánovat, zorganizovat
- vedeme žáky k výběru vhodných surovin, pomůcek a nástrojů
- učíme žáky připravit si pracovní místo

Kompetence k řešení problému

- z hlediska výsledku pracovní činnosti vyhledáváme se žáky co nejvhodnější pracovní postup

Kompetence komunikativní

- učíme žáky prezentovat své myšlenky a názory
- vedeme žáky k přátelské komunikaci se spolužáky

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině (týmu)
- učíme žáky zastávat ve skupině různé role
- učíme žáky chápat potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- učíme žáky respektovat různá hlediska a čerpat poučení ostatních
- rozvíjíme vzájemnou pomoc mezi žáky
- učíme žáky ovládat a řídit svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- vedeme žáky k dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, bezpečnost práce
- učíme žáky vážit si práce ostatních

Kompetence občanské

- učíme žáky poskytovat podle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

Kompetence pracovní

- pěstujeme u žáků pozitivní vztah k práci
- učíme žáky používat bezpečně a účinně nástroje a vybavení
- vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel
- učíme žáky vybírat vhodné suroviny
- seznamuje žáky s různými profesemi
-

Kompetence digitální

- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů
- seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních pokrmů
- podporujeme žáky při vytvoření videonávodu vlastního pokrmu
- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody pro přípravu pokrmů v doporučených online zdrojích

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Příprava pokrmů volitelný předmět		Období: 8.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	<ul style="list-style-type: none"> • bezpečnostní předpisy • první pomoc 	8.	
používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	<ul style="list-style-type: none"> • zařízení kuchyně 	8.	
připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	<ul style="list-style-type: none"> • výběr, nákup a skladování potravin • sestavování jídelníčku • příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů 	8.	

5.10.2. SPORTOVNÍ HRY

Charakteristika předmětu

Předmět se vyučuje v 8. a 9. ročníku s dotací 1 hodina týdně jako povinně volitelný.

Sportovní hry jsou součástí komplexního vzdělávání žáků v problematice zdraví.

Cílem je poznání vlastních pohybových možností a zájmů. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti k činnosti řízené a výběrové, Důležitý pro osvojování pohybových dovedností je prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, kvalitu prožitku z dobře zvládnuté dovednosti.

Pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí jsou v předmětu sportovní hry užívány zejména tyto výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- vytváříme pro žáky situace, v nichž mají sami radost z učení, prožívají úspěch
- nacvičujeme se žáky používání obecně užívaných termínů

Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky k zapojování se do soutěží a her
- učíme žáky plánovat způsob řešení problémů a využívat k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- při zdolávání problémů učíme žáky provádět sebehodnocení
- vedeme žáky k tomu, aby získané vědomosti využívali k objevování různých variant řešení

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke spolupráci při soutěžích a kolektivních hrách
- učíme žáky navazovat přátelské vztahy ve skupinách
- učíme žáky porozumět běžně používaným povelům
- seznamujeme žáky s pravidly her

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině
- učíme žáky poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- vysvětlujeme žákům potřebu spolupracovat s druhými

Kompetence občanské

- učíme žáky respektovat pravidla soutěží a her
- vedeme žáky k respektu – názor a přesvědčení spolužáků
- učíme žáky aktivně se zapojovat do sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- učíme žáky používat bezpečně a účinně nástroje, nářadí a vybavení
- nacvičujeme dodržování vymezených pravidel her a soutěží
- učíme žáky přistupovat k výsledkům sportovní činnosti s ohledem na své zdraví i zdraví druhých

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům využívat prostředky a technologie, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu
- vedeme žáky k poznání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti pohybových aktivit a sportu, k využívání digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonu i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví
- vedeme žáky k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Sportovní hry volitelný předmět		Období: 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry – závody družstev i jednotlivců • basketbal • volejbal 	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace při sportovních hrách 	8. – 9.	
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	<ul style="list-style-type: none"> • týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel 	8. – 9.	
rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího a diváka	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře v poli 	8. – 9.	

5.10.3. TECHNICKÉ KRESLENÍ

Charakteristika předmětu

Předmět se vyučuje v 9. ročníku s dotací 1 hodina týdně jako povinně volitelný.

Cílem předmětu je naučit žáky tvořit a číst technické výkresy a zobrazovat prostorové útvary ve volném rovnoběžném promítání a v promítání pravoúhlém, umožnit žákovi rozvíjet dovednosti a návyky získané v jiných předmětech (matematika, člověk a svět práce – oblast práce s technickými materiály), používat speciální rýsovací pomůcky, zacházet a manipulovat s nimi, orientovat se v pracovních činnostech vybraných oblastí a využít profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného povolání.

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy vedoucí v tomto předmětu k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- učíme žáky zamýšlenou činnost na úrovni naplánovat a zorganizovat
- vedeme žáky k výběru vhodných pomůcek a nástrojů
- učíme žáky připravit si pracovní místo
- vedeme žáky ke zdokonalování vlastního grafického projevu

Kompetence k řešení problému

- učíme žáky provádět rozbor problému a plánu řešení, volbu správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy

Kompetence komunikativní

- učíme žáky používat podpůrné techniky komunikace (náčrty, domluvené značky, čtení výkresů)
- učíme žáky přesně a stručně se vyjadřovat užíváním grafického jazyka včetně symboliky

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky respektovat různá hlediska a čerpat poučení ostatních
- rozvíjíme vzájemnou pomoc mezi žáky
- učíme žáky vážit si práce ostatních

Kompetence pracovní

- pěstujeme u žáků pozitivní vztah k práci
- vedeme žáky k nutnosti dodržování norem a pravidel
- seznamujeme žáky s různými profesemi a jejich významem

Kompetence digitální

- učíme žáky načrtnout a sestrojít rovinné útvary, účelně používat geometrický software
- učíme žáky načrtnout a sestrojít obraz jednoduchých těles v rovině, účelně používat geometrický software k manipulaci s modely těles

Oblast:	Předmět:		Období: 9.
---------	----------	--	----------------------

Matematika a její aplikace	Technické kreslení volitelný předmět		
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
načrtne a sestrojí rovinné obrazce	<ul style="list-style-type: none"> • šestiúhelník, osmiúhelník - sestrojení 	9.	
načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	<ul style="list-style-type: none"> • základní pravidla volného rovnoběžného promítání – jednoduchá a složitější tělesa • pravouhlé promítání na dvě průmětny, sdružené průměty jednoduchých těles, promítání na tři průmětny 	9.	
užívá technickou dokumentaci	<ul style="list-style-type: none"> • technické výkresy, druhy a formáty výkresů, měřítko, technické písmo, čáry, kótování, technické výkresy strojnické, výkresy ve stavebnictví • grafické editory 	9.	

5.10.4. INFORMATIKA

Charakteristika předmětu

Předmět se vyučuje v 8. ročníku s dotací 1 hodina týdně jako povinně volitelný.

Výuka informatiky je praktickým cvičením, každý žák pracuje samostatně na počítači (počet žáků = počet počítačů). Získané kompetence žáci uplatní při práci na samostatných projektech a při použití počítače v ostatních „nepočítačových“ předmětech. Počítačová gramotnost je považována za jednu z nejdůležitějších klíčových kompetencí, používání počítače by se mělo stát pro žáky naprosto běžné.

Klíčové kompetence u žáků budou rozvíjeny ze strany učitele následujícími strategiemi:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací (počítačové encyklopedie, internet)
- zvyšujeme efektivnosti učení

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky vybrat vhodný nástroj (program) k řešení problému
- rozvíjíme schopnost formulovat požadavek

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k použití počítače pro komunikaci s okolním světem (el. pošta, chat)
- seznamujeme žáky s bezpečným používáním internetu
- vedeme žáky k pochopení struktury počítačových sítí
- vedeme žáky k prezentaci výsledků své práce pomocí počítače (tiskárna, internet, dataprojektor, interaktivní tabule)

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci s ostatními na daném úkolu (sdílení dokumentů)

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s legálním používáním softwaru, respektováním práv k duševnímu vlastnictví
- seznamujeme žáky s ochranou dat

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování postupů a pravidel
- vedeme žáky k racionálnější organizaci práce
- učíme žáky používat počítače při řešení jednoduchých praktických problémů
- nabízíme možnost experimentovat, zkoumat a tvořit

Kompetence digitální

- vedeme žáky k využití digitálních technologií při nejrůznějších činnostech a při řešení nejrůznějších problémů
- zadáváme žákům úlohy, při jejichž řešení musí vyhledávat, posuzovat, spravovat a sdílet data, informace i další digitální obsah

- umožňujeme žákům využívat digitální technologie tak, aby si usnadnili práci, zefektivnili a zjednodušili své pracovní postupy
- seznamujeme žáky s novými technologiemi, učíme je kriticky hodnotit jejich přínosy a uvědomit si rizika jejich používání
- vedeme žáky k bezpečnému využívání zařízení, ochraně dat a etickému jednání při komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

Oblast: Informatika	Předmět: Informatika volitelný předmět		Období: 8.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
ovládá práci s tabulkovým editorem a prezentačním programem	<ul style="list-style-type: none"> • práce v tabulkovém editoru • tvorba jednoduché tabulky za využití základních početních operací, používání funkcí, tvorba grafu • základy využití prezentačního programu 	8.	Matematika – vzorce
uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	<ul style="list-style-type: none"> • tvorba prezentací • autorský zákon a používání citací 	8.	
pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledávání informací v síti internet • tvorba prezentací 	8.	Mediální výchova – tvorba mediálních sdělení
zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě			

5.10.5. KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE

Charakteristika předmětu

Předmět se vyučuje v 8. a 9. ročníku s dotací 1 hodina týdně jako povinně volitelný a je určen žákům, kteří se učí anglický jazyk jako 1. cizí jazyk.

Cílem výuky je schopnost žáků dorozumět se s cizincem v běžných situacích a mluvit s ním o jednoduchých tématech. Výuka anglického jazyka je založena na modelu britské angličtiny, ale žáci jsou seznamováni také s výrazy americké angličtiny.

Předmět seznamuje žáky rovněž s reáliemi anglicky mluvících zemí a umožňuje jim poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice, vede žáky k toleranci cizojazyčných kultur.

Předmět poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa.

Výuka probíhá ve skupinách 7-23 žáků.

Pokud je pro žáky se specifickými poruchami učení, nebo pro mimořádně nadané žáky doporučeno ŠPZ PO-IVP, nebo školou vypracovaný PLPP, pracují tito žáci podle nich.

K utváření a rozvoji klíčových kompetencí povedou v předmětu anglický jazyk následující výchovně vzdělávací postupy:

Kompetence k učení

- nabízíme žákům vhodné metody a způsoby učení (osvojování slovní zásoby pomocí kartiček, PC programy...)
- rozvíjíme základní dovednosti
- vedeme žáky k tomu, aby si slovní zásobu osvojovali v logických a tematických souvislostech
- učíme žáky pracovat s chybou (není to nedostatek, ale cesta ke zlepšení)
- učíme žáky zvládat zdánlivě obtížné úkoly (poslech – nepanikařit, když nerozumím, snažit se alespoň nějak zareagovat)
- vedeme žáky k práci se slovníkem

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky aplikovat gramatická pravidla na určitý jazykový problém
- nacvičujeme řešení problémové situace v cizojazyčném prostředí (přivolání pomoci lékaře, policie, hasičů, zeptání se na cestu, hotel, dovolená, nakupování... - situační hry)
- vedeme žáky k improvizaci a kreativitě při řešení problémů
- učíme žáky rozhodovat v situacích, které mají více možností řešení
- vedeme žáky k volbě vhodné formy jazyka podle situace (formální, spisovný, hovorový)

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k využívání všech způsobů komunikace (ústní, nonverbální)
- učíme žáky konverzovat ve dvojicích či skupinách (používá pouze Aj)
- učíme žáky pohotově používat základní fráze, které pomáhají rychle řešit situaci a také na ně reagovat
- učíme žáky reagovat na základní anglické povely (omezení komunikace v českém jazyce mezi učitelem a žáky na minimum)

- učíme žáky právně vyslovovat a intonovat
- vedeme žáky k plynulé konverzaci se schopností okamžité reakce a improvizace
- učíme žáky překonávat bariéru ostychu
- nabízíme žákům možnost komunikovat s rodilým mluvčím (dle možností školy)
- učíme žáky diskutovat na zvolené téma, vzájemně naslouchat a obhajovat vlastní názor

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky aktivně spolupracovat ve skupině, ve dvojicích, tolerovat druhé a naslouchat jim, přispívat k příznivému klimatu ve třídě
- učíme žáky slušně požádat o pomoc a ochotně pomoc poskytnout tomu, kdo o ni požádá
- vedeme žáky k dodržování pravidel (ve třídě, při práci ve skupinách, týmech, dvojicích)
- seznamujeme žáky se zvyky a vztahy v cizích zemích (realie anglicky mluvících zemí)
- vedeme žáky k sebehodnocení a hodnocení druhých

Kompetence občanské

- vedeme žáky k tolerování odlišnosti jiných kultur (realie anglicky mluvících zemí)
- učíme žáky dodržovat pravidla (slušné chování a respektování pravidel země, v níž jsem hostem)
- vedeme žáky k uvědomování si české tradice ve srovnání s jinými (hrdost a vlastenectví)
- vedeme žáky k odpovědnosti při plnění úkolů (sám za sebe, za skupinu, za tým)
- učíme žáky chápat základní historické a politické faktory, které vytvářely kulturu a mentalitu lidí v anglicky mluvících zemích.

Kompetence pracovní

- vytváříme návyk pracovat se slovníkem
- učíme žáky organizovat dlouhodobé úkoly, plánovat si svoji práci (i s ohledem na budoucnost)
- učíme žáky orientovat se v aktivitách potřebných ke zdokonalení v jazyce (kurzy, jazykové pobyty...)

Kompetence digitální

- vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracování, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Konverzace v anglickém jazyce volitelný předmět		Období: 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
rozumí jednoduché a zřetelně vyslované promluvě a konverzaci	<ul style="list-style-type: none"> konverzace – témata každodenního života 	8. - 9.	
odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu	<ul style="list-style-type: none"> konverzace – témata každodenního života 	8. - 9.	
používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	<ul style="list-style-type: none"> konverzace – témata každodenního života 	8. - 9.	
stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	<ul style="list-style-type: none"> konverzace – témata každodenního života 	8. - 9.	
jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	<ul style="list-style-type: none"> konverzace – témata každodenního života 	8. - 9.	
vyžádá si jednoduchou informaci	<ul style="list-style-type: none"> konverzace – témata každodenního života 	8. - 9.	
sestaví jednoduché ústní sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	<ul style="list-style-type: none"> konverzace – témata každodenního života 	8. - 9.	

5.10.6. **SPOLEČENSKOVĚDNÍ SEMINÁŘ**

Charakteristika předmětu

Předmět se vyučuje v 9. ročníku s dotací 1 hodina týdně jako povinně volitelný předmět.

Společenskovědní seminář vychází z předmětu dějepis, zeměpis, člověk ve společnosti a dalších předmětů, které se zabývají člověkem a lidskou společností. Hlavní náplní předmětu je obohacení učiva jmenovaných předmětů, rozvíjí zájem žáků o věci veřejné, podporuje jejich schopnost jednat na veřejnosti a dovednost cítit sounáležitost s místem, kde žijí.

V předmětu společenskovědní seminář jsou pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí využívány zejména následující strategie:

Kompetence k učení

- seznamujeme žáky s tím, jak se měnil způsob života člověka v jednotlivých etapách vývoje
- učíme žáky orientovat se v kontinuitě národních dějin
- vedeme žáky k zařazování událostí do chronologické následnosti, k práci s časovou přímkou
- seznamujeme žáky se základními rysy uměleckých slohů
- učíme žáky samostatně pracovat s odbornou literaturou, rozlišovat důležité a nedůležité informace
- učíme žáky chápat regionální dění v souvislosti s národními a světovými dějinami
- vedeme žáky k pochopení historie jako podnětu k celoživotnímu vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme žákům získávání informací z různých pramenů (internet, kroniky, literárně historické texty, archeologické nálezy, návštěvy muzeí,..)
- učíme žáky pochopit problém, pojmenovat ho a hledat vhodný způsob řešení, hledat paralely mezi minulými a současnými událostmi
- učíme žáky osvojovat si práci s historickými texty a materiály a získané informace porovnávat s vlastními životními zkušenostmi
- vedeme žáky k používání získaných informací při prezentaci prací a projektů
- učíme žáky rozlišovat mýty a skutečnost, odhalovat kořeny událostí

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme u žáků dovednost výstižně charakterizovat a vysvětlovat nejdůležitější historické události a zaujímat k nim stanovisko
- učíme žáky souvisle vyprávět o různých historických událostech a osobnostech
- učíme žáky formulovat vlastní názor na události a osobnosti
- vedeme žáky ke kultivovanému vyjadřování v ústním i písemném projevu

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky spolupracovat se spolužáky i pedagogy při vypracovávání různých projektů, hledání a zpracovávání historických pramenů
- učíme žáky ocenit zkušenost druhého a tolerovat jeho postoj
- pozitivně ovlivňovat práci a vytvářet příjemnou atmosféru ve třídě (tolerance, naslouchání, dodržování pravidel)

Kompetence občanské

- učíme žáky rozpoznat názory a postoje ohrožující lidskou důstojnost, či odporující základním principům demokratického soužití (popírání holocaustu, reformátoři dějin...)
- učíme žáky vypěstovat si postoje a úctu ke kulturnímu dědictví lidstva a hlavně vlastního národa, k duchovním a materiálním výtvorům
- seznamujeme žáky s tradicemi naší země, historickými památkami a učíme je vážit si jich
- vedeme žáky k ochraně historických a kulturních památek
- učíme žáky respektovat etnické, náboženské a kulturní odlišnosti jednotlivých národů
- vytváříme u žáků pozitivní hodnotový systém na základě historických zkušeností

Kompetence pracovní

- používáme různé techniky při vyhledávání informací a zpracovávání historických pramenů (práce s počítačem, historickými sbírkami, kronikami, mapami...)
- vytváříme vlastní pomůcky pro výuku (repliky, napodobeniny, mapky, makety...)

Kompetence digitální

- vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií k orientaci v historické realitě
- vedeme žáky k práci s digitalizovanými historickými zdroji a prameny

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	Předmět: Společenskovední seminář volitelný předmět		Období: 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
umí získat informace a umí s nimi pracovat	<ul style="list-style-type: none"> • práce s internetem, dobovými listinami, historické prameny, video 	9.	
prezentuje své názory a respektuje názory ostatních	<ul style="list-style-type: none"> • příprava referátu, prezentace 	9.	Mediální výchova
pracuje ve skupině, zhodnotí svůj podíl na práci a podíl ostatních členů skupiny	<ul style="list-style-type: none"> • projekty 	9.	Výchova demokratického občana
zhodnotí nabídky kulturních institucí, seznámí se s regionálním uměním	<ul style="list-style-type: none"> • návštěva knihovny, muzea, galerie – bydliště, region 	9.	Osobnostní a sociální výchova
uvědomí si důležitost historických událostí, které ovlivnily vývoj regionu	<ul style="list-style-type: none"> • návštěva kulturně-historického zařízení v regionu • návštěva památných míst v regionu • historické exkurze 	9.	Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech
objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti, zaujímá tolerantní postoj k menšinám	<ul style="list-style-type: none"> • náboženství • holocaust 	9.	
obohacuje výuku vlastními poznatky a podněty	<ul style="list-style-type: none"> • prezentace, referáty 	9.	

5.10.7. TECHNICKÉ PRÁCE

Charakteristika předmětu

Předmět se vyučuje v 8. nebo 9. ročníku s dotací 1 hodina týdně jako povinně volitelný.

Cílem předmětu je umožnit žákovi rozvíjet dovednosti a návyky získané v předmětu Člověk a svět práce, naučit žáky pracovat, tvořit a zhotovovat předměty praktické a užitkové hodnoty.

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy vedoucí v tomto předmětu k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- učíme žáky zamýšlenou praktickou činnost na úrovni svého věku naplánovat, zorganizovat
- vedeme žáky k výběru vhodného materiálu, pomůcek a nástrojů
- učíme žáky připravit si pracovní místo

Kompetence k řešení problému

- z hlediska výsledku pracovní činnosti vyhledáváme se žáky co nejvhodnější pracovní postup

Kompetence komunikativní

- učíme žáky prezentovat své myšlenky a názory
- vedeme žáky k přátelské komunikaci se spolužáky

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině (týmu)
- učíme žáky zastávat ve skupině různé role
- učíme žáky chápat potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- učíme žáky respektovat různá hlediska a čerpat poučení ostatních
- rozvíjíme vzájemnou pomoc mezi žáky
- učíme žáky ovládat a řídit svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- vedeme žáky k dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, bezpečnost práce
- učíme žáky vážit si práce ostatních

Kompetence občanské

- učíme žáky poskytovat podle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

Kompetence pracovní

- pěstujeme u žáků pozitivní vztah k práci
- učíme žáky používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel
- seznamujeme žáky s různými profesemi (exkurze, besedy) a jejich významem

Kompetence digitální

- seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků
- podporujeme žáky při vytvoření videonávodu vlastního výrobku

- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody v doporučených online zdrojích

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Technické práce volitelný předmět		Období: 8. - 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti materiálů, základní postupy opracování daných materiálů 	8. - 9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj
řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a náradí	<ul style="list-style-type: none"> • znalost náradí a nástrojů pro efektivní práci s daným materiálem 	8. - 9.	
dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím; poskytne první pomoc při úrazu včetně úrazu elektrickým proudem	<ul style="list-style-type: none"> • první pomoc při úrazech, bezpečnostní předpisy a postupy 	8. - 9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj
sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	<ul style="list-style-type: none"> • organizace práce, časové rozvržení a následnost pracovního postupu 	8. - 9.	
užívá technickou dokumentaci a připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	<ul style="list-style-type: none"> • technické výkresy, náčrty, informace, dokumentace 	8. - 9.	
provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	<ul style="list-style-type: none"> • sestavování jednoduchých modelů podle návodu • postupy pro montáž, demontáž a údržbu 	8. - 9.	
orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	<ul style="list-style-type: none"> • profese a jejich charakteristika, požadavky kvalifikační zdravotní a osobnostní 	8. - 9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj

5.10.8. SBOROVÝ ZPĚV

Charakteristika předmětu

Předmět se vyučuje jako nepovinný ve dvou odděleních – přípravný sborový zpěv v 1. - 2. ročníku 1 hodinu týdně a sborový zpěv v 3. – 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Obsahem předmětu jsou činnosti hlavně pěvecké, ale i poslechové, instrumentální a hudebně pohybové. Jednotlivé hudební činnosti jsou vzájemně provázány a navzájem se doplňují. Důraz se klade na hlasovou výchovu, na rozvoj rytmických a intonačních dovedností, jednohlasý a vícehlasý zpěv s doprovodem i bez doprovodu, osvojování hry na Orffovy nástroje.

Cílem předmětu je celkový rozvoj osobnosti žáka, kultivace jeho hudebnosti v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, rozvoj jeho tvořivosti, představivosti a paměti. Zároveň je cílem obohacování estetického vnímání žáků a prožívání světa, jejich seznamování s kulturními tradicemi národa a jednotlivých krajů, s hudbou jiných národů a s hudbou novodobou.

Úkolem předmětu je pochopení hudebně vyjadřovacích prostředků pro chápání a prožívání hudby, dosažení určité kvality hudebních schopností, dovedností, zkušeností a poznatků potřebných pro kultivovaný a čistý zpěv a uvědomělé naslouchání hudbě.

V předmětu hudební výchova jsou pro utváření klíčových kompetencí využívány především tyto strategie:

Kompetence k učení

- používáme základní hudební terminologii
- učíme žáky poznávat základní hodnoty not a pomlky
- nacvičujeme orientaci v základních vlastnostech tónů
- propojujeme do širších celků poznatky z různých hudebních činností
- vedeme žáky k získávání zkušeností s hudebně vyjadřovacími prostředky (melodie, harmonie, rytmus, tempo, dynamika, barva)
- seznamujeme žáky s vokálními skladbami hudebních skladatelů

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby se nenechali odradit případným nezdarem a vytrvale hledali konečné řešení problému
- učíme žáky sledovat vlastní pokrok při zdolávání problému
- prostřednictvím hudebních činností rozvíjíme jejich představivost, fantazii a tvořivost
- vytváříme elementární hudební modely (rytmické, melodické nebo rytmicko – melodické)

Kompetence komunikativní

- při zpěvu dbáme na rozvoj správné artikulace žáka (artikulační cvičení)
- pohybem rozvíjíme neverbální komunikaci
- hrou na nástroj rozvíjíme rytmické cítění
- vedeme žáky k tomu, aby hovořili o hudbě a svých zážitcích
- na základě získaných hudebních poznatků učíme žáky rozlišovat kvalitní hudbu

Kompetence sociální a personální

- společným zpěvem vedeme žáky k toleranci, spolupráci, vzájemné úctě a kladným vzájemným vztahům

- učíme žáky při řešení společného úkolu spolupracovat s druhými a přispívat ke komunikaci ve skupině
- učíme žáky vytvářet si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru
- prostřednictvím hudebních činností rozvíjíme city, emoce, volní vlastnosti, estetické cítění a mravní kvality žáků

Kompetence občanské

- učíme žáky respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní i historické dědictví
- projevujeme pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- učíme žáky aktivně se zapojovat do kulturního dění
- učíme žáky chápat morální a společenské hodnoty
- seznamujeme žáky s kulturními tradicemi národa a jednotlivých regionů, s tradicemi jiných etnik
- vytváříme u žáků pozitivní vztah k sobě samému i ke svému okolí

Kompetence pracovní

- učíme žáky používat bezpečně a účelově hudební nástroje
- učíme žáky s pomocí učitele vytvářet doprovod k písním,
- nacvičujeme se žáky správné držení nástrojů, správné držení těla při zpěvu, správný způsob zpěvu (dechová, hlasová a artikulační cvičení)
- umožňujeme žákům poznávat všechny možnosti uplatnění vlastních schopností a dovedností (např. zlepšením vokálního projevu, hrou na rytmické nástroje a dalšími hudebními prostředky)

Kompetence digitální

- seznamujeme žáky s návody a postupy a možnostmi užívání digitálních technologií v hudbě i dílčích hudebních činnostech
- umožňujeme žákům zaznamenávat, sdílet i reprodukovat hudbu dostupnými digitálními technologiemi
- vedeme žáky k respektování autorství a autorských práv u vytvořených digitálních hudebních i zvukových projektů a k etickému jednání při interakci s těmito projekty v digitálním prostředí uváděním příkladů z hudební produkce a showbyznysu i běžného života hudebního konzumenta

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Předmět: Sborový zpěv nepovinný předmět		Období: 1. – 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase v durových, popř. mollových tóninách s využitím správných pěveckých návyků	<ul style="list-style-type: none"> rozvoj hlavového tónu správné dýchání a výslovnost rozšíření hlasového rozsahu 	1. - 3.	
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	<ul style="list-style-type: none"> jednoduchý doprovod písní na Orffovy nástroje 	1. - 3.	
rolišuje jednotlivé kvality tónů	<ul style="list-style-type: none"> rozlíšení zvuk – tón, hlas délka, síla, výška, barva tónu 	1. - 3.	
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase v durových i mollových tóninách	<ul style="list-style-type: none"> rozvíjení intonačních a rytmických dovedností rozdíl mezi durovou a mollovou tóninou 	4. - 9.	
využívá při zpěvu vědomě správné pěvecké návyky	<ul style="list-style-type: none"> upevnění pěveckých návyků 	4. - 9.	
orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje	<ul style="list-style-type: none"> notopis dynamická znaménka orientace v hudebních pojmech 	4. - 9.	
využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	<ul style="list-style-type: none"> nástrojové skupiny hra na Orffovy nástroje 	4. - 9.	
uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	<ul style="list-style-type: none"> harmonie tónina dynamika hlasová hygiena vokální a instrumentální aktivity 	4. - 9.	

5.10.9. LOGOPEDIE

Charakteristika předmětu

Logopedie se vyučuje s dotací 1 hodina týdně jako nepovinný předmět. Výuka probíhá individuálně za přítomnosti rodičů.

Cílem je naučit děti správné výslovnosti jednotlivých hlásek ve slově, následně slov a vět. Rozvíjí se schopnost komunikace a posiluje se sebevědomí žáků při mluveném projevu.

Postupy učitele při výuce vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- rozšiřujeme slovní zásobu
- učíme žáky správně a srozumitelně vyslovovat všechny hlásky ve slově

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby si uvědomili chybnou artikulaci, chybné používání mluvidel a snažili se o nápravu podle pokynů vyučujícího
- učíme žáky sledovat vlastní pokrok při zdolávání problému

Kompetence komunikativní

- pomáháme žákům získávat jistotu při komunikaci s okolím, překonávat ostych, zvyšovat si své sebevědomí
- vedeme žáky k plynulému mluvenému projevu bez chybné výslovnosti
- učíme žáky správně a srozumitelně formulovat své myšlenky

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k aktivní spolupráci s učitelem
- učíme žáky naslouchat pokynům učitele při vyvozování hlásek se správnou artikulací
- vedeme žáky k vytváření dobrých mezilidských vztahů

Kompetence občanské

- vedeme žáky k zodpovědnému přístupu při plnění zadaných úkolů, k pravidelné přípravě, k pravidelnému procvičování vyvozených hlásek a k jejich trvalému používání

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům poznávat možnosti uplatnění vlastních schopností a dovedností

5.10.10. NÁBOŽENSTVÍ

Charakteristika předmětu

Náboženství se vyučuje jako nepovinný předmět s dotací 1 hodina v týdnu a je určen všem žákům 1. až 9. ročníku. Žákům z křesťanských rodin nabízí prohloubení znalostí o náboženství, ve kterém jsou rodinou vychováváni, a zdůvodnění jejich víry a zvyků, ostatním nabízí možnost seznámit se s odpověďmi církve na jejich otázky po Bohu, člověku a životních zkušenostech, poskytuje základní vhled do křesťanské nauky, tradice a křesťanských postojů a hodnot.

Předmět se vyučuje ve škole převážně v učebně, a to ve skupině, kde je možno spojit i žáky více ročníků. Součástí výuky mohou být i exkurze, např. prohlídka kostela, nebo společná návštěva bohoslužeb, dále účast na charitativních a osvětových křesťanských projektech (např. Tříkrálové sbírce, živém Betlému, uvítání Betlémského světla apod.). Jednou do roka se žáci mohou účastnit diecézního setkání dětí v Hradci Králové. Starší žáci se podílejí na přípravě celoškolských projektů, které souvisejí s křesťanskými tradicemi.

Obsah výuky:

Učivo je rozčleněno do čtyř základních tematických okruhů, ty pak mají své podrobnější členění. V každém roce se probírá učivo ze všech čtyř celků. Některé je cyklicky prohlubováno, jiné navazuje nebo uvádí do širších souvislostí.

Základní tematické celky jsou:

1. Písmo svaté/Bible/ jako Boží slovo a Boží plán se světem a člověkem.
2. Církev jako nositelka křesťanské tradice. Podtémata: identita Církve, Vyznání víry, slavení křesťanských svátků, historie, misie.
3. Křesťanství v praktickém životě. Podtémata: moje osobní identita, vztah člověka a Boha, mezilidské vztahy, vztahy katolíků ke členům ostatních církví, příslušníkům jiných náboženství a kultur s tolerancí a úctou ke svobodě svědomí, vztah k životnímu prostředí, naděje jako základ života křesťana.
4. Vliv křesťanství na místa, kde žijeme. Zahrnuje stopy křesťanství ve městě a regionu/ kulturní památky minulosti, významné křesťanské osobnosti regionu, hledání kořenů a aktuální angažovanost křesťanů pro společnost.

Všemi tematickými celky prolíná výchova v duchu křesťanské etiky, rozvíjení duchovní dimenze osobnosti žáka, porozumění křesťanským symbolům a tradicím.

Návrh, zpracovaný katech. centrem v Hradci Králové, upravil ve smyslu přizpůsobení místním podmínkám Mgr. Petr František Hájek, katecheta římskokatolické církve.

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1. Pravidla hodnocení žáků

6.1.1. Způsoby získávání podkladů pro hodnocení

- a) dialog s žákem ve všech fázích vzdělávání (jeho příprava, práce, komunikace, spolupráce s ostatními, sebehodnocení) z hlediska naplňování cílových kompetencí žáků,
- b) pozorování z hlediska přípravy žáka na výuku, práce ve vyučování, snahy, píle, výsledků a sebehodnocení (diagnostické pozorování, analýza různých činností žáka),
- c) testování a zkoušky,
- d) konzultace s ostatními učiteli, v rámci ročníku i obecně.

6.1.2. Východiska pro volbu hodnotících stupňů

- a) míra úplnosti, ucelenosti, přesnosti a trvalosti osvojení požadovaných cílových znalostí (faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů)
- b) kvalita a rozsah získaných dovedností
- c) míra uplatňování osvojených znalostí a dovedností
- d) míra práce s informacemi
- e) míra osvojení dovednosti účinně spolupracovat
- f) snaha a píle žáka, jeho přístup a postoj ke vzdělávání
- g) samostatnost, tvořivost, originalita myšlení
- h) kvalita komunikativních dovedností
- i) míra osvojení si účinných metod samostatného učení se

Východiska názorně poukazují na skutečnost, že součástí hodnocení není zdaleka jen pouhá reprodukce znalostí žáka. Hodnocení a sebehodnocení přibližuje celý proces vzdělávání reálnému životu.

6.1.3. Obecné zásady hodnocení a klasifikace prospěchu

1. Klasifikace žáků je plně v kompetenci vyučujícího daného předmětu. Vyučující nese také plnou odpovědnost za správnost a objektivnost klasifikace. Dodržuje zásady pedagogického taktu, zejména: Nehodnotí žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden.

2. Podklady pro hodnocení a klasifikaci žáků získávají vyučující během celého klasifikačního období ústním zkoušením, písemnými pracemi, testy, kontrolními prověrkami znalostí, sledováním domácí přípravy žáků a jejich práce individuální či skupinové, grafické, praktické, pohybové apod. dle specifik jednotlivých předmětů.

4. Každý vyučující je povinen vést řádnou evidenci hodnocení a klasifikace prospěchu žáků ve školním informačním systému EDOOKIT.

5. Každý žák musí být v příslušném klasifikačním období hodnocen nejméně třikrát. Poměr známek za hodnocení ústní, písemné a jiná stanoví vyučující daného předmětu. Formu hodnocení zvolí vyučující s přihlédnutím k vyučovacím předmětům a věku žáků. Formy hodnocení musí být pro každého žáka ve třídě jednotné. Výjimkou jsou žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně. U těchto žáků při jejich výuce i klasifikaci učitel přihlídně k jejich speciálním vzdělávacím potřebám, respektuje doporučení ŠPZ, volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů pro klasifikaci, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv, učitel klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkon.

Výsledný stupeň prospěchu nemusí odpovídat aritmetickému průměru dosaženého hodnocení. Vyučující je však povinen klasifikaci objektivně zdůvodnit.

6. Klasifikaci za každé klasifikační období oznámí vyučující každému žákovi ještě před zapsáním do školního informačního systému.

7. O klasifikaci a hodnocení žáků informuje vyučující zákonné zástupce prostřednictvím školního informačního systému, třídní učitel na třídních schůzkách nebo vyučující při konzultačních hodinách. V případě radikálního poklesu studijních výsledků je vyučující povinen informovat třídního učitele a ten ve spolupráci s ním vyrozumí zákonné zástupce.

8. Nelze-li žáka ze závažných důvodů (zdravotních, rodinných) hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za 1. pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení 1. pololetí. Není-li možné žáka hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za 1. pololetí nehodnotí.

9. Žák, který na konci 2. pololetí neprospěl nejvýše ze dvou povinných předmětů, koná z těchto předmětů opravné zkoušky nejpozději do konce srpna příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Opravné zkoušky jsou komisionální. Žák, který se bez vážných důvodů k vykonání opravné zkoušky nedostaví, je klasifikován z vyučovacího předmětu, z něhož měl konat opravnou zkoušku, stupněm prospěchu *nedostatečný*.

10. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník. Není-li žák hodnocen ani v tomto termínu, opakuje ročník.

11. O použití širšího slovního hodnocení rozhoduje ředitel školy na základě návrhu učitele a souhlasu zákonného zástupce žáka. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných i nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití širšího slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení jeho píle, jeho přístupu ke vzdělávání a v souvislostech, které ovlivní jeho výkon a naznačuje další rozvoj žáka.

12. Při hodnocení žáka, který není státním občanem ČR a plní v ČR povinnou školní docházku, používáme výrazně individuální kritéria hodnocení tak, aby hodnocení zahrnovalo všechny souvislosti, které ovlivňují výkon žáka. V této souvislosti používáme především při hodnocení ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání nejméně po dobu 3 po sobě jdoucích pololetí ve vzdělávacím slovní hodnocení, které kromě jiného obsahuje naznačení možností dalšího

rozvoje žáka, zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Současně berou tuto skutečnost na vědomí učitelé předmětů s převahou naukového zaměření, kde znalost jazyka může do značné míry taktéž ovlivnit výkon žáka.

6.1.4. **Stupně prospěchu a celkový prospěch**

Prospěch žáka ve vyučovacích předmětech a převahou teoretického zaměření je klasifikován těmito stupni:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětu učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je málo samostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají závažné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Prospěch žáka ve vyučovacích předmětech a převahou výchovného a praktického zaměření je klasifikován těmito stupni:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a získané teoretické poznatky. Úspěšně, podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Ovládá postupy a způsoby práce, dodržuje pravidla bezpečnosti. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost, hospodárně využívá suroviny a energii. Pečuje o pomůcky a nástroje.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů a získaných teoretických poznatků. Úspěšně se rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti dovednosti a návyky v nových úkolech. Ovládá postupy a způsoby práce, dodržuje pravidla bezpečnosti. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus a tělesnou zdatnost. V péči o hospodárné využívání surovin a energie a v péči o pomůcky a nástroje má drobné nedostatky.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Teoretické poznatky uplatňuje za pomoci učitele. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při postupu práce potřebuje pomoc učitele, dodržuje pravidla bezpečnosti. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v dostatečné míře svůj estetický vkus, tělesnou zdatnost. Výsledky práce mají nedostatky. Na pokyn učitele je schopen hospodárného využívání surovin a energie a péče o pomůcky a nástroje.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý, pracuje bez zájmu. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje jen velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Méně dbá o bezpečnost. Jen pod přímým dohledem učitele hospodárně využívá surovin a energie a pečuje o pomůcky a nástroje.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Nedovede aplikovat osvojené vědomosti a dovednosti ani pod vedením učitele. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné. Nedbá na bezpečnost ani na hospodárné využívání energií a surovin.

6.1.5. Zásady hodnocení a klasifikace chování

Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád) během klasifikačního období.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování:

- **první stupeň (chování velmi dobré)**

žák dodržuje školní řád jeho chování je slušné, řádně se připravuje na vyučování, některé přestupky proti školnímu řádu, za které mu bylo uděleno výchovné opatření, se již neopakují

- **snížená známka z chování – druhý stupeň (uspokojivé)**

závažnější krádež, úmyslné ublížení spolužákovi žádající ošetření, šikanování, neomluvené hodiny, opakované porušování školního řádu (předcházející důtky), hrubé porušení školního řádu, slovní nebo fyzický útok žáka na pracovníka školy

- **snížená známka z chování – třetí stupeň (méně uspokojivé)**

opakovaná krádež, závažné ublížení na zdraví, těžší formy šikany, opakované porušování školního řádu (předcházející důtky, snížená známka z chování – druhý stupeň), hrubý slovní nebo fyzický útok na pracovníky školy

6.1.6. Zásady hodnocení a klasifikace žáků s podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně

1. U žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně bude při jejich hodnocení a klasifikaci přihlédnuto k charakteru postižení. Vyučující respektují doporučení ŠPZ a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků. Volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

2. Pro zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony.

3. Na základě návrhu učitele a žádosti zákonného zástupce může rozhodnout ředitel školy o použití širšího slovního hodnocení žáka. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných i nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití širšího slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení jeho pílě, jeho přístupu ke vzdělávání a v souvislostech, které ovlivní jeho výkon a naznačuje další rozvoj žáka.

4. Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

6.2. Autoevaluace školy

6.2.1. Hodnocení podmínek ke vzdělávání

Cílem hodnocení je porovnávat vývoj ekonomické a materiální situace školy.

Oblast hodnocení:	Evaluační metody, výstupy evaluace	Zodpovědné osoby:	Termíny:
Stav a funkčnost vybavení školy <ul style="list-style-type: none"> • BOZP, PO • prostorové podmínky pro výuku • sociální zázemí 	<ul style="list-style-type: none"> - rozbor a plán pro další období - kontrola 	<ul style="list-style-type: none"> - vedení školy 	dle potřeby v termínech předepsaných vyhláškami
Ekonomické podmínky školy <ul style="list-style-type: none"> • rozpočet (investiční výdaje, příjmy, opravy, další výdaje) • projekty (granty, dotace) • priority pro další období 	<ul style="list-style-type: none"> - rozbor zprávy o hospodaření školy - rozbor projektů - projednání priorit se všemi zaměstnanci školy a zřizovatelem školy 	<ul style="list-style-type: none"> - vedení školy s pedagogickou radou a radou školy - řešitelé - vedení školy po diskuzi se všemi zaměstnanci 	září-říjen průběžně aktuálně
Materiálové vybavení školy <ul style="list-style-type: none"> • vybavení učeben a předmětových komisí pomůckami • audiovizuální a výpočetní technika • vybavení sportovním náradím a náčiním 	<ul style="list-style-type: none"> - analýza v předmětových komisích - porovnání s rozpočtem - analýza inventarizace školy 	<ul style="list-style-type: none"> - předsedové PK předkládají vedení školy - vedení školy - vedení školy 	1x za rok

6.2.2. Hodnocení výchovně vzdělávacích strategií

Cílem vlastního hodnocení oblasti je posoudit dostatečnost nabídky volitelných předmětů, posuzovat vývoj školního klimatu včetně vztahu s rodiči a dalšími institucemi, vliv vzájemných vztahů školy, žáků rodičů a dalších osob na vzdělávání, zhodnotit výstupy z kurzů a žakovských projektů.

Okruh hodnocení:	Evaluační metody, výstupy evaluace:	Zodpovědné osoby:	Termíny
Výsledky výchovně vzdělávacího procesu	<ul style="list-style-type: none"> - seznámení s výsledky testů a porovnání s celostátními výsledky - Standardy pro základní vzdělávání - rozbor úspěšnosti absolventů v přijímacím řízení na SŠ (optimálnost nabídky volitelných předmětů) 	<ul style="list-style-type: none"> - třídní učitelé, předsedové PK - třídní učitelé - předsedové PK - projednání v pedagogické radě - výchovný poradce 	1x ročně
Klima školy Materiální vybavení školy	- strukturovaný dotazník žákům, učitelům, příp. rodičům	- vedení školy	1x za 2 roky
Projekty	<ul style="list-style-type: none"> - analýza výsledků projektů - seznámení s hodnocením projektových prací 	<ul style="list-style-type: none"> - vedoucí projektů - pedagogická rada 	1x ročně
Školská rada	- seznámení pedagogického sboru s výsledky zasedání školské rady	- vedení školy, zástupci školské rady	aktuálně
Vztahy s rodiči	<ul style="list-style-type: none"> - rozbor výstupů z třídních schůzek - projednání podnětů rodičů a závěrů ze zasedání školské rady 	<ul style="list-style-type: none"> - třídní učitelé, vedení školy - vedení školy, porady školy 	2x ročně aktuálně
Kurzy, exkurze, školní akce	<ul style="list-style-type: none"> - hodnocení na pedagogických poradách a v předmětových komisích - zpětné vazby žáků 	- vedoucí akcí	aktuálně
Multikulturní vzdělávání	- rozbor školních a mimoškolních aktivit	- třídní učitelé, příp. vedoucí akcí	aktuálně

6.2.3. Hodnocení průběhu vzdělávání

Cílem je hodnocení organizace výuky, efektivnosti používaných metod a forem výuky s ohledem na výchovně vzdělávací cíle ŠVP.

Oblasti:	Evaluační metody, výstupy evaluace:	Zodpovědné osoby:	Termíny:
Organizace výuky	- analýza průběhu školního roku z hlediska organizace (členění tříd, jazykových skupin, volit.předmětů, sestavení rozvrhu hodin) - analýza mimorozvrhových akcí žáků, jejich přínos i negativa	- vedení školy - PK, pedagog. rada	1x ročně
Práce jednotlivých učitelů	- rozbor hospitací, výstupů projektů, zápisů předmětových komisí, průzkum mínění žáků, učitelů a rodičů (diskuse, dotazník, rozhovor) - autoevaluace učitelů (každý učitel zpracuje autoevaluační dotazník, příp. sestavuje své portfolio) - neděláme	- vedení školy - PK - všichni učitelé - vedení školy	dle potřeby
ŠVP	- analýza školního vzdělávacího programu – vedení školy po projednání se zřizovatelem, školskou radou a na pedagogické radě	- vedení školy	1x ročně - červen
Pravidla pro hodnocení žáků	- posouzení vhodnosti a účinnosti používaných pravidel	- předmětové komise, pedagogická rada	1x ročně

6.2.4. Hodnocení výsledků žáků

Cílem vlastního hodnocení dané oblasti je posouzení dosažených vědomostí a zvládnutí klíčových kompetencí u žáků.

Oblasti:	Evaluační metody, výstupy evaluace:	Zodpovědné osoby:	Termíny
Dosažené vědomosti	- rozbor výsledků srovnávacích testů - zhodnocení kurzů, soutěží a dalších akcí	- jednotliví vyučující - předmětové komise	průběžně
Úspěšnost žáků - absolventů	- rozbor úspěšnosti studentů v přijímacím řízení na SŠ – s výsledky seznámit pedagogickou radu	- třídní učitelé a výchovný poradce	1x ročně – duben (červen)
Pravidla pro hodnocení a sebehodnocení žáků, zvládnutí klíčových kompetencí	- rozbor v předmětových komisích - shrnutí a projednání v pedagogické radě - výstupy z kurzů a projektů - hodnocení a sebehodnocení žáků jako součást portfolio	- PK - jednotliví vyučující	1x ročně

6.2.5. Hodnocení řízení školy

Cílem hodnocení je kvalita řízení školy, kvalita personální práce a kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Oblasti:	Evaluační metody, výstupy evaluace:	Zodpovědné osoby:	Termíny:
Účinnost řídicího systému	- rozbor zápisů z pedagogických rad, provozních porad a předmětových komisí, analýza jejich účinnosti - vyhodnocení závěrů kontrol (ČŠI, zřizovatel...) - vyhodnocení plnění úkolů zaměstnanců školy	- vedení školy - vedení školy, PK, pedagogická rada	1x ročně
Personální situace	- rozbor a stanovení další strategie	- vedení školy	1x ročně
Profesní hodnocení a vzdělávání PP	- systém profesního hodnocení a sebehodnocení - rozbor výsledků hospitací - portfolio učitele – využívání interních a externích nabídek metod vzdělávání a sebevzdělávání	- učitelé - vedení s jednotlivými učiteli - vedení školy vede pohovory s jednotlivými učiteli	1x ročně 1x ročně
Systém odměňování učitelů	- projednání připomínek k vnitřnímu mzdovému předpisu	- zaměstnanci s vedením školy	dle potřeby
Kvalita práce vedení školy při organizaci VVP	- anonymní dotazník zaměstnancům školy	- pedagogická rada za účasti ostatních zaměstnanců	1x za 2 roky

6.2.6. Hodnocení vybraných ukazatelů školy

Cílem hodnocení je posouzení pozice školy v rámci regionu a její společenské prestiže.

Oblasti:	Evaluační metody, výstupy evaluace:	Zodpovědné osoby:	Termíny:
Naplněnost školy	- rozbor zahajovacího výkazu školy a výsledků zápisu do 1. tříd	- vedení školy	2x ročně
Plnění rozpočtu	- projednání výroční zprávy o hospodaření školy	- pedagogická rada, školská rada, zřizovatel	1x ročně

Příloha 1

Do upraveného RVP ZV, který byl vydán 29. ledna 2013, byly zařazeny přepracované standardy **Opatřením ministra č.j. MSMT – 26522/2013 ze dne 9. července 2013.**

Standardy pro základní vzdělávání představují minimální cílové požadavky na vzdělávání. Standardy pomocí indikátorů konkretizují obsah očekávaných výstupů RVP ZV a stanovují minimální úroveň jejich zvládnutí, kterou je třeba dosahovat se všemi žáky. Očekávané výstupy vymezují předpokládanou způsobilost využívat osvojené učivo na konci 5. ročníku a 9. ročníku. Indikátory tedy stanovují minimální úroveň jejich zvládnutí na konci 5. ročníku a 9. ročníku.

[Opatření Standardy 2013 scan.pdf](#)
[Opatření Standardy 2013 příloha1 úvod.pdf](#)
[Opatření Standardy 2013 příloha2 ČJL.pdf](#)
[Opatření Standardy 2013 příloha3 M.pdf](#)
[Opatření Standardy 2013 příloha4 AJ.pdf](#)
[Opatření Standardy 2013 příloha5 FJ.pdf](#)
[Opatření Standardy 2013 příloha6 NJ.pdf](#)
[RVP ZV okodovany.pdf](#)

OBSAH

1.	Identifikační údaje školy	2
2.	Charakteristika školy	4
2.1.	Velikost a úplnost školy	4
2.2.	Vybavení školy	4
2.3.	Personální zajištění vzdělávání	4
2.4.	Ročníkové a celoškolní projekty, zájmová činnost	5
2.5.	Spolupráce se zákonnými zástupci	5
2.6.	Školská rada	5
2.7.	Partneři školy	5
3.	Charakteristika ŠVP	6
3.1.	Zaměření školy / Pojetí školního vzdělávacího programu	6
3.2.	Výchovné a vzdělávací strategie školy	6
3.3.	Zabezpečení výuky žáků s podpurnými opatřeními prvního až pátého stupně (dříve se speciálními vzdělávacími potřebami)	11
3.4.	Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	12
3.5.	Začlenění průřezových témat	13
3.5.1.	Environmentální výchova	14
3.5.2.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	16
3.5.3.	Výchova demokratického občana	18
3.5.4.	Multikulturní výchova	19
3.5.5.	Osobnostní a sociální výchova	21
3.5.6.	Mediální výchova	23
4.	Učební plán	25
4.1.	I. stupeň	25
4.2.	II. stupeň	26
5.	Učební osnovy	29
5.1.	Jazyk a jazyková komunikace	29
5.1.1.	ANGLICKÝ JAZYK	29
5.1.2.	NĚMECKÝ JAZYK	40
5.1.3.	RUSKÝ JAZYK	44
5.1.4.	ŠPANĚLSKÝ JAZYK	48
5.1.5.	ČESKÝ JAZYK	52
5.2.	Matematika a její aplikace	65
5.2.1.	MATEMATIKA	65
5.3.	Informatika	74
5.4.	Člověk a jeho svět	82
5.4.1.	ČLOVĚK A JEHO SVĚT	82
5.5.	Člověk a společnost	90
5.5.1.	DĚJEPIS	90
5.5.2.	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI	95
5.6.	Člověk a příroda	103
5.6.1.	FYZIKA	103
5.6.2.	CHEMIE	108
5.6.3.	PŘÍRODOPIS	113
5.6.4.	ZEMĚPIS	119
5.7.	Umění a kultura	124
5.7.1.	HUDEBNÍ VÝCHOVA	124
5.7.2.	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	131
5.8.	Člověk a zdraví	136
5.8.1.	TĚLESNÁ VÝCHOVA	136

5.8.2.	VÝCHOVA ZDRAVÉ OSOBNOSTI	143
5.9.	Člověk a svět práce	150
5.9.1.	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	150
5.10.	Doplňující vzdělávací obory	157
5.10.1.	PŘÍPRAVA POKRMŮ	157
5.10.2.	SPORTOVNÍ HRY	160
5.10.3.	TECHNICKÉ KRESLENÍ	163
5.10.4.	INFORMATIKA	165
5.10.5.	KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE	167
5.10.6.	SPOLEČENSKOVĚDNÍ SEMINÁŘ	170
5.10.7.	TECHNICKÉ PRÁCE	173
5.10.8.	SBOROVÝ ZPĚV	175
5.10.9.	LOGOPEDIE	178
5.10.10.	NÁBOŽENSTVÍ	179
6.	Hodnocení žáků a autoevaluace školy	180
6.1.	Pravidla hodnocení žáků	180
6.1.1.	Způsoby získávání podkladů pro hodnocení	180
6.1.2.	Východiska pro volbu hodnotících stupňů	180
6.1.3.	Obecné zásady hodnocení a klasifikace prospěchu	180
6.1.4.	Stupně prospěchu a celkový prospěch	182
6.1.5.	Zásady hodnocení a klasifikace chování	185
6.1.6.	Zásady hodnocení a klasifikace žáků s podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně	185
6.2.	Autoevaluace školy	186
6.2.1.	Hodnocení podmínek ke vzdělávání	186
6.2.2.	Hodnocení výchovně vzdělávacích strategií	187
6.2.3.	Hodnocení průběhu vzdělávání	188
6.2.4.	Hodnocení výsledků žáků	188
6.2.5.	Hodnocení řízení školy	189
6.2.6.	Hodnocení vybraných ukazatelů školy	189
	Příloha 1	190